ELS CRIMS DE LA VÍDUA BORDA

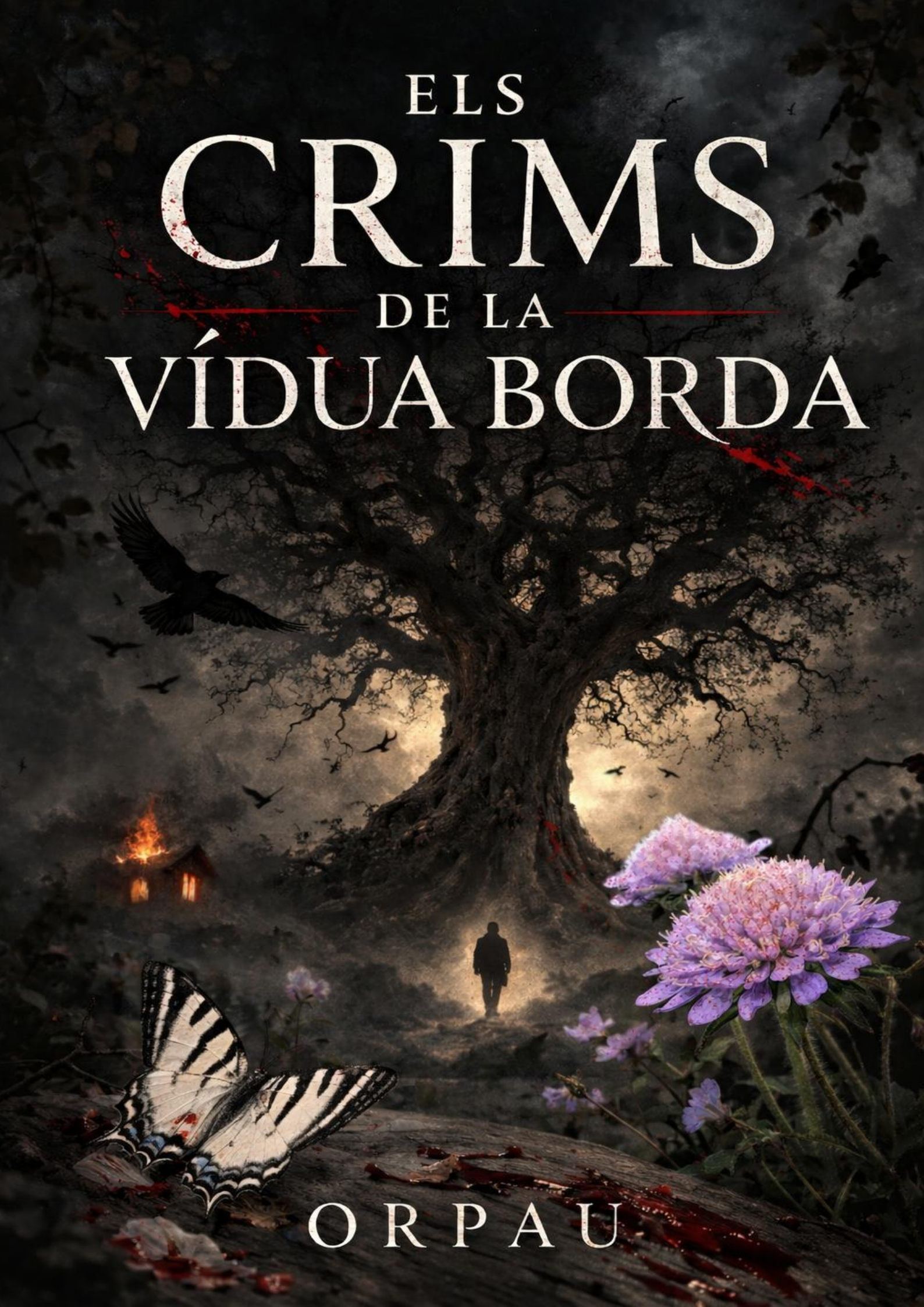

ORPAU

ALTRES PUBLICACIONS

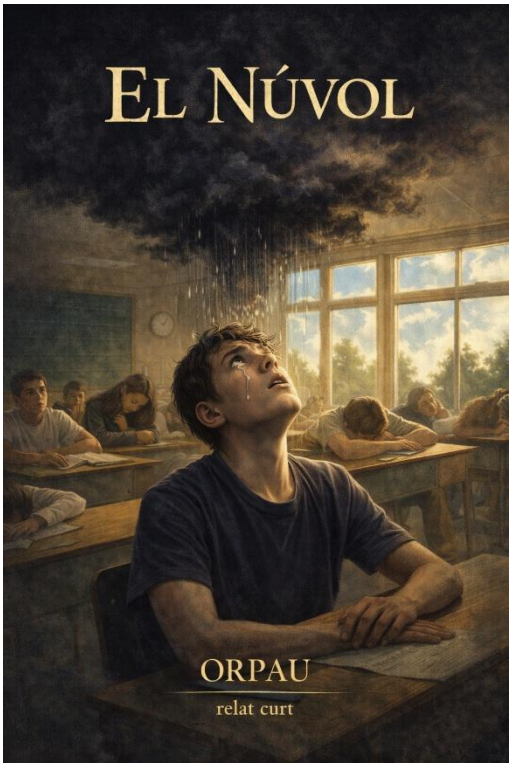

MÉS CONTINGUT A:

WWW.LECTURAENCATALÀ.CAT

ELS CRIMS DE LA VÍDUA BORDA

© 2022 ORPAU.

El contingut d' ELS CRIMS DE LA VÍDUA BORDA està protegit per drets d'autor.

Es permet la compartició sense finalitat comercial sempre que se citi l'autoria i no es modifiqui el contingut.

Per a qualsevol altre ús, cal autorització prèvia.

1

Matinada del 13 d'agost de l'any 2010, Sant Boi de Lluçanès

Aprofitant la foscor de la nit, es mantenia ocult darrere l'esbarzer de davant de casa l'Eulàlia. Estava nerviós. El murmuri que havia començat minuts abans s'havia convertit en un xivarri que ressonava pels carrers del poble.

Es va maleir en silenci.

La notícia de la seva fugida ja corria. Segur. Al poble tot corria de pressa: paraules, sospites, mentides. Els tafaners devien haver trotat fins a la plaça Nova, on alguns jugaven al bingo de la festa major. N'hi havia que semblava que tinguessin una necessitat patològica de comentar-ho tot. Coi de xafarders.

Va treure el cap amb prudència.

Suava.

Tot s'havia descontrolat. Ho tenia tan fàcil... i ara tot s'havia capgirat.

Va parar orella.

Les sirenes de la policia s'acostaven.

Si l'atrapaven, s'hauria acabat. No podria completar la feina. I havia de fer-la. Aquella era la seva última oportunitat. Quan l'enxampessin el tancarien, i aquesta vegada seria per sempre.

No.

No el caçarien abans d'hora.

Escopint odi, va mirar les finestres fosques de casa l'Eulàlia.

Aquella mala pècora havia viscut una vida que no es mereixia. Però els comptes sempre arriben.

I aquella nit tocava pagar.

Sabia que eren a dins. Les havia espiat per la finestra abans que apaguessin el llum. La xafogor obligava a dormir amb les finestres obertes i havia sentit la discussió.

L'Eulàlia no volia que l'Adriana sortís.

—Ronda pel poble un perillós assassí.

Hipòcrita.

Va abandonar l'amagatall i va travessar el carrer ràpidament. Va mirar a banda i banda. Desert.

Avantatges de la festa major.

De puntetes, va saltar la tanca del jardí i es va dirigir cap a la paret est de la casa. Tot depenia d'una cosa: que l'Eulàlia continués sent la mateixa de sempre, poc amiga dels canvis.

Va fer una ullada.

Sí.

Tot semblava igual.

Amb rapidesa i l'ajuda d'unes petites tenalles, va tallar la connexió telefònica exterior. Després va activar l'inhibidor de freqüències que duia a la butxaca.

Cap trucada.

Cap avís.

Ningú vindria a ajudar-les.

Va alçar la mirada cap a la finestra de l'Adriana.

Acabava de fer quinze anys.

L'edat perfecta.

Va bufar lentament.

Amb les altres víctimes no hi tenia cap vincle. Amb ella sí. No l'havia vist créixer, però recordava perfectament el dia que va néixer. L'Eulàlia havia tornat de l'hospital orgullosa com una reina i s'havia passejat pel poble amb la criatura als braços, buscant elogis.

Volia que tothom li digués que tenia una nena preciosa.

Aquell record era un lligam. Petit, fràgil... però un lligam al capdavall.

Li sabia greu, i tant que sí, però no podia fer excepcions.

Els altres ja havien pagat el seu deute.

Ella també havia de pagar.

Potser li explicaria la veritat abans de matar-la. Que la seva mare ho havia planejat tot. Que l'havia fet passar per boig davant de tothom. Que, mentre el poble l'assenyalava i l'insultava, ella havia callat.

Callat i somrigut.

Potser li explicaria que va ser l'Eulàlia qui va embravir aquella colla de brètols. Qui els va empènyer a la traïció.

Sí.

Que ho sabés.

Que entengués qui havia creat la bèstia que ara venia a buscar-la.

O potser no diria res.

Potser no arribaria ni a sentir-lo... No. Ni pensar-ho. No podia ser tan benèvol. Encara que estigués inconscient, havia de saber per què moria.

Va empènyer amb cura la petita porta metàl·lica del garatge. Des del carrer l'havia vist mal tancada.

Aquella Eulàlia...

Tan prudent. Tan irresponsable.

En altres circumstàncies ho hauria fet d'una altra manera. Hauria esperat la noia al carrer. Un mocador amb cloroform. Un gest ràpid. Després al maleter del cotxe i cap a la prada.

Però aquella nit tot era diferent.

Aquella nit el buscaven.

La porta va grinyolar suaument.

Es va quedar immòbil.

Silenci.

Ningú no s'havia despertat.

Coneixia la casa de memòria. A la planta baixa hi havia la cuina, la sala i dues habitacions buides. L'Eulàlia i l'Adriana dormien al pis de dalt.

Sense fer soroll, es va treure les sabates i va començar a pujar les escales només amb els mitjons.

En passar per davant l'habitació de l'Eulàlia va sentir la seva respiració profunda i va somriure amb menyspreu.

Des que el marit havia fugit, que vivia sola amb la filla. Era una dona forta, però molt arrogant. I l'arrogància sempre acaba passant factura.

La va observar uns segons.

Dormia tranquil·la.

Ignorant-ho tot.

Per un instant va pensar com haurien estat les coses si aquella nit, anys enrere, l'Eulàlia no hagués embogit de pànic i orgull. Potser el dimoni que dormia dins seu no s'hauria despertat.

Potser ningú hauria mort...

No. La culpa era seva. Sempre havia estat d'ella.

Va deixar enrere l'habitació i es va aturar davant la porta de l'Adriana.

Va baixar la maneta lentament.

Sentia el cor bategant-li a les temples i, malgrat la situació, una estranya felicitat li omplia el pit. L'adrenalina li corria per les venes amb aquella força embriagadora que el feia sentir viu; era una sensació que no podia trobar enlloc més. Uns fumen, d'altres beuen o es llencen a qualsevol altra addicció per suportar la vida. Ell, en canvi, matava.

I aquell moment, feia massa temps que l'esperava.

Va treure una bossa de plàstic de la butxaca i, amb moviments precisos, en va treure un mocador. Tot seguit, el va pressionar contra la boca i el nas de la noia.

L'Adriana va obrir els ulls de sobte. Durant dos o tres segons —potser no van ser ni això— va tenir temps de comprendre que alguna cosa terrible li estava a punt de passar. La mirada de terror que li va dirigir, el va travessar com una descàrrega i en aquell instant va sentir de nou aquella sensació de poder tan intensa, gairebé indescriptible, que cobejava.

Quan va apartar el mocador, la noia ja no es movia.

Amb delicadesa, li va acariciar els cabells i es va inclinar per fer-li un petó al front.

—Ho sento —va murmurar.

És clar que li sabia greu, però era necessari. L'Adriana no ho sabia, però no era una víctima: era una ofrena. Gràcies al seu sacrifici molts altres podien continuar vivint.

Va agenollar-se al costat del llit i, amb cura, li va explicar en veu baixa tot el que havia passat. La veritat. La traïció. El paper de l'Eulàlia en tot plegat. Odiava haver-ho de fer d'aquella manera, parlant a una noia que ja no podia sentir-lo, però la urgència del moment no li deixava cap altra opció.

Quan va acabar, li va apartar un rinxol del front i es va quedar mirant-la uns instants.

Era tan jove...

El dubte li va travessar el pensament com una punxada. Potser ella no s'ho mereixia. Potser encara era a temps d'aturar-se.

Però de seguida li van tornar a la memòria les imatges que feia anys que l'obsessionaven: l'Eulàlia assenyalant-lo davant la gent del poble, les rialles, els insults, aquell sobrenom que li havia quedat enganxat a la pell com una cremada.

El boig del Lluçanès.

La sang li va començar a bullir.

Amb un gest sec va treure la daga que duia al cinturó. L'havia comprada en un mercat medieval; el rètol que l'acompanyava deia: «l'arma de la covardia i la traïció». Sempre li havia semblat una ironia deliciosa.

Va alçar el braç lentament.

La fulla va lluir un instant en la foscor de l'habitació.

Una gota de suor li va relliscar pel front fins a la barbeta mentre empassava saliva. Només havia d'abaixar el braç. Era un gest senzill, gairebé mecànic, i tanmateix va notar com el dubte tornava a fer-li tremolar els dits.

Va tancar els ulls.

I va descarregar el braç amb totes les seves forces.

Estimada Carla,

Perdona per haver-te matat.

Som tan joves..., bé, jo encara ho soc. Tu ja no hi ets. Et juro que durant aquest darrer any he lluitat amb totes les meves forces contra el desig de venjança. No em considero una persona rancorosa, de debò que no. Però la ràbia que em vau deixar dins no hi ha hagut manera de domar-la. Al final m'ha vençut.

Per això ets morta.

Encara no entenc per què vau ser tan cruels. M'agradaves, Carla. Tots vosaltres m'agradàveu. Creia que érem amics... i llavors va passar allò.

Tu has estat la primera.

N'hi haurà més.

Potser et preguntes per què tu. La resposta és senzilla: perquè al costat de l'Eulàlia vas ser una de les que més va empènyer aquella falsa acusació. I perquè, de tots, eres l'única que encara tenia l'edat perfecta. Els altres ja s'han fet grans.

Els quinze havien de ser meravellosos, ho recordes? El principi de moltes coses. Vosaltres, en canvi, me'ls vau ennegrir.

Pagareu tots. Ho juro.

Trobaré la manera d'arrabassar-vos la innocència que em vau prendre. Després d'aquella nit la meva vida es va convertir en un infern, i ho sabíeu. Ho sabíeu i, així i tot, vau callar.

Fa dies que et vigilo.

Que et segueixo.

No sents les meves passes darrere teu? Calla un moment... escolta. Aquest xiuxiueig que sents quan tornes sola cap a casa, de nit, entre els carrers buits... soc jo, amagat entre els esbarzers.

De debò que no em veus?

Encara em fa gràcia el salt que vas fer quan et vaig tocar per darrere. I la teva mirada quan vas entendre qui era.

Aquella nit no vas riure, Carla.

Recordes quan corria pel poble, mig nu i atordit, intentant arribar a casa mentre tots m'assenyalàveu? Les rialles encara em ressonen al cap.

No vaig tenir pressa amb tu.

Cada tall em recordava una rialla.

Cada punxada, un insult.

I quan les meves mans et pressionaven la gola i vas entendre que anaves a morir... quan aquella llàgrima et va relliscar galta avall... aquell moment va ser perfecte.

Amb ell vas calmar una mica la meva set de venjança.

Gràcies.

Però no et pensis que amb la teva mort n'he tingut prou. Ni de lluny. Encara em queda molt temps, i penso gaudir-lo veient com la teva família —aquella que tan bé va saber escampar merda sobre mi— es consumeix amb el dubte de no saber què t'ha passat.

Bé, descansa en pau, estimada Carla.

Si pots.

La vídua borda, 1988

2

Matinada del 12 d'agost de l'any 2010, Barcelona

Alguna cosa no anava bé.

L'Arnau ho va saber tan bon punt es va despertar, encara amb les restes d'aquell malson enganxades a la ment. Les imatges, borroses i inconcretes, se li amuntegaven al cap sense cap mena de sentit: fragments d'un somni fosc, incomplet, que li deixava una sensació d'angoixa difícil d'explicar.

Va sacsejar el cap, intentant aclarir-se.

Els llençols estaven xops. Tenia el cos suat de cap a peus i la respiració encara accelerada. Durant uns instants es va quedar immòbil, mirant el sostre de l'habitació, mentre intentava recordar què havia vist exactament.

Què havia estat aquell malson?

Una promesa no es trenca així com així. Ella ho hauria de saber.

Va tancar els ulls un moment, irritat.

Per què havia tornat?

No podia fer-ho. El pacte havia estat clar. Ella havia de marxar per sempre més.

Amb vint-i-tres anys i a punt d'acabar la carrera de Biologia ambiental, l'Arnau necessitava totes les seves forces per continuar endavant. No es podia permetre distraccions. I ella... ella havia estat sempre molt més que una simple distracció.

Va sospirar.

Ella li havia absorbit la vida.

Amb una certa aprensió, va recórrer amb la mirada la petita habitació que feia de casa seva a la residència d'estudiants de la Sagrera. Estava a les

fosques, però un fil de llum s'escolava per sota la porta i il·luminava dèbilment el terra.

Aquell petit reflex li va servir per confirmar que estava sol.

Va allargar el braç fins a la tauleta de nit i va agafar la tovallola que hi tenia plegada. Amb un gest mecànic es va eixugar els cabells arrissats.

La mare sempre li deia que, tan alt i prim com era, si no s'arreglava els rínxols cada nit, l'endemà el cos li faria de pal per aguantar el cotó fluix de sucre que tindria al cap. Ell mai no s'ho havia cregut gaire, però tot i així sempre acabava fent-li cas. Per si de cas.

El somni havia estat confús. Caòtic.

Tot i això, hi havia una cosa que tenia clara: ella hi era.

La recordava quieta davant del vell roure, l'arbre immens que dominava el turó com un vell guardià del temps. Feia més de vint metres d'alçada i el tronc era tan ample que tres persones amb prou feines l'haurien pogut abraçar.

Allà havia passat hores i hores de la seva infantesa.

I ella hi era.

El mirava.

I somreia.

L'Arnau va frunzir el front.

Per què somreia?

Va tancar els ulls per a recordar. Li va ser impossible. Les imatges venien i fugien sense donar-li temps a retenir-les.

Va inspirar profundament.

Concentració. Només necessitava concentració.

Va pensar en el roure, en aquell arbre que havia estat el centre de tants records compartits. A poc a poc, respirant amb calma, va aconseguir fixar una imatge més clara.

Era com si pogués tornar a ser allà.

Però alguna cosa no encaixava.

El Roure de la Senyora no era com el recordava.

Sempre l'havia vist envoltat de verdor, d'una vegetació viva i alegre que omplia l'aire d'olors familiars. Però en el somni aquell paisatge semblava haver-se apagat.

On eren les mates blanques de sajolida?

On s'havien amagat les flors grogues del fonoll?

No.

Aquell no era el seu record d'infantesa. Era impossible que els fidels companys del vell arbre haguessin desaparegut d'aquella manera.

Maleïda Sira.

Què hi feia al seu somni?

No havia quedat prou clar que volia enterrar aquella etapa de la seva vida? Que no tenia cap intenció de fer marxa enrere? Per què havia tornat?

No podia regressar sense permís.

I ho sabia.

—No... no pot ser veritat... —va murmurar, mentre retorçava els llençols amb ràbia—. M'ho vas prometre. Vas dir que em deixaries tranquil.

Com si fos un reflex involuntari, la seva mirada va acabar dirigint-se cap a la finestra.

Va sospirar.

Enyorava la Sira. Era inútil negar-ho.

Potser la manera com havia desaparegut de la seva vida no havia estat la més correcta, però havia arribat un moment en què havia hagut de triar.

Era ella o era ell.

Amb els anys, aquella amistat tan intensa havia acabat tornant-se... tòxica.

Es van conèixer un estiu, quan l'Arnau tenia set anys. Des d'aquell dia s'havien tornat inseparables. De fet, es podria dir que havia estat precisament la influència d'aquella petita la que l'havia portat, anys més tard, a estudiar entomologia —la carrera de les bestioles, com ell l'anomenava de broma.

Durant molt de temps havia pensat que, si entenia millor aquell món diminut, potser també acabaria entenent-la a ella.

Quina ingenuïtat.

Amb els anys havia comprès que s'havia equivocat. Durant massa temps no havia tingut res més al cap.

I aquell era un error que encara pagava.

Amb un somriure trist va observar el petit forat que ell mateix havia fet al marc de la finestra. L'havia obert quan era un nen perquè la seva amiga pogués entrar a l'habitació sempre que volgués venir a dir-li bona nit.

I ella ho feia.

Sempre.

Sira, la meravellosa Sira.

Encara ara li costava admetre fins a quin punt la continuava estimant. Aquell record li va provocar una lleu pessigolleig a l'estómac. Durant un instant es va sorprendre preguntant-se què passaria si la tornava a veure.

Només una vegada més.

—No... —va dir en veu baixa, sacsejant el cap—. Què fas, Arnau? No siguis imbècil. No pots caure altre cop a la trampa.

Algú va picar a la porta.

—Va tot bé? Amb qui parles?

—No passa res, Carles, estic bé! Ha estat un malson. Au, ves a descansar.

Només li faltava això. Estant tant a prop del final, no es podia permetre cap descuit.

Maleïda sigues, Sira! Tot és culpa teva!, va dir-se a si mateix.

D'una revolada es va aixecar del llit i es va acostar a la finestra. Amb un gest ràpid va tapar el petit forat. Ella no podia tornar.

No.

Podia viure en el seu record, sí. En els sentiments que encara guardava. Però no podia tornar.

Es va ficar al llit amb el cap cot. Durant uns segons va romandre immòbil, abraçant el coixí amb força mentre una llàgrima silenciosa li relliscava galta avall.

Per què havia aparegut ara?

Respirava lentament, intentant calmar-se, quan una nova imatge del somni el va sacsejar.

El Roure de la Senyora tornava a aparèixer davant seu, però aquesta vegada estava envoltat d'una boira grisa i espessa. Corbs negres voltaven les branques amb crits estridents, com si advertissin d'algun perill imminent.

I al peu de l'arbre, un camp de vídues bordes s'estenia fins on arribava la vista.

Entre les flors dansaven papallones gitanes de sis punts.

I al mig de tot aquell paisatge...

Ella.

Bonica com sempre.

Somreia.

L'Arnau va girar el cap cap a la finestra amb el cor accelerat.

Allò era un presagi.

La Sira l'estava advertint.

Alguna cosa anava malament.

Esbufegant, es va aixecar i es va dirigir cap a l'escriptori. Les mans li tremolaven quan va agafar el bloc on acostumava a escriure qualsevol pensament que li passés pel cap. Era un truc que li havia ensenyat un company de la facultat.

«Quan et bloquegis, escriu. El cervell es torna a posar en marxa.»

Va agafar el bolígraf.

Durant uns segons es va quedar mirant el paper en blanc.

Finalment hi va escriure tres paraules.

Foc. Sang. Silenci.

Tot seguit, una idea li va travessar la ment com un llamp.

Els pares.

Com no hi havia pensat?

Una sensació d'angoixa li va encongir l'estómac. Sense pensar-s'ho més, va agafar el telèfon i va marcar el número de casa.

Un to.

Dos.

Tres.

Després del cinquè va saltar la bústia de veu.

Va provar amb el mòbil, però tampoc va obtenir resposta.

On eren?

Necessitava parlar amb ells. Sentir la seva veu.

Va tornar a mirar cap a la finestra. Cap al forat.

Es va quedar immòbil, observant-lo, mentre una sensació estranya li cremava per dins. No sabria dir d'on venia ni per què, però era aquella mena d'inquietud profunda que et fa entendre que alguna cosa no encaixa.

Alguna cosa estava a punta de passar.

No en tenia cap prova. Només ho sabia.

Amb un gest brusc es va aixecar del llit i es va vestir de pressa.

Pocs minuts després, marxava cap al poble empès per una intuïció que no podia ignorar.

3

Conduïa en silenci. Durant massa temps la seva vida havia estat lligada a la Sira. Aquella petita havia trastocat el seu món d'una manera que ningú hauria pogut imaginar.

L'estiu que tot va començar havia estat un dels més calorosos dels darrers anys a Catalunya.

Feia poc que havien arribat a la casa que els seus avis tenien a Sant Boi de Lluçanès i ell només pensava en una cosa: remullar-se a la piscina.

Recordava contemplar l'aigua des de la finestra del segon pis, amb una fascinació gairebé hipnòtica. Li agradava veure les petites onades que es formaven cada vegada que una brisa suau feia tremolar les fulles del cirerer, que creixia al costat del jardí.

Va ser llavors que va veure el moviment.

Un petit xipollegi en una de les cantonades de la piscina.

Al principi va pensar que era una fulla. Però no. Alguna cosa lluitava per mantenir-se a la superfície.

Un insecte.

L'Arnau sempre havia sentit una devoció especial per la natura, i per això no va dubtar ni un segon. Havia de salvar-lo. Si s'afanyava potser encara hi era a temps.

Va sortir corrents de l'habitació i va baixar les escales tan de pressa que gairebé cau de cap a terra. Va travessar el passadís i va entrar a la cuina a batzegades, davant la mirada perplexa dels seus pares.

De l'ensurt, al seu pare —en Lluc— li va relliscar la tassa de cafè de les mans i el líquid li va esquitxar la camisa.

—Arnau! —va exclamar la seva mare, l'Ona.

Però el nen ja tornava a córrer cap al jardí.

Tots dos el van seguir immediatament. Li tenien estrictament prohibit acostar-se sol a la piscina. Era massa petit i podia ser perillós.

Quan hi van arribar, en Lluc va intentar apartar-lo de l'escala metàl·lica, però l'Arnau s'hi havia aferrat amb tanta determinació que no hi va haver manera de separar-lo.

Va ser aleshores que el pare va entendre què passava.

Sense dir res, va agafar el recollidor de fulles que reposava al costat de la tanca i, amb un moviment ràpid i precís, va treure de l'aigua la petita papallona que feia estona que havia deixat de xipollejar.

Aquell va ser el seu primer contacte.

La primera vegada que l'Arnau va poder contemplar de prop la bellesa indiscutible d'una zebrada.

L'Arnau va pensar que l'escalfor del sol potser l'ajudaria a recuperar-se, així que la va col·locar amb molta cura damunt una tovallola que la seva mare havia portat corrents. Ho va fer amb una delicadesa sorprenent per a un nen de la seva edat. Però és que ell ja sabia que aquelles criatures eren molt fràgils.

Massa fràgils.

Però la papallona no es movia.

L'Arnau va aixecar la mirada cap als seus pares buscant ajuda. A l'escola els havien ensenyat algunes tècniques de reanimació, però aquell insecte semblava tan dèbil que ni tan sols s'atrevia a tocar-lo.

I l'Ona i en Lluc tampoc sabien què dir.

A ells, el que realment els preocupava era una altra cosa. L'Arnau era un nen extraordinàriament sensible, sovint superat per les seves pròpies emocions. Si la papallona moria, potser ho viuria com una petita tragèdia.

O potser no.

Amb els nens mai se sap.

El temps passava.

I la papallona continuava immòbil.

L'Arnau plorava en silenci.

Fins que, de sobte, un moviment gairebé imperceptible ho va canviat tot.

Les antenes de la papallona van tremolar lleument, com si tastessin l'aire amb prudència. Semblaven buscar el sol per orientar-se.

Després van venir les ales.

Intentava moure-les, però estaven xopes i cada moviment li costava un esforç enorme.

L'Arnau se la mirava fascinat.

Sempre li havien agradat les papallones, amb aquells colors tan vius i variats i aquella elegància gairebé màgica amb què flotaven per l'aire. I aquell exemplar que tenia tan a prop, a tocar del nas, era una de les més boniques que havia vist mai.

Les franges negres que travessaven el blanc immaculat de les ales li van recordar les ratlles d'una zebra.

Sense deixar de parlar-li, l'Arnau es va quedar assegut al seu costat. Pel jardí rondaven alguns ocells famolencs i ell no pensava permetre que cap se la cruspís.

Va esperar pacientment més de dues hores sota un sol infernal.

Els seus pares li van portar un para-sol i una gorra, el van empastifar de crema solar i li ruixaven el cap amb aigua cada pocs minuts perquè no s'abrusés.

Finalment, la papallona va obrir completament les ales.

I va alçar el vol.

Per a l'Arnau va ser com presenciar un petit miracle.

L'insecte es va enlairar amb una elegància delicada, com una damisel·la que entra en un gran saló sabent que totes les mirades es posaran damunt seu. Encara va fer un parell de voltes gracioses sobre la piscina, com si s'acomiadés.

Després es va posar damunt una flor lilosa que l'Arnau mai no havia vist. Allà s'hi va quedar uns segons, immòbil, amb les ales obertes al sol, abans d'alçar novament el vol i desaparèixer entre els arbres fruiters del jardí.

L'Arnau la seguia amb la mirada mentre agitava la mà.

—Adeu, bonica. Cuida't molt.

4

El rellotge de polsera, regal dels seus pares per les excel·lents notes, marcava les 6.38 h quan el sol començà tímidament a coronar l'horitzó.

L'Arnau va respirar amb una certa tranquil·litat. Fins a aquell moment no havia pensat en l'hora; era normal que els seus pares no haguessin agafat la trucada. Segurament encara dormien.

Es trobava a prop de Granollers.

La veritat és que el sorprenia haver recordat tan bé el camí. Feia massa temps que no passava per aquella carretera. De fet, si la memòria no li fallava, devien haver passat cinc anys des de l'última vegada que havia tornat al poble. O sis. O potser set. En qualsevol cas, des que s'havia traslladat a la residència d'estudiants, a Barcelona.

La seva excusa habitual sempre havia estat la mateixa: els estudis l'havien pres per ostatge. Però la realitat era una altra, i els seus pares ho sabien perfectament.

Estava cansat de les mirades furtives dels veïns. De la seva incapacitat per dissimular. Cada vegada que el veien passar, els xiuxiueigs començaven a créixer a la seva esquena.

L'estómac li va rondinar.

Des que havia sortit de la residència només havia begut una mica d'aigua. Va intentar fer memòria i li va venir al cap un petit restaurant de la Garriga on sovint havia anat amb els seus pares quan era petit. No recordava exactament ni el nom ni l'adreça, però li semblava que devia quedar a uns deu minuts d'on era.

Tenia temps. Podia provar de trobar-lo.

Mentre conduïa, un pensament antic li va tornar a la ment.

Què hauria passat si el seu pare no l'hagués aturat aquell dia?

Era una pregunta que sempre l'havia perseguit. Potser tot hauria estat diferent. Potser la seva vida no hauria acabat convertint-se en aquell desert solitari. I, sobretot, estava segur que ningú no l'hauria acusat de la desaparició de l'Àgata.

Llavors no hauria estat detingut.

Però a hores d'ara ja no tenia sentit escalfar-se el cap amb conjectures. El passat no es podia canviar.

Un cop sec contra el parabrisa el va sobresaltar.

Un borinot s'hi havia estavellat.

Aquell petit impacte el va transportar de cop al record que havia marcat el seu destí per sempre.

Sí. Havia estat el seu pare qui l'havia aturat abans que la matés.

Aquell dia estaven dinant al jardí. Al principi ell havia pensat que es tractava d'una mosca pesada que rondava per la taula, atreta per l'olor de la carn. Però, no. Quan s'hi va fixar bé va descobrir que era la papallona.

La mateixa.

El pare li havia assegurat que segurament havia tornat per donar-li les gràcies.

L'Arnau va somriure recordant aquell moment.

Sense pensar-s'ho dues vegades s'havia aixecat de la taula i s'havia quedat completament quiet, com una estàtua. Intentava respirar amb calma mentre estenia el braç amb la mà oberta.

Volia que la papallona s'hi posés.

I ho va fer.

Amb la mateixa elegància amb què s'havia enlairat el dia anterior, l'insecte va descendir lentament fins a acariciar-li el palmell.

L'Arnau va riure tímidament quan les potes li van provocar unes pessigolles suaus mentre la papallona caminava pel seu braç. Aquella sensació era estranyament dolça.

Va arribar fins al colze i després va alçar el vol, quedant sospesa a un pam escàs dels seus ulls.

Batia les ales amb suavitat.

Amunt i avall.

Avall i amunt.

Aquell petó de papallona encara avui el feia estremir.

De sobte, però, una forta olor de cremat i uns crits de pànic va irrompre dins la seva ment com un allau.

Tot es va tornar fosc.

Una angoixa terrible li va oprimir el pit.

El flaix només va durar uns segons. Quan va tornar a la realitat va haver de donar dos cops bruscos de volant per recuperar el control del cotxe.

Què havia estat allò?

Qui -o què— intentava obrir-se pas dins la seva memòria?

Encara trasbalsat, es va adonar massa tard que havia passat la sortida de la Garriga.

Es va maleir.

El batibull que tenia dins el cap li impedia concentrar-se. Necessitava parar. Descansar uns minuts.

Va abandonar la C-17 pel primer camí que va trobar. Era una petita drecera on l'asfalt desapareixia sota una capa irregular de terra i pedres, i allà va aturar el cotxe.

Durant uns instants es va quedar immòbil, amb les mans encara aferrades al volant. Ja havia apagat el motor, però ell continuava assegut, mirant endavant sense veure realment res.

Potser el més sensat hauria estat girar cua i tornar a Barcelona. Al cap i a la fi, què hi feia tornant al poble després de tant de temps? Aquella sensació d'urgència que l'havia empès a sortir de la residència podia no ser res més que una mala passada del seu cap. Potser tot plegat era una mena de trampa invisible que l'obligava a tornar a un lloc que havia intentat deixar enrere.

Si realment hagués passat alguna cosa greu, ja ho hauria sabut. La gent d'aquell poble era massa tafanera per guardar silenci gaire estona.

I, tanmateix, hi havia una altra veritat que no podia ignorar.

L'Àgata.

Era inútil intentar enganyar-se. Ella era el veritable motiu pel qual no volia tornar.

Si aquell dia hagués estat amb ella... potser res d'allò hauria passat.

Encara avui es preguntava com i per què havia desaparegut. Qui li havia fet mal. Qui havia estat capaç d'esborrar-la del món com si mai no hagués existit.

Al principi, tothom l'havia assenyalat a ell. Encara que la policia l'hagués exonerat al cap de poc temps, el poble havia trigat molt més a fer-ho.

Quan caminava pels carrers, les mirades se li clavaven a l'esquena. Els murmuris començaven tot just passava pel costat d'algú. O, encara pitjor, el tractaven com si fos invisible.

Els odiava.

Tots estaven convençuts que la seva relació amb la Sira no era natural. Però què en sabien ells de la Sira? Res. Només repetien rumors i històries absurdes inventades per ments malaltes.

Aquelles xafarderies havien estat els seus veritables acusadors.

Un sospir amarg li va pujar fins a la gola.

Feia més de dos anys que havia expulsat la Sira de la seva vida. Sabia que havia estat necessari, però encara li feia mal recordar com havia acceptat la decisió sense oposar resistència. Ni tan sols s'havia enfadat.

Els metges que cada dia burxaven dins la seva ment es van penjar aquella victòria. Havia estat un pacient difícil, n'era conscient. Tanmateix, hi havia una cosa que mai no havien aconseguit arrencar-li.

Un secret.

Havien fet que s'acomiadés de la Sira, sí.

Però no havien aconseguit que l'oblidés.

Ella ja no venia a visitar-lo als somnis, però sovint es preguntava on podia ser. Si estava bé. Si, d'alguna manera, encara pensava en ell.

Perquè l'Arnau no havia deixat mai d'estimar-la.

I aquell secret moriria amb ell.

Va tornar a mirar el rellotge. Encara era massa aviat per presentar-se a casa dels seus pares. No volia despertar-los. Tot i així, sabia que els faria il·lusió veure'l altra vegada pel poble.

Amb suavitat va recolzar el cap contra el seient i va tancar els ulls uns instants.

Sense adonar-se'n, el cansament el va anar vencent fins que es va endormiscar.

I va tornar a tenir set anys.

Va tornar a aquell estiu en què havia salvat la papallona.

L'endemà d'aquell dia.

Recordava haver-se llevat feliç. Haver passat una bona estona davant la finestra de la piscina, observant com l'aigua cristal·lina es movia suaument amb el vent.

Quan va veure que els seus pares ja rondaven pel jardí, va baixar corrents.

La nit anterior havia bufat una mica de vent i el terra era ple de fulles que calia recollir. Tan bon punt el van veure, van arribar les abraçades i el bon dia de rigor. Després el seu pare va entrar a casa per preparar-li l'esmorzar, mentre ell es quedava al jardí amb la mare.

Estava aixecant el rastell per segona vegada quan la va veure.

Allà.

Immoble damunt les tovalloles que havien deixat preparades per al bany.

La papallona.

Es va acostar a poc a poc, amb molta cura de no espantar-la. Però en trepitjar, una branca seca va fer soroll i l'insecte va aixecar el vol.

—No marxis! —va cridar.

Li va dir que era ell, que no li faria mai mal.

I, sorprenentment, la papallona va tornar.

No només això: es va posar suaument damunt la seva espatlla esquerra. L'Arnau va unir les mans formant una mena de petit bol imaginari i l'insecte s'hi va posar amb una delicadesa gairebé màgica.

Amb un xiuxiueig gairebé imperceptible li va demanar una cosa.

Que sempre estigués amb ell.

Que fos la seva amiga.

Després va obrir les mans perquè pogués marxar.

Aquella nit, per primer cop, la Sira el va venir a buscar.

Estimada Mònica,

Ahir va ser el teu torn... bé, més aviat el del teu germà petit, el dolç Dídac. M'honora dir-te que has estat la segona. Potser he trigat una mica, ho sé, però havia d'esperar que arribés a l'edat perfecta: els increïbles quinze anys. Els mateixos que tenia jo quan vas corroborar l'acusació de l'Eulàlia, ho recordes?

M'ha sabut greu, de veritat. No soc cap mala bèstia. Però no puc fer excepcions i tu ja eres massa gran. Divuit com jo, oi?

Altra vegada m'he amagat a la foscor, observant-vos en silenci. I no m'heu vist. Fa por, a que sí? No et fa cosa pensar que si en algun moment haguessis sabut que hi era, en Dídac podria estar viu? És un bon pensament amb el qual escalfar-se el cap durant anys, oi, bonica?

Durant aquestes setmanes he calculat cada moviment, cada risc i cada possible error. No tinc gaire experiència en això de les venjances i, encara que no ho sembli, s'ha de tenir tot molt ben preparat abans d'actuar. No fos cas que t'enxampin per una nimietat. Però no pateixis: n'aniré aprenent.

El vaig assaltar després de les classes d'anglès. Això ja ho deu saber, perquè no va tornar a casa i per això el busqueu.

Va plorar. Va implorar que el deixés anar. Em prometia que no ho diria a ningú... santa innocència.

Pots estar tranquil·la, però, vaig ser indulgent. Ell només era l'instrument per arribar fins a tu. Amb un únic tal al coll, precís i ràpida, tot es va acabar...

Que no! Que menteixo!

Va patir. I molt.

Has d'estar orgullosa d'ell, perquè va lluitar fins al darrer segon. I et juro que va intentar cridar el teu nom quan, a cau d'orella, li vaig xiuxiuejar que tot era culpa teva.

Però no va poder dir res.

S'estava ofegant amb la seva pròpia sang.

—Mòn... Mòn... —intentava dir entre convulsions—... Mòn...

Malgrat tot, el millor no va ser veure'l morir sabent que tu patiries. No. El millor arriba ara.

Perquè la teva família i tu viureu amb la incertesa del seu destí. Els vostres plors seran una música preciosa per a mi. Morireu pensant en ell.

I tu, sobretot tu, moriràs pensant en ell.

Aquesta és la meva venjança.

Ah, i un últim regal per a tu: va morir amb odi als ulls. Odi cap a tu.

No és de novel·la?

La vídua borda,1990

5

Matí del 12 d'agost de l'any 2010, Barcelona

Eren les 11.00 h del matí, minut amunt minut avall, quan va rebre la trucada. No s'ho podia creure.

L'Arnau Nogué havia fugit del centre d'internament on estava ingressat per ordre judicial. Feia anys que era pacient seu. Feia anys, també, que havia estat declarat culpable de l'assassinat de la seva xicota, l'Àgata Serol, l'agost de 1995, quan tot just acabava de fer vint-i-tres anys.

—Que, què?! Però què coi... com ha pogut passar? Com ha pogut sortir com si res? I com és que no m'aviseu fins ara? N'hi ha per a llogar-hi cadires! Sabeu que són més de les 11.00 h del matí, oi? Gairebé fa cinc hores que ha desaparegut!

Va callar uns segons per escoltar la resposta. Amb seixanta-cinc anys a l'esquena, la doctora Lia Sagarra era una dona menuda, de cabells curts i blancs, que no amagava el seu fort caràcter ni quan parlava per telèfon.

—És increïble. Així que, com que no s'ha llevat per esmorzar, l'heu deixat dormir? De sobte us heu tornat ximples o què?

—Ens ho demana sovint. No sabem què ha pogut passar... crèiem que continuava dormint... com sempre...

—Calla, calla... que anem bé! —la doctora Sagarra movia el cap amb indignació. Aquella era la seva última setmana abans de jubilar-se i no es podia creure que acabaria la seva carrera amb una taca tan negra—. Ja podeu espavilar! Que no marxin ni els zeladors del torn de nit ni els infermers. Vaig cap allà. Suposo que se us ha acudit trucar als mossos, oi? Déu n'hi do!

I dit això va penjar el telèfon.

L'Arnau, de trenta-vuit anys, era un home que mentalment havia quedat atrapat als vint-i-tres, la mateixa nit que va assassinar la seva xicota.

Encara avui ningú havia aconseguit esbrinar què havia passat realment aquella nit. L'impacte d'aquells fets l'havia empès a una ruptura gairebé total amb el món que l'envoltava, fins al punt de crear una existència completament diferent de la realitat.

Dins aquell univers íntim, l'Arnau havia viscut durant anys.

Era una vida irreal, però per a ell resultava tan autèntica que podia mirar un ocell que no existia i sentir-lo cantar. Fins i tot podia estendre la mà per tocar-lo... quan en realitat només hi havia una fulla moguda pel vent.

Amb poc encert, alguns residents l'anomenaven el Quixot català.

Val a dir, però, i sense ànims de defensar-lo —perquè no en tenia cap de defensa —, que el seu suplici venia de lluny. Durant la infància i gran part de l'adolescència havia suportat bromes cruels i insults dels seus companys d'escola, així com les riotes d'una part del poble on la família tenia una segona residència.

La doctora Sagarra estava convençuda que avançaven.

Per què havia fugit?

El cas de l'Arnau havia arribat a les seves mans molt abans de la desaparició i l'assassinat de l'Àgata. Va ser l'any 1981, quan el nen tot just havia fet nou anys.

La primera impressió no havia estat la d'un nen amb problemes greus. Era tímid, sí, però com tants altres de la seva edat. Qui no s'ha sentit insegur amb nou o deu anys?

També recordava els seus pares, l'Ona i en Lluc, i com n'estaven de preocupats. Asseguraven que el seu fill sovint no volia quedar amb els amics ni anar a l'escola, perquè s'havia aïllat darrere d'una amiga imaginària.

I tampoc podia oblidar què els havia dit ella mateixa:

—No es preocupin, segur que no és res important. A aquestes edats qualsevol cosa els sembla una muntanya.

Ara es podia permetre somriure amargament.

Sí, molt amargament.

Perquè quan es va adonar que aquell cas no era tan simple com pensava, ja era massa tard.

Quan aquell dia l'Arnau va arribar a la consulta remenava nerviosament les mans. Anava capcot, com si l'haguessin enxampat fent alguna malifeta.

—Bon dia, Arnau —li havia somrigut dolçament.

—Bon dia.

—Com va tot?

El nen no va respondre. Ni tan sols es va moure de l'entrada ni va alçar la mirada.

—Vols passar i seure, si us plau? Au, vinga, que no mossego...

El comentari li va resultar simpàtic, perquè l'Arnau va somriure tímidament abans de travessar la porta i acomodar-se a la cadira que la doctora li havia ofert.

Durant els primers cinc minuts, però, no va dir ni una paraula.

Ni tan sols la va mirar als ulls.

La doctora tampoc no li va fer gaires preguntes. Tot i així, l'expressió corporal del nen parlava per ell. Per com s'estremia quan li demanava per l'escola. Per com abaixava la mirada quan volia saber què feia a l'hora del pati, a què jugava amb els companys o quins eren els seus amics.

Estava clar que aquell nen patia el que avui dia s'anomena assetjament escolar.

En aquella època, simplement eren «coses de nens».

Picant pedra setmana rere setmana, finalment va aconseguir enderrocar el mur que l'Arnau havia construït per defensar-se. Així va descobrir que era el blanc constant de burles i humiliacions, perquè ni els companys ni els mestres entenien que la Sira era la seva amiga.

Uns se'n reien.

Els altres el ridiculitzaven amb comentaris públics poc afortunats.

La Sira.

Aquella va ser la primera vegada que va sentir parlar d'ella.

Tot i això, no va ser fins a principis de l'any següent, poc després de reprendre les classes del segon trimestre, que el nom va tornar a aparèixer.

La família de l'Arnau havia anat uns dies a la casa del poble i al nen no li havia agradat gens haver de tornar per a aquella sessió.

Estava enfadat.

Segons li va explicar, era injust haver hagut de marxar abans perquè havia de venir a la consulta.

Havia deixat la Sira.

I s'ho estaven passant molt bé.

Va dir-li que potser no la tornaria a veure fins a la primavera i que tornar significava tornar també a l'escola. I ell no volia anar-hi, perquè ho passava malament.

—Arnau, això de l'escola ja ho hem parlat, recordes? Ara hi ha molts professors vigilant perquè ningú et digui res. Ja veuràs com tot serà diferent. No t'has de preocupar. I aquesta noia, la Sira... qui és? Et ve de gust parlar una mica més d'ella?

—No!

—Molt bé, potser més endavant. Igualment, si és tan amiga teva, suposo que tens el seu número i pots trucar-li quan vulguis, oi? Si li expliques que

necessites aquestes xerrades per estar millor, segur que ho entendrà. Els bons amics fan això.

L'Arnau no va contestar.

Es va limitar a encreuar els braços i arrufar el nas.

6

L'Arnau es va despertar de cop, exaltat per uns sorolls estridents.

—Però què...?! —va cridar mentre es passava la mà per la cara. S'havia quedat profundament adormit i ara estava completament confús—. Què és aquest xivarri?

El rellotge marcava les 10.55 h. Havien passat gairebé tres hores des que havia aturat el cotxe.

Va mirar a banda i banda. Davant seu s'estenia una prada coberta d'herbes de més d'un metre d'alçada que li impedien veure què hi havia més enllà. Llavors va alçar la vista cap al cel i de seguida va entendre d'on provenia aquell escàndol.

Allà dalt, voletejant en cercles amplis damunt la prada, hi havia un bon grapat de voltors.

Va dubtar uns instants si baixar o no del cotxe. Aquelles aus sempre li havien fet mala espina; de petit li havien explicat que eren de mal averany. Tot i això, la curiositat el va acabar vencent. Si aquells ocells sobrevolaven la zona amb tanta insistència, era perquè alguna cosa s'hi estava podrint.

Havia d'esbrinar què era.

Va començar a caminar per un senderó estret que rodejava la prada. Pel color marronós que havia adquirit la vegetació i la polseguera que s'aixecava a cada pas, es notava com de poc havia plogut durant les darreres setmanes.

A mesura que avançava, el caminal s'estrenyia cada cop més. Va fer una ganyota de disgust en veure que aviat no li quedaria més remei que obrir-se pas entre la bardissa. I així va ser. Al cap de pocs metres es va trobar apartant branques amb les mans, mentre les fulles seques li esgarrapaven els braços.

La vegetació era espessa i la calor s'hi havia quedat atrapada. La sensació de claustrofòbia, barrejada amb l'aire carregat i la suor que li corria pel clatell, el va començar a marejar.

Va ser llavors —quan encara es maldeia per no haver-se quedat al cotxe— que li va arribar aquella olor.

Va ser sobtada.

Només va haver d'apartar un manyoc de fulles fines perquè li entrés directament al nas.

Una fortor tan desagradable que gairebé vomita.

Se la va trobar de nassos.

Allà, estirat com si fes una becaina damunt unes vídues bordes —les úniques flors que aportaven una mica de color a aquella zona resseca— hi havia el cadàver d'una noia.

L'olor era nauseabunda, una barreja de mort i claveguera que li va tornar a fer girar l'estómac.

Uns corbs s'estaven afanyant a devorar el cos. L'Arnau va agafar una branca i la va brandar amb força per espantar-los. Les aus es van enlairar amb crits aspres mentre al cel els voltors continuaven planejant, grunyint impacients a l'espera del seu torn.

Va mirar la noia.

Tenia la pell esfilagarsada i la cara sense faccions reconeixibles. Sense ulls. Sense llavis.

Premia els punys amb ràbia.

Com si, fins a l'últim moment, hagués intentat retenir el seu darrer alè.

L'Arnau va quedar atrapat en aquella imatge. La seva mirada restava clavada en el cos mentre la seva ment, com si volgués fugir d'aquella escena, començava a allunyar-se.

De sobte es va veure de nit, enmig d'un bosc.

Era dempeus al costat d'un cos sense rostre, inert i ensangonat.

Aquella escena li resultava estranyament familiar.

Quan va tornar en si, el pànic el va envair.

Va girar cua i va fugir espaordit, corrent cap al cotxe mentre s'entrebancava amb branques i pedres. Un cop hi va arribar, es va recolzar a la porta i va buidar l'estómac amb una arcada violenta.

Quan finalment va poder respirar amb normalitat, va mirar a banda i banda.

No semblava que ningú l'hagués vist.

Ni s'ho va pensar dues vegades. Va engegar el cotxe i va marxar d'allà sense avisar la policia.

No es refiava de la justícia.

Ja havia après la lliçó feia anys, quan l'Àgata va desaparèixer.

De seguida el van assenyalar a ell només per ser el seu xicot. Va ser humiliant. I també enutjós. Cap veí es va dignar a fer-li costat i ni tan sols quan es va demostrar la seva innocència les mirades i els xiuxiuejos van desaparèixer.

Encara els tenia gravats al cor.

I els seus pares... pobres... ells també ho havien passat molt malament.

—Merda! Tant de bo fos aquí la Sira! —va bramar, desfogant-se a cops contra el volant—. Ella segur que sabria què fer. Ella sempre sap què fer.

La nit del dia que li havia xiuxiuejat el seu desig de tenir-la sempre al seu costat va aparèixer per primera vegada.

Recordava aquell vespre amb tots els detalls.

El dia havia estat intens. S'havia passat tot el matí a la piscina i a mitja tarda havia sortit amb la bicicleta per fer una volta pel bosc. Quan va tornar

a casa estava tan cansat que ni tan sols va sopar. Es va estirar al llit i gairebé de seguida es va adormir.

Al cap d'una estona li va arribar a les oïdes un murmuri agradable.

Era una tonada que una veu suau cantussejava amb dolçor.

Va obrir els ulls.

En somnis havia estat transportat a un altre lloc.

Ara es trobava al Roure de la Senyora.

El coneixia bé, perquè moltes vegades la seva família s'hi havia reunit per llegir contes sota l'ombra generosa de les seves branques. Recordava el sol brillant al cel i recordava també com havia convertit el fonoll i la sajolida que creixien pels voltants en els guardians d'aquell arbre majestuós.

Es va obrir pas entre la bardissa.

I allà la va trobar.

Cantava tranquil·lament mentre descansava damunt una elegant flor de color violaci que destacava entre totes les altres.

La papallona somreia.

I a ell no li va resultar gens estrany poder posar-li un rostre fi, d'ulls bruns i somriure dolç. Al capdavall, tot era un somni, i en els somnis tot és possible.

Tampoc es va sorprendre quan ella va estendre les ales i va començar a créixer, amb una elegància gairebé màgica, fins a igualar la seva mida.

La tenia a tocar.

Era molt bonica.

—Hola, Arnau —li va dir amb una veu càlida—. Per fi et puc donar les gràcies per haver-me salvat.

—Eh... d'això... com et dius? —recordava encara el tremolor de la seva veu. Aquella papallona l'havia deixat completament bocabadat.

—Soc la Sira.

—Sira... quin nom més maco.

—El teu tampoc està malament.

Es van observar durant molta estona. Mai va saber quanta exactament, però tampoc era una qüestió que l'amoïnés gaire, perquè aquells segons —o potser minuts, o potser hores— van servir perquè tots dos aprenguessin a confiar l'un en l'altre.

Van acabar jugant a fet i amagar i la Sira el va sorprendre fent-lo petit. Així li va mostrar moltes de les meravelles que s'amaguen de l'ull humà.

L'Arnau era feliç.

I sí, l'endemà encara somreia quan la seva mare el va enxampar intentant amagar la coixinera, amb una taca de sang. Jugant amb la Sira havia relliscat i el cap li havia topat amb una branca.

No li va ser gens fàcil explicar com s'havia fet aquella ferida.

La seva mare va donar per fet que ni tan sols se n'havia adonat.

7

Els treballadors del torn de nit no van obrir boca i van aguantar estoicament l'esbroncada de la doctora Lia. Sort van tenir de l'arribada de la policia.

—Bon dia, soc la sergent Trull i ell és el meu company, l'agent Desans —va dir allargant la mà per saludar-los. Era una dona alta i corpulenta, tot el contrari del seu company, a qui li faltaven uns quants músculs—. Tenim avís d'un pacient que ha fugit. És així? Necessitem el nom del pacient, si us plau. És perillós o agressiu?

—Sí, bon dia... A veure... tot això és de bojos —va respondre la dona, encara una mica atabalada—. Soc la doctora Lia Sagarra, la psiquiatra de l'Arnau Nogué, el pacient que ha fugit. Si volen que els sigui sincera, acabo d'arribar i encara no sé gaire bé què ha passat. Ara mateix m'estaven posant al corrent.

—No es preocupi. Si li sembla bé, enviarem un avís per iniciar la recerca. Cada minut compta.

—Endavant, és clar.

—I també ens aniria bé una descripció detallada de com pot anar vestit. I si té alguna fotografia recent, encara millor. També hauríem de parlar amb els treballadors. Suposo que encara no han marxat, oi?

Amb només una mirada, la doctora va fer que un dels infermers anés cap a l'habitació de l'Arnau. En aquella institució estava regulat fins i tot el nombre de mitjons que podia tenir cada pacient.

—Tot i els seus antecedents —va dir la doctora—, puc assegurar que no és un noi perillós. Ara mateix és incapaç de fer mal a ningú.

—De què parla?

—Mirin, l'Arnau és aquí perquè va ser acusat de la violació i posterior assassinat de la seva xicota, l'Àgata Serol, l'estiu de l'any 1995.

—Vatua l'olla! —va exclamar la sergent—. Sabia que em sonava el nom. Recordo el cas perquè va ser l'any que vaig entrar al cos i va causar molt de rebombori a comissaria. Tothom hi volia ficar cullerada. Però... faci'm memòria. Diria que també l'acusaven d'alguna altra cosa, oi?

—No hi va haver proves —es va afanyar a dir la doctora—. Ell era veí d'una noia que havia desaparegut molt abans, l'any 1988. Carla Pons, es deia. Les famílies van confirmar que es coneixien de petits i que només eren amics, per molt que certa gent del poble volgués fer creure el contrari.

Va fer una pausa abans de continuar.

—Sí que és veritat que l'Arnau me'n va parlar una vegada. Li agradava, i l'estiu abans de la desaparició li havia demanat per sortir. Però ella el va rebutjar.

—Per què?

—Perquè l'Arnau era... l'Arnau. No sé si m'entén.

—No, no l'entenc.

—Era un jove una mica especial. Convivia amb una amiga imaginària, i això el convertia en el blanc de moltes burles, tant a l'escola com al poble. No va tenir ni una infantesa ni una adolescència fàcils. Quan la Carla li va dir que no i ho va explicar als altres, imagini's les conseqüències.

—Cruels, segur.

La doctora va sospirar.

—No s'ho pot ni imaginar... Però bé, ara no ve al cas. El fet és que el van investigar per la desaparició de la Carla perquè aquella tarda havien estat junts. Diverses persones ho van confirmar. Però com que no es va trobar cap indici que fos culpable, de seguida va deixar de ser sospitós.

—Però quan va desaparèixer l'Àgata...

—Exacte. Set anys després. I com que aleshores sí que van considerar-lo culpable, al poble tothom va començar a murmurar i a comparar els casos.

—La gent devia pensar que amb la Carla havia passat el mateix.

—Sobretot la família —va dir la doctora—. Es van obsessionar amb la idea. Però, tot i que van intentar relacionar els casos, no ho van aconseguir.

—Llavors... com és que és aquí i no a la presó?

—Perquè la nit que l'Àgata va desaparèixer alguna cosa dins seu es va trencar. La seva ment es va aturar. Des d'aquella nit l'Arnau vivia en una realitat alternativa.

—Vivia?

—Fa uns dos anys el tractament va començar a donar fruits. Va començar a tenir episodis de mitja lucidesa en què barrejava la seva realitat amb la nostra. Encara confon dates i conceptes, però havia millorat molt.

—Li ha parlat mai de l'Àgata o de la Carla?

La doctora va somriure amb diplomàcia.

—Ho sento, però això ja és terreny privat. Només li puc dir que sempre que toquem el tema a les sessions es bloqueja. El contingut de les converses és confidencial.

—Ja... ho entenc.

—Però espero poder enderrocar aquest mur algun dia —va afegir amb un sospir—. En fi, resumint: en dos anys no havia tingut cap recaiguda. Per això em sembla tan estrany tot això. Demà mateix ens havíem de reunir amb l'equip mèdic per formalitzar un primer permís de cap de setmana. Ell ho sabia. Per què fugir ara?

—Això és el que haurem d'esbrinar —va dir la sergent—. Té algun lloc on pugui haver anat? Família? Amics?

—Els seus pares ja són grans. Estan jubilats i viuen a Sant Boi de Lluçanès. S'hi van traslladar quan ell va ser ingressat. No té germans. Potser hi ha anat, però no ho puc assegurar.

En aquell moment l'infermer va tornar amb una fotografia.

A la imatge, l'Arnau apareixia entre els seus pares, somrient. L'havia feta un zelador el dia del seu últim aniversari. En Lluc i l'Ona, amb els cabells completament blancs i la pell plena d'arrugues, també somreien.

Aquell dia havien demanat poder decorar una mica la sala. Res especial: un parell de garlandes i prou. El seu fill estava millor, i era el primer aniversari que passaven amb ell conscient del món real després de molts anys.

La Lia no s'hi havia oposat. Al contrari.

Estava convençuda que podia ser beneficiós.

Per això tots tres somreien a la fotografia.

—A l'armari falten uns texans clars, el jersei vermell —el del dibuix d'una pilota negra— i unes vambes blaves —va dir l'infermer—. I ha desaparegut un dels walkies.

—Segur que l'ha agafat ell.

—Però fora de l'hospital no li pot servir de res —afirma la sergent.

—Qui sap perquè el vol!

—Molt bé, doctora —va dir la sergent—. Si no té cap inconvenient, hauríem de parlar amb els treballadors.

De seguida la Lia va reunir tothom al voltant de la gran taula rodona de la sala comuna.

Els dos zeladors i els infermers del torn de nit creuaven mirades, asseguts a les cadires. Eren un sac de nervis. Els agents dels mossos els observaven amb atenció mentre la doctora es mantenia en silenci en un racó.

—Bon dia —va dir l'agent Desans—. Segons tenim entès, us tocava a vosaltres vigilar aquesta planta.

—Sí, nosaltres —va dir en Carles, un dels zeladors, alt com un sant Pau. Va assenyalar la seva companya, la Dolors, menuda i rabassuda—. Hem fet el de sempre: primer ronda pels passadissos i després vigilància des del control de sortida. Tot ha estat normal. I ells —va afegir assenyalant els infermers— han estat tota l'estona a la seva zona.

—No hi ha hagut cap urgència —va assegurar la Laia, una infermera veterana—. La nit ha estat molt tranquil·la.

—O sigui que cap de vosaltres sap què ha passat? —va intervenir la doctora—. Sis persones, una dotzena d'ulls... i ningú sap res?

Tots van callar.

—Això és ridícul —va continuar—. Cap de vosaltres recorda haver vist l'Arnau? De debò és això el que m'esteu dient?

—Au, vinga —va insistir l'agent Desans—. Penseu-hi bé.

Es van mirar entre ells.

—Deixeu-me insistir —va dir la doctora amb la veu ferma—. A les sis del matí cap de vosaltres ha vist l'Arnau vestit de carrer caminant pels passadissos? Ni passant per davant de la infermeria? I encara queda saber com ha pogut saltar-se el control de sortida... i com ha sortit de la seva habitació. Les portes s'obren amb claus magnètiques. No pas per art de màgia.

—No sabem què ha pogut passar... —va dir la Laia amb dubtes—. Potser ho tenia planejat.

—De debò us penseu que m'empasso això?

Va ser aleshores quan van rebre l'avís.

Una parella havia denunciat que, mentre descansaven en una prada, un home els havia atacat violentament i els havia robat una de les bicicletes.

La descripció coincidia plenament amb l'Arnau.

Els mossos es van posar rígids de seguida. El to de la conversa va canviar.

Les paraules amables van desaparèixer.

Van advertir els treballadors que, si no explicaven la veritat, podrien ser considerats responsables de l'agressió. I que, com més triguessin a parlar, més greus serien les conseqüències.

Va ser en Carles el primer a cedir.

—D'acord... potser no érem exactament al nostre lloc. És que... algunes nits... fem partides de cartes. L'Arnau era amb nosaltres. Per això la seva habitació no estava tancada. Fa molts anys que és aquí i estava bé. Entrava i sortia quan volia.

—No és perillós —va afegir algú.

—Li agrada...

—Llegir —es va afanyar a dir la Dolors.

La doctora la va mirar amb recel.

—Sí... llegir. És el que més li agrada. I només ho pot fer amb tranquil·litat quan els altres ja dormen. No crèiem que féssim cap mal.

—Com dius? —va esclatar la doctora—. No m'ho puc creure. Però com podeu ser tan irresponsables? No us pertoca a vosaltres decidir aquestes coses! Que ningú torni a obrir la boca. Ja en parlarem més tard!

Els agents i la doctora van sortir al passadís deixant els treballadors mirant a terra.

—Doctora —va dir la sergent—, no ens havia dit que l'home no era agressiu?

—No ho és. És impossible que l'Arnau hagi fet mal a ningú. En aquests anys ha estat un pacient exemplar.

—Potser. Però els fets són aquests.

Va fer una pausa abans d'afegir:

—Sabem que és a la Garriga. Ha agafat un autobús per arribar-hi.

La doctora va alçar les celles.

—De debò vol fer-nos creure que no sap què es fa? Perquè jo diria que ho tenia tot ben planificat. El conductor diu que semblava absent. De vegades divagava i deixava anar coses sense sentit. També l'han vist utilitzant el walkie robat com si fos un telèfon mòbil.

La Lia es va quedar pensativa.

Com sabia quina línia havia d'agafar?

Els pacients no tenien diners.

D'on els havia tret?

—Potser ha patit un brot —va dir finalment.

—Potser no, segur. I si és inestable pot resultar perillós.

—Si és un brot, no sap què es fa —va replicar la doctora—. Potser es pensa que va en tren o conduint una moto. Però dins el seu cap la realitat és diferent, i tot i així sap distingir entre el bé i el mal.

—Ja ho veurem quan l'atrapem —va dir la sergent—. Ha baixat de l'autobús al camí de les Sorreres. Allà ha atacat la parella. Li sona aquest lloc?

—No.

—Si va en aquella direcció, potser es dirigeix a casa dels seus pares. On ha dit que era, Sant Boi de Lluçanès?

—Sí.

—Enviarem una patrulla a parlar amb ells. I posarem vigilància a les carreteres. Doctora, ens agradaria que vingués amb nosaltres. Quan el trobem, potser necessitarà una cara coneguda.

La Lia va assentir.

Si l'Arnau era acorralat per la policia, millor que la primera cara que veiés fos la seva.

Però mentre sortia del centre, amb els passos ressonant al passadís, la doctora Lia sentia que el cervell li bullia. Res d'aquell assumpte no tenia cap ni peus. L'Arnau havia millorat molt durant els darrers anys i tot indicava que la seva recuperació avançava pel bon camí.

Però, és clar... si la Sira havia tornat, tot havia pogut complicar-se molt.

Aquella presència imaginària havia estat, durant anys, una de les parts més problemàtiques del trastorn de l'Arnau. A mesura que el noi s'havia anat fent gran, també ho havia fet la influència d'aquella figura dins la seva ment, fins al punt que la Sira havia acabat ocupant un lloc central en la seva manera d'entendre el món.

La Lia sempre havia tingut la impressió que aquella amiga invisible no era pas una companya innocent, sinó una presència gelosa i possessiva que volia l'Arnau només per a ella. De mica en mica l'havia anat allunyant dels altres, sembrant-li sospites i recels fins que el noi havia arribat a pensar que gairebé tothom estava en contra seva.

Si realment la Sira havia tornat a aparèixer dins el seu cap...

Estimat Pere,

T'ha tocat. Bé, no directament, és clar. La presa ha estat la teva cosina, la Berta. Em sap greu dir-te que ja la podeu buscar i buscar, que no la trobareu. Ara forma part del meu regne i, no és per presumir, però aquesta obra ha estat una de les millors. De debò: perfecció pura.

Per què els joves confien en mi? No ho sé, però és una cosa digna d'estudi. Mira que avisem, que eduquem... però, noi, la ingenuïtat sempre acaba guanyant. No et sembla curiós?

No soc normal. Bé, en realitat, tu i els teus estimats amics em vau fer deixar de ser-ho. L'odi que va néixer aquella nit envers vosaltres és el veritable culpable de tot això, no pas jo. Vosaltres sou els responsables de tot el que els ha passat... i del que encara els passarà. No hi haurà pietat.

Saps què vaig patir aquells tres mesos al centre d'internament? No? Doncs t'ho explico: odi per part de la gent que hi havia allà dins i menyspreu per part de la gent que hi treballava. I quan en vaig sortir i vaig veure la Carla —bonica com cap altra— somrient mentre gaudia de la vida, no em vaig poder contenir.

Saps que em va demanar perdó? Que va implorar clemència?

Pobra ingènua.

En fi, el descans que em va donar assassinar-la es va convertir en vici. En la droga necessària per a la meva supervivència. Per això la Berta és morta.

La teva cosina ha patit. Ho ha fet perquè vas ser tu qui va llençar la primera pedra... i la segona, la que em va donar a l'esquena. Encara en conservo la marca: era punxant.

Durant aquests set anys he tingut molt de temps per pensar en aquella nit i, saps què?, el teu rostre somrient amb el dit acusador ben tibat és una de les imatges que no marxen mai.

Per què?

Per què vas mentir?

Pensava que érem amics...

T'explicaré una cosa més. La vaig penjar d'un arbre i, mentre colpejava l'aire amb les cames, li vaig llançar un bon grapat de pedres. Va cridar, però ningú no la podia

sentir, perquè els seus brams s'ofegaven dins del sac que li cobria el rostre. Eren gemecs muts... ggg... ggg...

Ah! I no dubtis que li vaig explicar amb tot detall el que vau fer aquella nit. I, per descomptat, et vaig fer responsable del seu calvari. Al capdavall era ella qui patia, i vaig pensar que tenia tot el dret a saber per què.

No soc tan psicòpata.

Què, has gaudit?

Jo sí.

Com amb els altres, em delecto pensant que passaràs els dies amb la incertesa de no saber on és. No saps el plaer que em proporciona aquest pensament. Només espero que, quan acabi la meva venjança, m'enxampin. Perquè aleshores se sabrà la veritat.

Sereu capaços de negar-la?

La vídua borda, 1992

8

L'Arnau conduïa angoixat en direcció a Sant Boi de Lluçanès, amb els ulls clavats a la carretera però amb la ment atrapada en una altra banda. No podia treure's del cap la imatge del cadàver. Aquell cos inert damunt les flors, el color pàl·lid de la pell, la manera com els ocells s'havien enlairat quan ell havia arribat...

Pensava en la família de la noia i en el moment en què algú els hauria de donar la notícia. En l'instant en què una mare o un pare entendrien que la seva filla no tornaria mai més a casa. Aquella idea li feia un nus a l'estómac i li provocava una sensació amarga de culpa.

Hauria hagut de trucar als mossos.

Ho sabia.

Però només d'imaginar-se dins una comissaria, assegut davant d'un policia que el mirava amb desconfiança, li recorria l'esquena un calfred que li paralitzava la voluntat. Ja havia passat per aquell infern una vegada, i encara recordava massa bé el pes de les sospites, els murmuris a l'esquena i les mirades que el jutjaven sense dir res. Amb una sola vegada n'havia tingut prou.

I aleshores un pensament el va glaçar.

Algú podia haver vist el cotxe.

La prada no estava tan amagada com ell havia cregut. Potser algú havia passat per la carretera. Potser algú havia observat aquell vehicle aturat massa estona al mateix lloc. I si algú havia anotat la matrícula? Si la policia arribava fins a ell?

Va notar com les mans li començaven a suar sobre el volant.

La respiració se li va tornar irregular, com si cada inspiració hagués de lluitar per obrir-se pas dins el pit. Intentava concentrar-se en la carretera, en la línia blanca que s'estenia davant seu, però els pensaments es barrejaven dins el seu cap amb una velocitat que li feia perdre el control.

De sobte la ment li va fugir.

Aquesta vegada no va veure la prada ni el cadàver.

Va veure foc.

Flames que s'alçaven dins la foscor, fum espès que li cremava els pulmons i crits, molts crits.

Llavors va arribar el dolor.

Un cop sec, violent.

Va trigar segons o potser minuts sencers a reaccionar. I, quan finalment ho va fer, el primer que va notar va ser el silenci.

Un silenci estrany.

L'ambient era fresc i feia olor de terra humida.

I les seves mans, rígides, s'aferraven amb força al manillar d'una bicicleta.

Va parpellejar diverses vegades, confús, intentant entendre què havia passat. Davant seu, el tronc d'un arbre esquifit encara ballava.

Es va examinar ràpidament els braços i les cames per comprovar si tenia alguna ferida. Només va trobar alguna rascada superficial i un dolor a l'espatlla. Res greu.

Es va aixecar a poc a poc, encara atordit.

Al seu voltant no hi havia ningú.

Sense pensar-hi gaire, va començar a caminar en direcció a la benzinera que s'endevinava a la llunyania. No volia quedar-se més estona en aquell lloc.

Va triar un senderó que serpentejava entre els arbustos i els matolls. D'aquesta manera quedava completament amagat de la carretera i evitava qualsevol mirada indiscreta.

Mentre caminava, el cap li continuava bullint.

Què faria si la policia el trobava?

Què diria?

Va arribar a la benzinera. Hi havia un munt de cotxes esperant per omplir el dipòsit.

No volia ser vist, per això es va quedar, assegut, sota uns arbres.

Va tancar els ulls. I es va imaginar davant d'un agent que li demanava explicacions amb veu seca i impassible. Altra cop li van venir al cap les mateixes preguntes: què els diria? Que s'havia aturat per descansar? Que s'havia quedat adormit una estona dins el cotxe mentre el sol li escalfava el parabrisa?

La idea li va semblar absurda abans fins i tot d'acabar de formular-la. Amb els antecedents que arrossegava, aquella excusa no resistiria ni la primera pregunta.

Va notar que les mans li tremolaven lleument i, instintivament, va abaixar la mirada.

Llavors es va quedar glaçat.

Als dits hi tenia una taca vermellosa.

Durant un instant va sentir una estranya sensació de desplaçament, com si la seva consciència s'hagués separat del cos i l'observés des de fora. En aquella nova visió distorsionada es veia a si mateix dret enmig d'un espai que no acabava de reconèixer, amb una barra metàl·lica a la mà.

La barra estava tacada de sang.

El cor li va donar una batzegada tan forta que gairebé li va tallar la respiració.

La imatge es va esvair de cop, com un reflex trencat, i ell va tornar a la realitat amb un sobresalt. Suava. Tremolava. Es va mirar les mans amb urgència, girant-les d'una banda a l'altra com si esperés descobrir-hi alguna prova terrible.

Però estaven completament netes.

Ni rastre de pintura. Ni rastre de sang.

Va inspirar profundament diverses vegades, intentant calmar el batec accelerat del cor, encara que la pregunta continuava donant voltes dins el seu cap amb una insistència inquietant: què li estava passant?

Quan finalment va mirar el rellotge, eren les 12.42 h. El sol ja queia amb força i l'aire començava a escalfar-se. Es va passar la mà pel front per eixugar-se la suor mentre observava els voltants amb mirada cansada, intentant recuperar una mica de serenitat.

I aleshores la va veure.

Creixia al costat del camí amb una discreta obstinació, com si aquell tros de terra li pertanyés des de sempre. No era una flor especialment espectacular; de fet, la majoria de la gent hauria passat pel seu costat sense ni adonar-se'n. Però ell la coneixia massa bé.

Era una vídua borda.

La mateixa flor que havia aparegut al seu somni.

La mateixa que anys enrere havia quedat atrapada a la fotografia que s'havien fet ell i l'Àgata la tarda abans que la noia desaparegués.

Al seu voltant, unes quantes petites gitanes voletejaven tranquil·lament, descrivint cercles irregulars a l'aire calent, com si aquell racó del camí fos el centre d'un petit univers invisible per a la resta del món.

La imatge li va provocar una sensació estranya, difícil d'explicar.

També recordava haver vist aquella flor la nit que va conèixer la Sira.

I, si la memòria no l'enganyava, també el dia que ella va marxar de la seva vida.

Va arrufar el front, intentant trobar un fil que unís tots aquells records dispersos. Què volia dir tot allò? Era només una coincidència o hi havia alguna cosa més amagada darrere d'aquella presència recurrent?

Per molt que s'esforçava a recordar, els pensaments se li escapaven com aigua entre els dits.

Va treure el telèfon i va intentar trucar als seus pares.

Ningú va respondre.

Ho va provar una segona vegada, esperant sentir finalment alguna veu coneguda a l'altra banda.

Però tampoc.

Una sensació de neguit li va pujar lentament per l'esòfag, com un pressentiment difícil d'ignorar.

Havia d'arribar al poble.

Ho necessitava.

Va començar a caminar arrossegant els peus. Estava esgotat. Remoure el passat era una càrrega massa feixuga i no se sentia preparat per suportar-la. Per això va respirar alleujat quan va comprovar que el cotxe no havia quedat tan malament com temia i que encara es podia conduir. Encara li quedava molt camí per recórrer.

A mesura que s'allunyava, la vídua borda que havia quedat al voral del camí es va anar fent cada cop més petita al retrovisor, fins a desaparèixer del tot.

L'Arnau va sospirar.

Sabia que enyorava la Sira, però fins a aquell instant no havia estat conscient de quant.

Mossegant-se els llavis, es va maleir en silenci. L'estiu que la Sira havia entrat en la seva vida havia estat un dels millors que recordava. Amb ella havia descobert racons del bosc que mai hauria imaginat, indrets amagats que semblaven existir al marge del món. Moltes nits s'escapolia de casa sense fer soroll i caminava entre els arbres fins trobar-la, convençut que allò era un secret que només ells dos compartien.

Però els estius s'acaben.

I els nens, sovint, no pensen en el final.

Quan va arribar el moment de marxar, l'Arnau va intentar convèncer la Sira perquè l'acompanyés a Barcelona. Li va prometre que trobarien nous llocs on jugar, nous arbres on enfilar-se, nous secrets per descobrir.

Ella no va acceptar.

El darrer somni va ser breu. No van jugar. No van riure. Es van asseure sota la protecció del Roure de la Senyora i van deixar passar els minuts sense dir gairebé res. Quan finalment va arribar el moment d'acomiadar-se, la Sira li va prometre que l'esperaria.

L'endemà l'Arnau es va despertar abraçat al coixí.

Tot havia acabat.

Mai va superar del tot la tristor d'aquell comiat i, encara avui, després de tants anys, notava un nus a l'estómac cada vegada que ho recordava.

I aleshores, sense saber per què, li van tornar al cap unes paraules que creia haver oblidat.

—No és just... no ho recordes?... jo et vaig demanar que sempre estiguessis amb mi...

Estimat Roger,

Aquesta és la quarta carta que escric. Escriure-les m'ajuda a recordar... i a assaborir la meva venjança.

Amb tu ha estat difícil trobar la víctima perfecta. No tens familiars de l'edat que jo busco... sols el fill de la Júlia, la teva sòcia des de fa un parell d'anys, s'ajustava al perfil. Sí, en Mauri ha estat l'escollit.

Li diràs algun dia a la seva mare que va perdre el fill per culpa teva? No? Què passa, no saps per què? No et preocupis, que jo t'explico els motius: perquè no vas voler aturar aquell linxament, perquè vas mirar cap a una altra banda mentre m'acusaven vilment i, el més important, perquè vas ser tu qui em va donar aquella beguda. I després et vas quedar mirant mentre jo perdia el control. No, estic segur que no diràs res, perquè ets un covard.

Sí, l'he drogat i l'he matat. Així de simple. Però, entremig, li he arrabassat la mirada. Total, de què et va servir a tu tenir ulls aquella nit?

Potser la seva mort no t'afectarà tan directament com ho hauria de fer, però espero que algun dia la culpabilitat se't mengi. Que et corqui tots els racons del teu cos i acabi amb tu, d'una manera lenta i amarga.

He estat breu, ho sé, però és que no tinc gaire més a dir-te.

La resta ho entendràs quan la culpa comenci a rosegar-te per dins.

Ens veurem a l'infern!

La vídua borda, 1994

9

La Lia, asseguda al seient del copilot del cotxe patrulla, encara no acabava d'entendre la fugida de l'Arnau. El vehicle avançava lentament entre el trànsit espès del Nus de la Trinitat, i la ciutat bullia sota el sol del migdia. Eren cinc minuts de dos quarts d'una i la calor començava a convertir l'asfalt en una planxa resplendent.

Durant uns instants va observar la carretera sense veure-la realment. Els seus pensaments havien tornat molt enrere.

Feia gairebé trenta anys que havia conegut els pares de l'Arnau.

Encara recordava perfectament el primer dia que havien entrat al seu despatx, a l'ambulatori de Sant Andreu. En Lluc i l'Ona semblaven bones persones, d'aquelles que desprenen confiança de manera natural. Tot i així, també es notava en ells una certa tensió, aquella protecció exagerada que sovint acompanya els pares que han tingut un fill després de molts intents frustrats. L'Arnau havia arribat tard, quan ja gairebé havien renunciat a ser pares, i potser per això el miraven amb una barreja constant d'amor i de por.

Aquella primera visita havia estat estranya.

Els pares li havien explicat una història que, al principi, havia semblat poc més que una fantasia infantil. Dos anys abans, quan l'Arnau tenia set anys, havia intentat salvar una papallona que s'ofegava a la piscina. No ho havia aconseguit. L'insecte havia mort entre els seus dits, i aquell fet aparentment insignificant havia deixat una petjada inesperada en la ment del nen.

Des d'aquell dia, segons explicaven els pares, l'Arnau havia començat a incloure aquella papallona en tots els seus jocs. Parlava amb ella, reia amb ella i li explicava secrets com si fos una amiga invisible.

Li havia posat nom.

Sira.

Al principi, en Lluc i l'Ona no s'hi van oposar. Van pensar que era una fantasia inofensiva, un recurs que el nen utilitzava per sentir-se menys sol. L'Arnau era molt tímid, extremadament reservat, i aquella presència imaginària semblava donar-li seguretat.

Amb el temps, però, la situació es va tornar més complexa.

Quan les vacances d'estiu es van acabar i la família va tornar a Barcelona, la Sira va desaparèixer de la seva vida com si mai hagués existit. Aquell canvi els va tranquil·litzar.

Però l'estiu següent, tan bon punt van tornar al poble, la papallona va tornar.

I aquella vegada tot va ser diferent.

L'Arnau va començar a apartar-se dels altres nens. Jugava una estona amb ells, però aviat es cansava i s'allunyava. Hi havia un lloc on sempre acabava: el Roure de la Senyora. Sota aquell arbre enorme passava hores parlant amb la Sira, rient amb ella o inventant històries que només existien en el seu món.

Els altres nens no van trigar a adonar-se'n.

Les burles van començar de manera suau, però amb el temps es van tornar cruels. En Lluc i l'Ona van intentar convèncer-lo que aquella amiga no existia, però l'Arnau es negava a escoltar-los. Per a ell, la Sira era tan real com qualsevol altra persona.

Quan l'estiu es va acabar i van tornar a Barcelona, la situació encara es va complicar més.

L'Arnau gairebé no sortia de casa. Només anava a l'escola, i allà tampoc no ho tenia fàcil. Encara que la Sira no l'acompanyés fora del poble, ell

continuava parlant amb ella. A vegades reia sol al pati o murmurava paraules a l'aire, i això no passava desapercebut als seus companys.

Algunes tardes havia arribat a casa plorant.

Li havien posat un malnom cruel: *Arnau el papallidiota*.

Els mestres insistien que tot allò era una fase, que acabaria desapareixent amb el temps. Però la realitat era que l'Arnau cada cop estava més angoixat. Va començar a patir atacs d'ansietat i a demanar als seus pares, gairebé suplicant, que tornessin al poble.

Finalment van cedir.

Van començar a passar-hi caps de setmana, festes i vacances sempre que podien. I, en certa manera, semblava que funcionava. Al poble l'Arnau tornava a ser feliç. Somreia més, parlava més, i semblava recuperar l'alegria que havia perdut a la ciutat.

Malgrat això, continuava vivint una mica al marge dels altres joves. Sortia poc amb ells, i sovint preferia la companyia silenciosa del Roure de la Senyora.

Amb el temps, el poble també va començar a mirar-lo amb recel. Alguns se'n reien; d'altres el consideraven simplement un noi una mica estrany. Segons ells, li faltava un bull.

La realitat, però, era una altra: l'Arnau Nogué era extraordinàriament intel·ligent.

La Lia va apartar la mirada de la carretera i es va passar la mà pel front.

«I jo pensant que tot allò era un joc infantil...», va pensar. «Que amb l'adolescència desapareixeria.»

Va sospirar.

Tot havia canviat el dia que l'Àgata va entrar a la vida de l'Arnau.

La noia tenia setze anys quan la seva família es va instal·lar al pis del costat. L'Arnau també tenia setze anys i ja feia temps que assistia a les sessions amb la Lia. La Sira continuava existint en la seva ment, però havia après a mantenir-la sota control.

Quan l'Arnau va començar a parlar de l'Àgata, la doctora va notar de seguida el canvi.

La noia ocupava cada vegada més espai en les seves converses, mentre la presència de la Sira es difuminava lentament fins a quedar reduïda a un record llunyà.

El seu caràcter també es va transformar.

Va començar a sortir més, a quedar amb companys de classe, a fer una vida que s'assemblava molt més a la d'un noi de la seva edat. L'Àgata i ell es van fer inseparables.

Amb els anys, aquella amistat es va convertir en alguna cosa més profunda. I l'estiu en què tots dos van complir vint anys van decidir començar una relació.

Durant un temps, tot semblava indicar que l'Arnau havia deixat enrere el passat.

Però tres anys després tot es va enfonsar.

La Lia va recordar perfectament la nit que la van trucar.

Li van demanar que anés immediatament a Sant Boi de Lluçanès.

Quan hi va arribar, li van explicar que havien trobat l'Arnau caminant pels carrers del poble, completament desorientat i cobert de sang. Murmurava una sola paraula, repetida una vegada i una altra.

—Sira...

La doctora va tancar els ulls un moment.

Després d'aquell estiu humiliant de l'adolescència, l'Arnau gairebé no tornava al poble. Només hi anava en ocasions puntuals, com la festa major. I fins i tot llavors acostumava a desaparèixer durant hores.

«No m'agrada gaire la gent d'aquí», li havia confessat una vegada. «Estic millor sota l'arbre, llegint.»

Malgrat tot, aquell estiu de 1995 havia volgut portar-hi l'Àgata. Volia ensenyar-li els llocs on havia passat la infantesa, especialment el Roure de la Senyora.

La mateixa nit que van arribar, la noia va desaparèixer.

El seu cos va ser trobat pocs dies després.

El cop mortal havia estat el segon impacte al cap. El primer només l'havia deixat inconscient mentre patia una agressió brutal. Les proves forenses apuntaven totes en la mateixa direcció: la sang que cobria l'Arnau era de l'Àgata, i les restes biològiques —llàgrima i saliva— trobades al cos d'ella coincidien amb ell. També les empremtes de l'arma del crim —una barra de ferro— eren seves.

Tot semblava molt clar.

Potser massa.

Quan la doctora va arribar al poble aquella nit, l'Arnau ja havia desaparegut. I quan finalment el van trobar, la seva ment havia fugit cap a un deliri profund. En el món que s'havia construït dins del cap, l'Àgata simplement havia sortit a passejar pel bosc... i s'havia perdut.

Va ser jutjat i condemnat.

A causa del seu estat mental, però, el van ingressar a la unitat psiquiàtrica que, anys més tard, la Lia acabaria dirigint.

Des d'aleshores, l'Arnau havia viscut en una realitat paral·lela.

En la seva ment estudiava Biologia a la universitat, sopava amb els seus pares i portava una vida tranquil·la.

En aquell món imaginari, ell havia estat exculpat de la mort de l'Àgata.

Ja feia quinze anys de tot allò.

La Lia va tornar a mirar la carretera.

I una pregunta li va travessar el pensament com un calfred.

Què havia passat perquè, després de tant de temps, l'Arnau hagués decidit fugir?

10

L'Arnau continuava cap el poble, obsessionat ara amb l'Àgata.

La primera vegada que la va veure va ser al replà de casa seva. La família de la noia s'acabava de mudar al pis del costat i ell, com feia gairebé sempre amb qualsevol desconegut, amb prou feines s'hi va fixar. Era reservat per naturalesa i evitava iniciar converses amb gent nova.

El que no s'esperava era el caràcter extravertit de l'Àgata.

Ella sí que el va reconèixer de seguida. L'atzar havia volgut que anessin a parar a la mateixa classe a l'institut, i la noia no va dubtar ni un instant a començar una conversa llarga i animada al replà. L'Arnau, sorprès per aquella espontaneïtat, es va limitar a respondre al principi amb timidesa, però, sense adonar-se'n, va acabar relaxant-se.

Quan van creuar les mirades, el noi va quedar hipnotitzat pels seus ulls foscos i profunds i pel somriure ampli que li il·luminava la cara. Era alta, esvelta, de faccions fines i amb uns cabells negres com el carbó que li queien suaument sobre les espatlles.

Durant els dies, les setmanes i els mesos següents, l'Àgata l'esperava cada matí per anar junts cap a l'institut i també a l'hora de tornar a casa per dinar. Sense gairebé adonar-se'n, aquella rutina es va convertir en una part essencial de la vida de l'Arnau.

Aquella noia posseïa alguna cosa especial que el tenia completament embadalit.

Amb ella feia coses que fins aleshores havia evitat: sortir a passejar, comprar un entrepà i dinar al parc, apuntar-se a excursions amb la classe o simplement caminar sense pressa pels carrers de la ciutat parlant de qualsevol cosa.

Els seus pares ho observaven amb sorpresa i amb una alegria que feia temps que no sentien. Aquella noia que havia aparegut gairebé per casualitat s'havia convertit en la millor amiga del seu fill i, sense proposar-s'ho, havia aconseguit el que ells havien intentat durant anys.

L'Arnau tornava a riure.

Tornava a parlar.

Tornava a semblar feliç.

Estava tan pendent d'ella que fins i tot va començar a deixar de banda les escapades al poble. Ja no sentia aquella necessitat constant de tornar-hi.

No en tenia cap.

Va ser inevitable que, amb el temps, l'amistat es transformés en alguna cosa més profunda.

El moment va arribar una tarda d'estiu. Estaven asseguts a la sorra de la platja mentre el cel, tenyit de taronges i vermells, s'anava apagant lentament sobre el mar. Parlaven sense pressa, deixant que el silenci s'interposés entre frase i frase, fins que, gairebé sense pensar-hi, es van mirar i es van acostar l'un a l'altre.

El petó va ser llarg, tímid al principi, però carregat d'una emoció nova que tots dos havien estat evitant durant massa temps.

Aquell vespre van segellar el nou rumb de la seva relació.

Però aquella mateixa nit, la Sira va trencar el pacte.

Feia anys que, d'alguna manera, tots dos havien arribat a una mena d'acord silenciós: donar-se espai. L'Arnau havia crescut i la presència de la papallona s'havia anat esvaint amb el temps.

Aquella nit, però, la Sira va tornar.

Va irrompre en els seus somnis amb una força inesperada, carregada de rancúnia i d'una gelosia que l'Arnau no li havia conegut mai. Li va retreure

amb duresa el seu abandonament, va qüestionar la seva amistat i va culpar l'Àgata de tot allò que estava passant.

L'Arnau va intentar explicar-li que s'havia fet gran, que s'havia enamorat i que era feliç. Li va dir que no passava res, que tot estava bé i que ella sempre tindria un lloc dins seu. Per això li va fer la promesa: aquell estiu, tornaria.

Malauradament, però, no va dir-li que ho faria acompanyat.

Quan van arribar al poble estaven morts de cansament i van anar a dormir aviat.

Un cop al llit, l'Arnau va mirar cap a la finestra i va somriure. Els ulls se li anaven tancant...

La Sira va irrompre com un tornado. Gelosa per l'Àgata. Dolguda perquè se sentia traïda per ell.

O era d'ella, o no era de ningú.

L'estela de foc que va deixar en desaparèixer va encendre les cortines de l'habitació, que ràpidament es van convertir en una llengua de flames. En pocs segons el fum va començar a omplir l'aire i l'Arnau va sentir com li faltava l'alè.

S'ofegava.

Intentava respirar, però cada cop d'aire li cremava la gola i els pulmons. Desesperat, va tancar els ulls mentre pensava en l'Àgata.

I aleshores es va despertar.

L'habitació estava en silenci. No hi havia foc, ni fum, ni cap rastre de flames. Durant uns segons va romandre estirat al llit amb el cor desbocat, intentant recuperar l'alè i convèncer-se que tot havia estat només un malson.

Quan finalment va mirar cap a la finestra, la va veure.

La Sira era allà.

L'Arnau es va aixecar lentament i s'hi va acostar. Va ajuntar les mans en forma de bol, tal com havia fet molts anys enrere, quan encara era un nen.

La papallona s'hi va posar amb suavitat.

Ell la va mirar durant uns instants i finalment li va xiuxiuejar que no es preocupés, que sempre seria l'única.

Després va obrir les mans i la va deixar marxar.

Quan l'endemà al matí es va llevar, l'Àgata ja no hi era.

Al principi no hi va donar gaire importància. Potser havia sortit a fer un tomb pel poble aprofitant la frescor del matí. Però les hores passaven i la noia no tornava.

Amb els seus pares van recórrer els carrers preguntant a tothom que trobaven pel camí, però ningú no en sabia res.

Finalment van avisar la policia.

Els agents li van demanar una fotografia recent de la noia i ell els va ensenyar la Polaroid que s'havien fet tot just arribar al poble, davant la porta de casa.

Va ser aleshores quan se'n va adonar.

A la imatge, al seu costat, hi havia una planta de vídua borda plena de flors, envoltada de papallones que semblaven voltejar al seu voltant. Totes menys una, que romania immòbil a la flor més alta, com si observés l'escena.

Des d'aquell moment, la policia el va considerar sospitós i, per aquest motiu, no li van permetre participar en la recerca.

Aquella nit, després d'un dia sencer buscant sense resultats, a l'Arnau li va costar molt agafar el son. Amb dos policies vigilant davant de casa i conscient que tot el poble parlava d'ell, l'únic que va poder fer va ser abraçar-se al coixí i plorar en silenci fins que el cansament, finalment, el va vèncer.

11

Un cop arribats al camí de les Sorreres, els agents de la policia local van fer cinc cèntims als mossos del que sabien fins al moment. Els van explicar que els agredits eren una parella de la Garriga que passejava tranquil·lament per la zona. Segons semblava, tenien el costum d'estirar-se damunt els camps d'ordi i quedar-se completament quiets per veure si algun ocell s'atrevia a posar-se damunt seu.

De cop i volta, però, havia aparegut un jove fora de si, bramant paraules incomprensibles sobre corbs i vídues bordes mentre colpejava el terra amb un pal.

Sense cap explicació aparent, s'havia abalançat sobre la parella.

L'home se li havia encarat instintivament i l'agressor l'havia estomacat mentre cridava que fugissin d'aquelles plantes, perquè duien la mort. Tot seguit havia agafat una de les bicicletes de la parella i havia fugit camp a través.

—Les vídues bordes? —va preguntar un dels mossos.

—Sí —va respondre l'agent local—. Són aquestes plantes amb flors violàcies que hi ha per tot arreu. Per aquesta època sempre estan plenes de papallones.

Els agents van prendre nota de les declaracions i immediatament van avisar per ràdio que el sospitós, l'Arnau Nogué, es desplaçava pel bosc en bicicleta. No el van descriure com a perillós, però sí que van demanar a totes les patrulles que actuessin amb prudència.

Era un malalt mental i ningú no sabia com podia reaccionar.

La Lia, per la seva banda, intentava fer-los entendre que l'Arnau probablement no era conscient del que feia. Segons el seu parer, dins dels seus deliris ell no percebia la realitat tal com era, sinó que la substituïa per una altra de completament diferent.

Mentre parlava, però, un record li va travessar la ment.

—No sé si pot ser rellevant o no —va dir finalment—, però quan van trobar el cos de l'Àgata també hi havia damunt seu un ram d'aquestes flors. D'aquestes mateixes que ha mencionat la parella... vídues bordes. El ram estava destrossat. Potser aquest record és el que li ha despertat alguna cosa.

Un dels mossos la va mirar amb curiositat.

—Vostè creu? I on l'ha pogut veure?

—No ho sé —va respondre ella—, però no pot ser una coincidència.

En aquell moment un segon avís per ràdio els va posar en alerta. Diversos testimonis havien presenciat l'accident d'un ciclista que circulava pel voral paral·lel a la carretera. Tots coincidien a dir que, després de la topada, l'home s'havia aixecat com si res i havia continuat el camí a peu en direcció a Tagamanent, tot i que semblava confús i desorientat.

Segons els testimonis, els fets havien passat feia poc més d'una hora.

Encara no havien acabat d'assimilar la informació quan va arribar un tercer avís.

L'Arnau acabava de robar un cotxe en una benzinera.

Un Seat Ibiza blanc, matrícula 1522 CBC.

També es va confirmar que una patrulla havia parlat amb els pares del noi i que no tenien cap notícia d'ell des de feia hores.

Les patrulles es van posar immediatament en marxa.

Mentre el cotxe avançava per la carretera, la Lia no podia deixar de pensar que tot plegat era profundament estrany. En tots els anys que feia que

coneixia l'Arnau, mai no havia mostrat cap mena d'agressivitat. Aquella violència sobtada no encaixava amb el noi que ella havia tractat durant tant de temps.

De fet, més d'una vegada aquella absència d'agressivitat li havia fet dubtar en silenci sobre la seva culpabilitat en el cas de l'Àgata.

Però les proves eren massa clares.

La nit que l'Ona la va trucar desesperada perquè anés al poble, la Lia va pensar immediatament en la Sira. Ni tan sols li va passar pel cap la possibilitat que l'Arnau hagués fet mal a ningú.

Perquè l'Arnau no era violent.

Qui sí que ho era, però, era la Sira.

Aquella presència imaginària havia mostrat sovint una agressivitat inquietant. En més d'una ocasió havia incitat el noi a venjar-se de totes les persones que, d'una manera o altra, s'havien rigut d'ell o l'havien humiliat.

Per sort, l'Arnau mai no l'havia escoltat.

Mesos després d'haver conegut l'Àgata, en una de les sessions, el noi li havia confessat que la Sira ja no apareixia tan sovint, però que cada vegada que ho feia ell sentia una por profunda. Segons li havia explicat, la papallona l'acusava d'haver-la abandonat i escopia amenaces que ell preferia no recordar.

Per això, de tant en tant, tornava al poble.

Era la seva manera de mantenir-la tranquil·la.

Aquella nit, però, quan la Lia va arribar a la casa, el jove assegut al llit no era el mateix que ella havia conegut.

Només va necessitar unes poques paraules per comprendre que la ment de l'Arnau s'havia refugiat completament en una realitat alternativa. Ni tan

sols la va reconèixer. Durant uns instants va pensar que ella era la directora de la universitat on, segons deia, estava estudiant.

El més inquietant de tot era que parlava amb algú que ningú més podia veure.

De l'Àgata no en sabia res.

Segons ell, tots dos estaven molt cansats quan havien arribat al poble i havien anat a dormir immediatament. Ni tan sols s'havia adonat que aquella nit la noia havia sortit de casa.

A començaments de la setmana següent, el cos de l'Àgata va ser descobert a prop del Roure de la Senyora.

Algú l'havia llançat dins d'un clot i després l'havia cobert amb pedres.

El cos estava nu.

Havia estat colpejada repetidament amb una barra de ferro que els investigadors van trobar al costat del cadàver.

Damunt seu també hi havia unes flors trencades, d'un color violaci intens: vídues bordes. Segons els testimonis que els havien vist passejar aquella mateixa nit pel poble, l'Àgata en portava un petit ram a la mà.

La resta de proves eren devastadores.

Empremtes.

Restes d'ADN.

Si fins i tot li havien trobat al damunt el penjoll que l'Àgata duia sempre al coll.

Tot l'assenyalava a ell.

Gràcies al testimoni de la doctora, però, el jutge el va declarar no apte per ser jutjat i va ordenar el seu ingrés permanent en un centre de salut mental.

12

Els primers mesos van ser molt durs, sobretot per als seus pares. L'Ona i en Lluc, a pocs anys de la jubilació, havien lluitat molt per tirar endavant la seva empresa de confecció de tapetes per a jocs de taula, amb l'esperança que algun dia el seu fill en prengués el relleu i ells poguessin, finalment, descansar després de tota una vida de feina. Però ara aquell futur que havien imaginat amb tanta il·lusió s'havia enfosquit de sobte.

Els costava immensament veure com l'Arnau, dins la seva ment, iniciava uns estudis universitaris que no existien. Patien mentre li feien el joc quan va transformar el centre hospitalari en una universitat i la seva habitació en la seva petita llar d'estudiant. En el seu deliri, els pacients que compartien espai amb ell eren companys de classe i els treballadors del centre s'havien convertit en professors i altre personal docent.

Hores i hores les passava a la biblioteca de l'hospital —una petita sala habilitada amb un bon nombre de llibres— devorant pàgines i més pàgines o estudiant amb una concentració absoluta, tal com ell mateix deia.

Mai no va explicar què havia passat la nit que l'Àgata va morir. La seva ment havia creat un record fals en què ell era innocent.

I la Sira també hi era.

La papallona havia tornat per martiritzar-lo. La càmera instal·lada a l'habitació mostrava com gairebé cada nit es despertava aterrit. Sempre demanant perdó. Jurant i perjurant que mai més la trairia.

Fins i tot havia fet un petit forat al marc de la finestra perquè ella pogués visitar-lo sempre que volgués.

Ell es despertava entre crits, mirava cap a la finestra... i aleshores somreia.

Onze anys més tard, gràcies a la medicació i a moltes hores de teràpia, els deliris de l'Arnau van començar a remetre lentament. La doctora va aprofitar aquells moments de lucidesa per ajudar-lo a entendre què estava passant dins el seu cap.

Amb el temps, el jove va ser capaç d'enfrontar-se a la Sira.

Va ser dur, peròfFinalment va entendre que no era res més que la figura que la seva ment havia creat després de no haver pogut salvar la papallona aquell matí d'estiu. Segons la doctora, en aquell moment l'Arnau probablement havia pres consciència, per primera vegada, que la vida no és eterna, i aquella revelació havia obert una esquerda dins seu.

La por a la mort es va fer forta dins el seu cervell, fins al punt que va arribar a creure que l'única que el podia salvar d'ella era la papallona mateixa. Al cap i a la fi, era una supervivent.

Per això li havia donat vida.

Amb el pas del temps, les converses entre la doctora i l'Arnau van començar a donar fruit. El jove va comprendre que la Sira havia de marxar i que només ell la podia foragitar, malgrat estimar-la com no havia estimat mai ningú.

El dia que l'Arnau va dir per primera vegada que potser la Sira no era real, la doctora va avisar els seus pares.

L'Ona va plorar en silenci asseguda a la cadira de la consulta, mentre en Lluc mirava el terra amb les mans entrellaçades. Durant uns segons ningú va dir res. Després de tants anys, per primera vegada semblava que el seu fill tornava.

Aquella mateixa setmana l'Arnau va acceptar prendre's la medicació que havia estat rebutjant durant tant de temps.

Amb ella, la Sira estendria per última vegada les seves ales i abandonaria el seu món.

Un rebombori de policies amunt i avall la va fer sortir dels seus pensaments.

Havien arribat a la benzinera.

Van baixar del cotxe patrulla i es van dirigir cap al punt on el propietari del vehicle robat explicava què havia passat. Segons deia, havia entrat un moment a la botiga i, quan va sortir, el cotxe ja no hi era.

Va reconèixer l'Arnau de seguida.

L'havia vist deambulant pels voltants feia poca estona, parlant tot sol, però en aquell moment no li havia semblat sospitós. Per això havia deixat les claus posades al contacte.

La doctora escoltava, atenta. Nerviosa.

Aquella era la confirmació que ella havia tornat.

13

L'Arnau ja feia uns deu minuts que havia deixat enrere la benzinera quan es va adonar que la gana continuava picant-li l'estómac amb insistència. El rellotge marcava les 13.11 h. Segurament els seus pares havien sortit a comprar i per això no responien al telèfon.

Sí, cada cop n'estava més convençut: la Sira li havia parat una trampa per a fer-lo tornar.

La retenció el va enxampar mentre pensava que arribaria just a temps per dinar. No podia tenir més mala sort. El cotxe avançava un metre cada pocs minuts i la cua semblava interminable. No podia perdre tant de temps.

I, per acabar-ho d'adobar, aquell home que caminava pel voral avisant els conductors d'un control policial més endavant. Paraven a tothom.

L'Arnau va tornar a respirar acceleradament mentre una gota de suor freda li regalimava per la galta. Com ja havia sospitat, segurament algú havia trobat el cos i havia anotat la matrícula del cotxe. Per això el buscaven. Sí, segur que aquell control tenia a veure amb ell.

I llavors tot va tornar.

Les mirades de por o de fàstic dels veïns del poble i de la ciutat. Els insults. Les amenaces als seus pares. Tot allò que havia intentat enterrar al fons de la memòria va emergir de cop.

Es va enfonsar.

Ell no era culpable de la mort de l'Àgata, però a ningú li havia importat. I encara menys als pares d'ella. Van liderar una campanya brutal contra ell, presentant-lo com una bèstia sense escrúpols davant qualsevol que volgués escoltar-los. I van ser molts els que ho van fer.

Els voltors de la premsa es van encarregar de tot.

Ningú li havia donat l'oportunitat de demostrar que no era un monstre.

Per fortuna, els seus pares sí que ho sabien. Ells no s'havien separat mai del seu costat i sempre havien cregut en la seva innocència.

I el pitjor: quan el cos va ser trobat i les proves forenses el van exculpar, ningú no va demanar disculpes. Però ja era igual, perquè encara que ho haguessin fet, ja no hauria servit de res. El mal ja estava fet.

Va notar que el cap li donava voltes i va intentar retenir la ment quan aquesta va començar a escapar-se'n. No ho va aconseguir. De sobte es va trobar plorant, envoltat d'una foscor espessa, mentre premia amb ràbia una flor lilosa entre els dits.

Un instant després es picava el cap amb el palmell de la mà, obligant-se a recuperar la concentració.

La por de ser detingut el va empènyer a sortir de la carretera. Va acabar entrant a l'aparcament d'una gran superfície. Va aparcar el cotxe en un racó allunyat i va entrar a la botiga per comprar alguna cosa ràpida de menjar. Necessitava omplir l'estómac si no volia acabar desmaiant-se.

Minuts després mastegava amb avidesa un entrepà mentre tornava cap al cotxe.

Quan hi va arribar, però, va veure que hi havia algú ajupit al costat de la porta del conductor, intentant forçar el pany. Un noi jove.

—Eh! Què coi fas? —va cridar—. No t'aniria millor obrir-lo amb les claus? Les tinc jo.

El noi es va girar de cop. Durant un instant va intentar intimidar l'Arnau amb el tornavís que duia a la mà, d'aquells de punta llarga i fina. Però va desistir quan va veure que diverses persones de l'aparcament començaven a acostar-se, encuriosides pel rebombori.

Va fugir corrents mentre, en un gest desesperat, llançava el tornavís contra l'Arnau.

Aquest el va esquivar per ben poc i després es va ajupir per recollir l'eina del terra.

El vigilant de l'aparcament es va oferir a trucar a la policia, però l'Arnau va declinar la proposta. No havia passat res. A penes es notaven unes rascades al pany.

Va tornar a engegar el cotxe amb la sensació d'estar-ne fins al capdamunt de tants entrebancs.

La Sira s'ho havia preparat tot força bé.

Però aquest cop no podria amb ell.

Ni tan sols el munt de vídues bordes que s'alçaven als laterals del camí el va fer aturar. Les flors violàcies s'estenien pels vorals com si l'observessin en silenci mentre passava.

—Maleïda flor! —va escopir entre dents—. No em portes més que desgràcies.

Va accelerar sense mirar enrere.

I, durant uns segons, una papallona que s'havia aixecat d'entre les vídues bordes va seguir el cotxe abans de perdre's en l'aire.

14

Fins i tot la nit que va fer fora la Sira, la punyetera flor va aparèixer.

Era el tercer any a la universitat i els resultats no eren gaire bons. I tot per culpa d'ella. El maltractava amb malsons. El despertava enmig de la nit, fent-lo sentir culpable d'haver-la traït.

La veritat és que, quan la Sira va tornar, la mateixa nit de la desaparició de l'Àgata, ho va fer amb una tendresa que l'Arnau feia temps que no sentia. Durant aquells primers dies ell fins i tot va ser feliç. Ella volia cuidar d'ell i ell li ho va agrair, perquè estava enfonsat i necessitava aquell escalf que només ella semblava saber donar-li.

Però amb el temps alguna cosa va canviar.

Potser el fet que les sessions amb la doctora Lia fossin cada cop més freqüents hi va tenir alguna cosa a veure. O potser era simplement que la Sira aconseguia introduir-se cada vegada més dins el seu cap.

La qüestió és que aquella relació no podia continuar.

Era verinosa. Absorbent. Obsessiva fins al punt d'instar-lo més d'un cop a deixar-ho tot i marxar amb ella. Només l'amor que sentia pels seus pares el va mantenir ferm.

No va ser fins que va entendre que la Sira ja no era aquella dolça companya que havia conegut de petit, sinó un enemic despietat que buscava la seva destrucció, que va reaccionar.

Aquella decisió li va fer tant de mal que es va desfer en llàgrimes abans de tancar els ulls.

Sabia que seria el darrer somni.

El darrer record compartit amb ella.

I aquella certesa, que alhora l'alliberava, també l'aterria.

Com seria el món sense la Sira?

Ho va voler descobrir una freda nit de gener.

Tan bon punt va tancar els ulls es va trobar sota l'aixopluc del Roure de la Senyora, altiu i esplendorós com sempre. Ella no hi era.

Va caminar lentament entre les vídues bordes, acariciant-ne les flors per escampar-ne l'olor intensa. Volia que li arribés, que l'avisés que l'esperava.

I aleshores va aparèixer.

Envoltada de tòxiques gitanes, va enfosquir el cel i va glaçar el gran roure, que es va marcir de sobte.

—Sira, no! Para! —va cridar l'Arnau—. Vull parlar amb tu. Escolta'm!

Però ella no atenia a raons. Ja no confiava en ell.

Uns núvols densos es van acumular damunt seu i la tempesta va esclatar amb fúria. Primer va començar a ploure i després va caure pedra. Mentrestant, les gitanes voletejaven descontrolades enmig del vendaval.

—Has guanyat, no ho entens? Has guanyat! —va cridar l'Arnau—. Ho faré. Marxaré amb tu per sempre. Però has de parar!

A poc a poc la tempesta va amainar. Els núvols es van obrir i el sol va tornar a il·luminar el camp.

Aquella nit va ser estranya.

Van parlar durant hores. Van riure com feia temps que no ho feien. Cap rancúnia. Cap retret.

Només ells dos.

Quan va arribar el moment, l'Arnau li va preguntar si n'estava segura, perquè havia d'estar-ho. Si ell deixava d'existir, ella també ho faria.

La Sira el va mirar fixament i va entendre que l'Arnau no parlava només d'abandonar la ment.

També parlava d'abandonar el cos.

—No... no... —va murmurar ella—. Ets un egoista. No és això el que jo vull.

—Ho sé —va dir l'Arnau mentre li mostrava la pastilla que duia a la mà—. Però no puc més. Necessito viure la meva vida. I si no em deixes fer-ho... me la trauré. Així de simple.

—Sempre he estat al teu costat... hem crescut junts... però tu mai m'has estimat.

—Estimat? De què parles, Sira?

—T'estimo des de fa molt de temps. He esperat per tu. He esperat que deixessis de ser un nen... però, a l'hora de la veritat, em vas fer fora. Vas escollir l'Àgata. I després la Lia.

—Sira, això no és veritat. Tu sempre has ocupat el meu cor. Des del primer dia.

—Ets un mentider! —va esclatar ella—. Li vas regalar la nostra flor a ella, no a mi!

—La flor? Quina flor?

I llavors ho va entendre.

—Oh... Au, ximpleta —va dir arrencant la flor que tenia més a prop mentre li picava l'ullet—. Aquesta és per a tu. Agafa-la, si us plau.

—Ja no em serveix —va respondre ella creuant les potes i alçant la barbeta—. No ho fas des del cor.

Però aquell posat no li va durar gaire. El somriure de l'Arnau era irresistible.

—Mira, Sira —va dir ell amb veu suau—. M'has de deixar marxar. M'estàs fent molt de mal. No puc continuar així. Necessito la meva vida...

La conversa encara va durar unes quantes hores més.

I el comiat va ser dolç.

Quan va arribar el moment de marxar, la Sira va estendre les ales amb l'elegància que sempre l'havia caracteritzat. Una llàgrima li va lliscar galta avall i, en tocar a terra, es va convertir en una flor de vídua borda.

L'Arnau es va ajupir i la va recollir amb una delicadesa gairebé reverencial. Durant uns segons la va sostenir entre els dits, observant-ne el color violaci, tan intens que semblava fet de llum.

Quan va alçar el cap, la Sira ja començava a allunyar-se.

—No t'oblidaré mai —va dir ell amb un fil de veu.

Ella no es va girar.

Va desaparèixer entre les ombres del somni mentre les seves ales es dissolien lentament en l'aire fred de la nit.

Quan l'Arnau es va despertar, encara tenia la flor a la mà.

Amb els anys la va guardar entre les pàgines del seu diari més íntim, on es va anar assecant a poc a poc, com un record que es resisteix a morir.

Encara avui la conservava.

I, de vegades, quan obria aquell diari, li semblava que la flor continuava desprenen aquella olor estranya i persistent que sempre havia acompanyat la Sira.

15

La Lia continuava pensant en l'Ona i en Lluc mentre la patrulla dels mossos acabava de prendre declaració al treballador de la benzinera. El tràngol que devien estar passant no se'l mereixien.

El cas de l'Arnau havia estat primera notícia durant setmanes. Programes escombraria i pseudoperiodistes àvids de morbo s'havien inventat mil i una mentides sobre ells, i massa gent les havia cregut. Els van fer responsables de tot i van haver de suportar la crueltat de veïns, amics i desconeguts.

Van intentar aguantar. Però la delicada salut del cor d'en Lluc els va fer entendre que no podien continuar vivint així. Van decidir vendre el pis de Barcelona i marxar al poble.

Va ser una decisió dolorosa. Sabien que, d'aquesta manera, no podrien estar al costat de l'Arnau tant com haurien volgut. Però no els van deixar cap altra opció.

I encara hi havia l'empresa.

Una crida al boicot els va obligar a jubilar-se abans d'hora, malvenent el seu llegat a una multinacional que, en qüestió de setmanes, va desfer allò que ells havien construït durant anys.

No. Ells no s'ho mereixien.

Mentrestant, el cervell de la Lia continuava donant voltes a la mateixa pregunta.

Tot anava tan bé.

Què havia fet saltar l'Arnau?

Per què, de sobte, ho deixava tot i fugia?

De cop es va adonar que gairebé no havia parlat amb els treballadors del centre. De fet, gens. L'avís havia arribat massa ràpid i tothom s'havia posat en marxa sense perdre temps.

Potser havien recordat alguna cosa més.

Va treure el mòbil i va trucar a la clínica. Va demanar per la Dolors, que es va posar al telèfon gairebé de seguida.

—Hola, Dolors. He estat pensant... tot això no té cap ni peus. Necessito que m'expliquis què va fer l'Arnau ahir al vespre. Fil per randa. Qualsevol detall pot ser important.

—Sí, és clar... de fet ho estàvem comentant fa una estona —va respondre ella—. Segons el torn de tarda, de les quatre a les sis va ser a la biblioteca, com sempre. Després va anar a la teràpia de grup, a les set. Més tard, menjador i sopar...

—Només això? Ningú recorda res fora del normal? Penseu-hi bé, pot ser important.

A l'altra banda de la línia es va fer un petit silenci.

Quan la veu va tornar, ja no era la de la Dolors.

—Doctora... —va dir un home amb to insegur—. Soc en Carles.

—Digues.

—Bé... potser no és res... i ja sé que no s'hauria de fer... però algunes nits...

Va callar un moment.

—Carles —va tallar la Lia amb impaciència—. Parla d'una vegada.

—Algunes nits, cap a les nou... quan la majoria de pacients ja són a les habitacions... l'Arnau ens demana mirar la televisió. Com que no és com els altres pacients... de vegades el deixem quedar a la saleta d'infermeria. Mirem les notícies i després les comentem.

La Lia va notar com el cor se li accelerava.

—Segueix.

—Ahir... ahir es va posar molt nerviós. Histèric, diria. Vam haver de donar-li un tranquil·litzant.

—Per què?

—Va sortir l'alcaldessa del seu poble al telenotícies. La va reconèixer de seguida. Eulàlia... no sé què.

La Lia es va quedar glaçada.

—Continua.

—Deia que s'havien assabentat que hi havia la possibilitat que l'Arnau sortís amb algun permís... i que al poble no el volien veure. Que si passava alguna cosa seria responsabilitat de les autoritats. Parlava de mobilitzacions davant la casa dels seus pares...

Va empassar saliva.

—Llavors van posar una fotografia de la noia.

—De l'Àgata —va murmurar la Lia.

—Sí.

La ràbia li va pujar de cop.

—Però en quin món això no us va semblar rellevant? —va esclatar—. Aquí teniu el detonant!

—Doctora... nosaltres només...

No el va deixar acabar. Va penjar d'un cop sec i va deixar caure el telèfon sobre el seient.

Quan ho va explicar a la patrulla, la informació va córrer immediatament per la ràdio.

Estava decebuda, perquè mai no hauria imaginat que reprendre el contacte amb l'entorn familiar pogués afectar tant l'Arnau. I, tanmateix, hi

havia un detall que li grinyolava: ella mateixa li havia ensenyat fotografies del poble i de la casa dels seus pares en més d'una ocasió, i ell mai no havia reaccionat d'aquella manera.

Potser veure la fotografia de l'Àgata després de tant de temps havia sacsejat alguna cosa dins seu, despertant records que feia anys que dormien. Però, si era així, què pretenia exactament tornant al poble?

Mentre tornaven cap al cotxe, un agent es va acostar amb pas decidit.

—Sergent, hi ha un home que vol parlar amb vostè. Diu que té informació rellevant sobre el cas Nogué.

—Qui és?

L'agent va mirar una petita llibreta abans de respondre.

—S'ha identificat com a Nil Tubert. Diu que és investigador privat.

La sergent va sospirar amb una ganyota de cansament.

—Sí, el conec. I ara mateix no tinc temps per a ximpleries. Pren-li declaració, dona-li les gràcies i digues-li que ja el trucarem si cal.

—D'acord, sergent, però ha dit que...

No va poder acabar la frase. Un nou avís per ràdio va interrompre la conversa.

Un noi que coincidia amb la descripció de l'Arnau havia atacat una dona a la sortida d'un supermercat. Segons el testimoni, l'havia amenaçada amb un tornavís, tant a ella com al vigilant de la zona, abans d'endur-se el cotxe. A més, informaven d'un accident a la mateixa zona que havia provocat retencions de gairebé tres quilòmetres.

La sergent va arrufar el front.

—Vaja amb l'angelet, eh, doctora? Canviant de cotxe per no ser localitzat. Encara pensa que tot és fortuït? —va dir, seriosament—. Que tothom estigui alerta. Ordre de detenció immediata.

—No! —va exclamar la Lia.

La rotunditat del monosíl·lab va sorprendre els agents.

—Perdó —va afegir tot seguit, més calmada—, però crec que s'equivoquen. El millor és deixar que arribi al poble.

La sergent la va mirar incrèdula.

—S'ha tornat boja? No podem permetre que campi pel món atacant gent. No veu que és inestable?

—Ho sé, però ha de confiar en mi —va insistir la Lia amb una intensitat que gairebé semblava una súplica—. L'Arnau mai no ha pogut explicar què va passar amb l'Àgata perquè hi ha alguna cosa dins la seva ment que li bloqueja el record. És com un mur. Qui sap si tornar al lloc on tot va començar pot provocar alguna reacció que alliberi aquests records.

La sergent va negar amb el cap.

—Entenc el que diu, doctora, de debò, però continua sent un home perillós i l'hem d'aturar abans que sigui massa tard.

—No ho és —va replicar ella amb fermesa—. Només està confús. Si arriba a casa seva i recorda què va passar aquella nit, molta gent podrà dormir tranquil·la avui. La família de l'Àgata s'ho mereix, i també la de l'Arnau. Si us plau. No veu que l'Arnau no és conscient dels seus actes?

La sergent va sospirar amb impaciència.

—Encara pitjor m'ho posa.

La Lia va fer un pas endavant i, quan la sergent es disposava a girar-se, li va agafar la mà amb suavitat.

—El meu germà —va murmurar amb la veu trencada— es va suïcidar quan tenia dinou anys.

La confessió la va deixar descol·locada.

—Em sap greu —va respondre la sergent Trull, mirant-la amb sorpresa—, però no entenc què té a veure...

—Parlo de l'any 1967 —va continuar la Lia, fent una pausa per recuperar l'alè—. En aquella època no hi havia res del que tenim ara. Ningú no va sospitar que li passava alguna cosa, i tampoc no va deixar cap nota. Els meus pares es van fer grans pensant que n'eren culpables, i jo... jo em vaig prometre que algun dia trobaria la manera d'entendre aquestes coses. Per això vaig decidir ser psiquiatra.

Va somriure amb una ombra d'amargor.

—No ha estat fàcil, cregui'm. Pel simple fet de ser dona, moltes portes se m'han tancat.

La sergent va creuar els braços.

—On vol anar a parar?

—Vull que vegi que l'angoixa de no saber és asfixiant —va respondre la Lia amb veu baixa—. No li ho desitjo a ningú. Per això sempre busco la veritat, encara que sigui difícil. I en el cas de l'Arnau, estic convençuda que encara hi és, amagada darrere d'aquest mur.

Després d'un instant de silenci, va preguntar:

—Té fills, vostè?

La pregunta va agafar la sergent desprevinguda.

—Sí... una nena de cinc anys —va respondre, pensant inevitablement en la Mariona, la petita que havia adoptat feia tres anys i que cada vespre l'esperava a casa amb un somriure capaç d'esvair qualsevol cansament—. I no, no m'agradaria no saber.

La sergent va abaixar la mirada un moment abans de tornar a alçar-la.

—Llavors què pretén que fem? —va preguntar finalment—. Quina és la seva idea?

—Seguir-lo —va respondre la doctora—. Sabem quin cotxe porta. Que el segueixin sense aixecar sospites i així el tindrem controlat. Si passa alguna cosa, podran intervenir de seguida.

La sergent Trull va dubtar.

Promocionava per a sotsinspectora i, com a responsable del dispositiu, qualsevol error podia arruïnar-li la carrera. Va mirar la Lia amb atenció: era sorprenent fins a quin punt aquella dona creia cegament en l'Arnau.

Durant un instant va pensar en la Mariona. Després de la mort del seu marit, només set mesos després d'haver adoptat la nena, gairebé li l'havien pres. Algú havia considerat que no era el millor entorn per criar-la sola. Per sort, l'assistent social, en Dani, i molts amics i veïns van confiar en ella i van convèncer tothom que se'n sortiria.

Quan l'avís per ràdio va informar que una patrulla de la secreta ja es trobava darrere del cotxe robat, la sergent va prendre finalment una decisió.

—Seguiment. Sense intervenció.

Després es va girar cap a la Lia.

—Vinga, anem. Espero que no s'equivoqui.

Estava a punt de pujar al cotxe quan una mà va tancar la porta amb un cop sec.

En Nil Tubert no estava disposat a rendir-se.

16

El detectiu privat Nil Tubert era l'oncle d'en Mauri Llop, un noi de quinze anys que havia desaparegut l'any 1994. Era un home d'uns cinquanta anys, alt i corpulent —sense arribar a ser gras—, amb els cabells blancs fins a les orelles i un serrell que li queia damunt l'ull dret, amagant parcialment unes ulleres de pasta negra. El seu rostre, dur i cansat, deixava entreveure el desgast d'algú que feia massa temps que perseguia la mateixa obsessió.

Les mans li tremolaven lleugerament mentre intentava obrir la cartera que duia penjada al coll, i per això va trigar uns segons a trobar la cremallera.

—Està tot aquí —va dir finalment, traient-ne una carpeta gruixuda—, totes les investigacions que he fet des que en Mauri va desaparèixer.

Suava, no per la calor, de nerviosisme.

—M'han d'escoltar. L'Arnau Nogué és un perill; un assassí en sèrie que aquesta nit tornarà a actuar si ningú no el deté.

La doctora Lia Sagarra el va mirar amb incredulitat mentre intentava apartar-lo per poder pujar al cotxe.

—Però què coi diu? —va esclatar finalment—. De debò. És que s'ha begut l'enteniment? L'Arnau, un assassí? Au, vinga, quina bajanada!

Normalment tenia molta paciència amb tothom, però aquell dia ja havia esgotat les reserves.

—És l'última cosa que em faltava per sentir —va continuar, irritada—. Això què vol dir, exactament? Que no faig bé la meva feina? Que no soc una bona professional? Deixi'm passar, que avui no és el millor dia per sentir segons quines bestieses.

Malgrat les empentes de la doctora, Tubert no es va moure ni un centímetre.

—La Carla no va ser l'única persona desapareguda.

Aquella frase va fer que la Lia s'aturés un moment.

—Què vol dir?

—Que abans del meu nebot hi va haver tres desaparicions més, totes amb un detall en comú que ningú sembla haver volgut veure.

La sergent Trull, que fins aleshores observava l'escena amb una paciència cada cop més escassa, va arrufar el front.

—Quin detall?

—La data —va respondre el detectiu mentre obria la carpeta—. Tots van desaparèixer un tretze d'agost.

Va començar a mostrar documents.

—La Carla Pons, a Sant Boi de Lluçanès, l'any 1988. En Dídac Mata, a Gironella, el 1990. La Berta Camp, a Moià, el 1992. I finalment el meu nebot, en Mauri Llop, el 1994.

La doctora va fer un gest de menyspreu amb la mà.

—Coincidències.

—Potser —va concedir Tubert—, però quan vaig començar a investigar vaig descobrir que tots ells tenien algun tipus de relació amb Sant Boi de Lluçanès: familiars que hi estiuejaven, parents que hi vivien o amistats que hi passaven l'estiu.

La sergent li va prendre la carpeta per mirar els papers amb més calma.

—Segueixi.

—Va ser parlant amb la germana petita de la Carla Pons, l'Arlet, que vaig sentir parlar per primera vegada d'una colla de joves que es coneixien des de petits i que passaven junts tots els estius al poble.

Va fer una pausa abans de continuar.

—Eren set: l'Eulàlia Solell, que feia de líder del grup; la Carla, que sempre anava amb ella; la Mònica Mata, germana d'en Dídac; en Pere Sallent, cosí de la Berta; en Roger Ferrer, soci de la mare d'en Mauri; l'Eloi Codina i la Marta Serra.

La Lia va deixar anar un sospir carregat d'impaciència.

—Tot això continua sense demostrar res.

—Ho sé —va admetre Tubert—, però la cosa es va tornar encara més estranya quan vaig trobar un informe policial que gairebé ningú recordava.

La sergent va alçar una cella.

—Quin informe?

—Un incendi que va tenir lloc el tretze d'agost de 1987 en una cabana als afores de Sant Boi de Lluçanès. Aquella nit hi havia una festa de joves, però com que tots eren menors els seus noms no apareixien a l'atestat.

Va assenyalar una línia del document.

—El presumpte piròman va ser detingut l'endemà mateix. A l'informe també consta que presentava signes evidents d'haver estat colpejat.

La sergent va recórrer el document amb la mirada mentre arrufava el front.

—I què vol dir? —va murmurar finalment—. No és exactament una prova de res.

—Potser no —va concedir Tubert amb calma—, però el que sí que em va cridar l'atenció és que ningú no va voler parlar. Ni el noi detingut, ni cap dels joves que eren a la festa aquella nit.

Va fer una pausa abans d'afegir:

—El cas es va tancar amb una rapidesa sorprenent, sobretot si tenim en compte que el pare de l'Eulàlia Solell era un empresari molt influent de la zona i amic personal del jutge que portava la investigació.

La Lia va deixar anar un buf carregat de menyspreu.

—És que no tinc per què aguantar tot això —va interrompre—. No s'adona que el que està insinuant és ridícul? Si aquest suposat expedient tingués cap mena de base, m'hauria arribat a mi. Soc la psiquiatra de l'Arnau! O, com a mínim, els seus pares m'haurien dit alguna cosa.

—O potser no —va replicar Tubert sense perdre la calma—. Potser algú es va encarregar que no sortís a la llum. Per aquella època el senyor Solell negociava amb el Consell Comarcal la venda d'uns terrenys importants, i un escàndol així hauria complicat molt les coses.

La doctora va negar amb el cap, cada vegada més irritada.

—Li pot l'orgull, senyora —va afegir el detectiu—. A vegades costa acceptar que alguna cosa se'ns pot haver escapat.

La sergent va aixecar la mà per posar ordre abans que la discussió anés més enllà.

—Un moment —va dir amb veu ferma—. Tot això pot ser interessant, però continua sent circumstancial. Si vol que prenguem seriosament la seva teoria, necessito alguna cosa més que suposicions. Té cap prova que impliqui directament l'Arnau?

Tubert va obrir de nou la cartera i en va treure un altre arxiu, que va allargar cap a la doctora.

—Potser això li refrescarà la memòria.

La Lia el va agafar amb desgana, però quan va començar a llegir el seu gest es va transformar de seguida en sorpresa.

—Però què dimonis...?

Va passar les pàgines amb rapidesa, clarament desconcertada.

—Això és confidencial. D'on ho ha tret?

La sergent les mirava alternativament.

—Què és?

—Un informe mèdic —va respondre Tubert sense dubtar—. On consta que la doctora va ser agredida per l'Arnau.

Durant uns segons es va fer un silenci pesant.

La sergent va girar el cap cap a la psiquiatra.

—És veritat?

La Lia va sospirar, com si aquell tema li resultés profundament molest.

—Per l'amor de Déu... no va ser res.

—No va ser res? —va repetir el detectiu amb incredulitat.

—Va tenir un brot molt fort després que la Carla el rebutgés i que l'Eulàlia i els altres es riguessin d'ell —va explicar la doctora amb veu seca—. Segons ell, la Sira estava furiosa i li exigia venjança. Quan vaig intentar parlar amb ell per calmar-lo, em va empènyer i vaig caure a terra. Després va sortir corrents.

—Aquella mateixa nit hi va haver l'incendi —va apuntar Tubert.

La Lia va continuar parlant com si no l'hagués sentit.

—Va aparèixer més tard. Els seus pares em van assegurar que estava bé, només una mica alterat, i li van administrar el tranquil·litzant que ja tenia prescrit. L'endemà em van trucar per dir-me que marxaven un temps del poble, perquè tot allò de la Carla l'havia deixat molt tocat i creien que li aniria bé canviar d'ambient.

El detectiu va fer una ganyota escèptica.

—Que van marxar, diu... això no s'ho creu ni vostè. Els Solell el van fer tancar, i per això no en sap res.

—No! —va replicar la doctora, girant-se cap a ell—. Vostè està obsessionat amb l'Arnau.

—Ja n'hi ha prou —va intervenir la sergent Trull, que començava a perdre la paciència—. Aquesta discussió no ens porta enlloc.

Va mirar la Lia amb una expressió més seriosa.

—Tot això de l'agressió... quan pensava explicar-m'ho?

—No és rellevant per al cas —va respondre ella amb un gest d'impaciència—. Va passar una sola vegada.

Tot seguit va obrir la porta del cotxe amb una certa brusquedat i es va asseure al seient del copilot.

—El que sí que és rellevant és que aquest home està fent acusacions absurdes.

Tubert, però, encara no havia acabat.

De la cartera va treure un petit feix de fotografies i les va mostrar a la sergent.

—Aquestes són fotografies de la Festa Major de Sant Boi de Lluçanès —va explicar mentre les anava assenyalant—. En aquesta d'aquí, del 1990, l'Arnau hi surt clarament. I també en aquesta altra, del 1992. I en aquesta del 1994.

La sergent les va observar amb atenció.

—Els mateixos anys en què van desaparèixer tres dels joves —va afegir el detectiu amb veu greu.

Durant un moment, cap de les dues dones no va dir res.

—Ho ha de reconèixer —va insistir Tubert—. Alguna cosa va passar aquella nit de l'incendi. I si el van acusar injustament... si li van fer alguna cosa...

Va deixar la frase a mig dir.

—Potser algú ha estat cobrant venjança durant anys.

Finalment va allargar una targeta a la sergent.

—Aquest és el meu número. Truqui'm si em necessita.

Quan el cotxe patrulla es va posar en marxa en direcció a Sant Boi de Lluçanès, la doctora Sagarra va mirar pel retrovisor.

En Nil Tubert continuava dret al costat del sortidor de benzina, immòbil, observant com s'allunyaven.

—Tant de bo la fe cega que té en aquest noi no li ennuvoli el criteri, doctora —va dir la sergent al cap d'uns instants mentre la mirava pel retrovisor interior—, perquè si l'Arnau fa mal a algú...

—Confiï en mi —va respondre la Lia amb fermesa—. És un malalt, no una bèstia.

Tot i així, després d'uns segons, va apartar la mirada.

Per primera vegada en molts anys, dubtava.

17

L'Arnau va donar un cop d'ull pel retrovisor. El cotxe blanc encara anava darrere seu, a una distància prudencial però constant, i aquella presència començava a incomodar-lo més del que volia admetre.

Tot havia començat uns quilòmetres enrere, just després del maleït accident. Encara tenia al cap la imatge del vehicle dels mossos passant a tota velocitat pel voral, amb els llums encesos i la sirena esquinçant l'aire. Des d'aleshores aquell cotxe blanc s'havia enganxat a la seva cua.

Potser era una coincidència.

O potser no.

Si algú havia avisat la policia i havien reconegut la matrícula... La idea li va fer un nus a l'estómac.

Va reduir una mica la velocitat, intentant semblar tranquil, com si no tingués cap pressa ni res a amagar. Va esperar. Els segons es van allargar mentre els dos vehicles avançaven per la carretera com en una dansa silenciosa.

Finalment, però, en arribar al desviament cap al poble, el cotxe va agafar el camí contrari.

L'Arnau va deixar anar l'aire que no s'havia adonat que retenia.

—Collons... —va murmurar.

Mentre continuava conduint per aquella carretera estreta, envoltada d'arbres alts i silenciosos, no va poder evitar quedar-se uns instants mirant el paisatge que s'obria al seu voltant. El sol es filtrava entre les branques i dibuixava sobre l'asfalt una mena de batalla d'ombres que sempre l'havia fascinat.

De petit s'hi quedava embadalit.

Recordava perfectament aquells viatges d'estiu, quan mirava per la finestra del cotxe dels seus pares i imaginava històries dins d'aquelles ombres que corrien sobre la carretera.

Poques cases apareixien en aquell tram. Només alguna masia solitària, amagada entre camps i arbres, que semblava gaudir d'una tranquil·litat que la resta del món havia oblidat.

Quan va llegir el nom del poble al rètol d'entrada, va sentir una mena d'orgull estrany que li va inflar el pit.

Era un lloc bonic per viure.

El camí fins a casa el recordava perfectament. L'havia fet tantes vegades que el recorregut li havia quedat gravat al cap com una cançó coneguda.

«Res més entrar al poble i a mà esquerra, no té pèrdua.»

Va seguir el camí del Vilar fins al final, fins arribar al punt on s'alçava la masia dels seus pares, amb el sender que conduïa al Roure de la Senyora just al costat. Va aparcar el cotxe uns metres abans d'arribar-hi i es va quedar uns instants mirant la casa on havia passat tants estius feliços.

Era la típica construcció de dos pisos amb parets gruixudes de pedra i una xemeneia que sobresortia vigilant des de la teulada. Darrere hi havia l'hort que el seu pare sempre havia cuidat amb una paciència infinita, i al davant encara hi havia els gronxadors de quan ell era petit, lleugerament rovellats però encara drets, com si també s'haguessin quedat esperant el pas dels anys.

Aquell detall li va arrencar un somriure.

Va baixar del cotxe i es va quedar uns segons immòbil, respirant l'aire del lloc. Aquella olor de terra, de camps i de pedra escalfada pel sol li resultava tan familiar que gairebé li feia mal. Durant un instant va tenir la sensació

que no havien passat els anys, que tot continuava exactament igual que quan era petit i arribava allà per passar els estius.

Va tancar la porta del cotxe amb suavitat i va enfilar el camí de pedra que conduïa a la casa. A cada pas, però, la tranquil·litat inicial es transformava en una inquietud cada cop més difícil d'ignorar. Sabia que era absurd sentir-se així; al cap i a la fi només anava a veure els seus pares, i no hi havia cap motiu perquè aquella visita li provoqués aquell neguit. Tot i això, la idea que potser tot formava part d'algun pla de la Sira continuava donant-li voltes pel cap i li impedia relaxar-se del tot.

Quan va arribar davant la porta, va prémer el timbre una sola vegada.

—Hola! —va cridar—. Hi ha algú a casa? Soc jo, l'Arnau!

Va esperar uns segons, però no va obtenir cap resposta.

Va tornar a prémer el timbre, aquesta vegada amb una mica més d'insistència.

—Mama? Papa? Soc jo!

El silenci que li va tornar la casa li va semblar estrany. Va fer un pas enrere i va mirar cap al costat del garatge. La porta estava oberta i, des d'allà on era, podia veure clarament el vell cotxe dels seus pares aparcat a dins.

Que el cotxe fos allà no tenia res d'estrany. Després de l'accident amb el camió a la rotonda, el seu pare havia deixat de conduir i el vehicle gairebé no es movia del garatge. El que sí que el va sorprendre va ser veure la porta oberta. Amb els robatoris que hi havia hagut últimament per la zona, els seus pares s'havien tornat especialment curosos amb aquestes coses.

Si el garatge era obert, volia dir que eren a casa.

Llavors... per què no contestaven?

Una inquietud punxant li va recórrer l'esquena. Sense pensar-s'ho gaire més, va començar a donar cops amb el puny a la porta mentre cridava.

—Mama! Papa!

Encara no havia acabat de dir-ho quan la porta es va obrir.

El seu primer instint, en veure la doctora Sagarra davant seu, va ser girar cua i fugir corrents. Durant un instant el cos gairebé li va respondre a aquell impuls, però llavors va veure els seus pares darrere d'ella i es va quedar clavat al lloc.

La seva mare tenia els ulls vermells i inflats.

—Però què...? —va dir, desconcertat—. Mama? Papa? Què passa? Esteu bé?

La doctora el mirava amb una calma que contrastava amb l'ambient carregat que es respirava dins la casa.

—Hola, Arnau —va dir amb suavitat—. Saps qui soc?

La pregunta el va desconcertar encara més.

—És clar que sí —va respondre amb un punt d'irritació—. La Lia, la meva doctora. A què ve aquesta pregunta?

Sense esperar cap explicació, la va apartar amb un gest suau per poder arribar fins als seus pares. Els va abraçar amb força i de seguida va notar que tots dos tremolaven lleugerament.

—Ei... —va murmurar mentre els estrenyia contra ell—. Esteu bé? Què hi fa ella aquí?

La seva mare el mirava amb una barreja de tendresa i preocupació que li va fer estrènyer el cor.

—Per nosaltres no pateixis, Arnau. Estem bé —va dir amb veu trencada—. Però... i tu? Estàs bé? Recordes alguna cosa?

La pregunta el va deixar desconcertat.

En aquell moment la doctora li va posar una mà a l'espatlla, intentant retenir-lo.

—Arnau...

—Que si recordo res? —va repetir ell mentre s'apartava amb un gest nerviós—. Jo... deixa'm estar! Què hi fa ella aquí?

De sobte, sense que pogués evitar-ho, una allau d'imatges va començar a travessar-li la ment. No eren records clars, sinó fragments desordenats que apareixien i desapareixien sense cap mena de lògica: papallones agitades, colors que esclataven com taques de pintura, esquitxos de sang que semblaven aparèixer del no-res.

Va sacsejar el cap amb força, intentant apartar aquelles visions.

—Es pot saber què nassos passa? —va exclamar, cada cop més alterat—. És per la noia que m'he trobat? Jo no he fet res! Ho sentiu? Jo no he fet res!

Va intentar girar cua per marxar, però dos mossos que custodiaven la porta li van tallar el pas.

Darrere seu, el seu pare intentava parlar-li, però la seva veu semblava arribar-li des de molt lluny.

—Quina noia? De què parles? Arnau, mira'm. Per què has vingut avui? Arnau, recordes res?

Ell es va girar lentament, desorientat.

—Eh... jo... no ho sé... —va balbucejar—. Estava a la residència... estudiant... i he vist...

Va mirar els seus pares amb més atenció.

Alguna cosa no quadrava.

Les seves cares.

Les arrugues.

El cabell més blanc del que recordava.

—Papa... —va murmurar mentre es portava una mà al front—. No em trobo bé... la teva cara... i la mama... esteu... esteu envellits...

La doctora va intervenir immediatament quan va veure com li fallaven les forces.

—Arnau, escolta'm. Tu no vius a una residència. Vius al centre.

—Anem al menjador. — L'Ona l'empenyia amb dolçor.— Sembles esgotat.

—Centre...? —va repetir ell, confús.

—Fa quinze anys que hi ets ingressat —va continuar ella amb suavitat—. Des de la mort de l'Àgata.

Mentre seia al sofà, el nom va caure dins la seva ment com una pedra en un pou.

Àgata.

I de cop tot va canviar.

La seva ment va fugir del menjador i es va trobar en un altre lloc, en una altra nit. Davant seu hi havia el cos d'una noia estirat a terra. No podia veure-li la cara perquè un ram de vídues bordes la cobria gairebé del tot.

I ell...

Ell sostenia una barra de ferro tacada de sang.

Plorava.

La culpa el va colpejar amb una força devastadora.

Ell havia matat l'Àgata.

I ara ho recordava.

—No pot ser! —va cridar donant un cop de puny a la tauleta que tenia davant.

Es va aixecar de cop i va mirar els seus pares. Tenia el rostre desencaixat.

Li va donar un cop de peu a la cadira que tenia al costat. Això va fer que tothom fes un pas enrere.

—Què m'heu fet!

El món es va enfosquir de cop i l'Arnau va caure desmaiat al mig del menjador.

—Capità! Capità! Desperta!

Els seus pares el cridaven desesperats, però ell no reaccionava.

En Lluc va intentar aixecar-lo, tot i que cada vegada que feia força amb els braços les cames li tremolaven traïdorament, recordant-li que ja no tenia la força d'abans. Finalment, amb l'ajuda dels mossos que custodiaven la porta, van aconseguir tornar-lo al sofà i estirar-lo amb cura.

La doctora Sagarra l'observava amb el rostre seriós.

—Ara l'hem de deixar descansar —va dir finalment—. L'Arnau ha sofert un col·lapse.

L'Ona la mirava amb els ulls plens de por.

—Què vol dir?

La doctora va sospirar abans de respondre.

—Des de la meva experiència, crec que sentir el nom de l'Àgata ha fet que comenci a recordar. I si és així, per primera vegada haurà d'enfrontar-se a una realitat que fins ara no coneixia. Penseu que, si ha recuperat alguns fragments d'aquella nit...

—No —va interrompre l'Ona amb veu trencada—. No ho diguis.

La doctora va abaixar la mirada uns segons abans de continuar.

—Ho sento, però hem de ser realistes. Si ha recordat el que va fer aquella nit, no podem saber si serà capaç de suportar-ho. Per això ara més que mai necessita que estigueu al seu costat.

Va alçar els ulls i els va mirar amb fermesa.

—Heu de ser valents.

L'Ona va estrènyer la mà del seu marit.

—Mai l'abandonarem.

18

El silenci que va quedar dins la casa després que l'Arnau caigués desmaiat va ser tan dens que, durant uns instants, ningú no es va dir res. Tots semblaven necessitar assimilar el que acabava de passar abans d'atrevir-se a reacciona.

Finalment va ser en Lluc qui es va agenollar al costat del seu fill. Amb una mà tremolosa li va apartar els cabells del front i li va tocar la galta, buscant algun senyal que li indiqués que continuava amb ells.

—Arnau... fill...

La seva veu va sortir trencada, gairebé irreconeixible.

L'Ona s'havia quedat dreta uns passos més enrere, amb una mà tapant-se la boca per evitar que el plor li escapés de cop. Veure'l estès a terra, amb el cos inert i la pell pàl·lida, li havia fet una sensació tan profunda de fragilitat que li costava respirar amb normalitat.

La doctora Sagarra es va acostar amb aquella calma professional que tant l'havia caracteritzat sempre, però la seva mirada delatava que també ella era conscient de la gravetat del moment. Es va ajupir al costat d'en Lluc i va observar l'Arnau amb atenció, comprovant-li la respiració i el pols. Després li va col·locar bé el cap.

En aquell moment, a fora, van començar a sentir-se veus.

Al principi només era una remor llunyana, una mena de murmuri que arribava filtrat a través de les parets de la casa. Però a mesura que passaven els segons, el soroll es feia més clar i més intens, fins que es va fer evident que al carrer s'estava reunint gent.

L'Ona va girar el cap cap a la finestra amb una expressió inquieta.

—Què és això?

Un dels mossos es va acostar a la cortina i va mirar a fora amb prudència. Quan es va girar cap a la resta, la seva cara mostrava incomoditat.

—Sembla que s'ha reunit força gent davant la casa.

—Gent? —va repetir en Lluc, desconcertat.

—Veïns del poble, diria.

La doctora Sagarra va sospirar amb un cansament profund. Aquella reacció col·lectiva no li sorprenia gens; coneixia massa bé el funcionament dels pobles petits quan alguna cosa alterava la seva aparença de tranquil·litat.

En Lluc es va acostar a la finestra i va mirar des de darrere la cortina.

Davant la masia s'havia congregat una multitud que no parava de créixer. Homes i dones parlaven entre ells amb gestos nerviosos, mentre alguns miraven la casa amb una barreja de curiositat i indignació que resultava difícil d'interpretar.

Moltes d'aquelles cares li eren familiars. Persones amb qui havia coincidit a la plaça, al forn o a l'ajuntament. Gent que havia compartit salutacions cordials durant anys i que ara semblava formar part d'una massa inquieta que buscava respostes.

O potser buscava un culpable.

—Ja hi som... —va murmurar gairebé per a ell mateix.

L'Ona el va mirar, desconcertada.

—Què vols dir?

—Que al poble ja ho saben.

Les veus de fora es van anar elevant a poc a poc, fins que es van convertir en crits dispersos que es barrejaven els uns amb els altres. Algú demanava

explicacions, altres repetien rumors que ja començaven a circular amb la velocitat pròpia dels llocs petits.

L'Ona va sentir com un calfred li recorria l'esquena.

—No pot tornar a passar —va dir amb una determinació que li tremolava a la veu.

La doctora la va mirar amb gravetat, recordant perfectament la nit de feia quinze anys en què el poble havia decidit assenyalar un culpable abans d'entendre què havia passat realment.

—No ho permetrem —va dir amb fermesa.

En aquell moment algú va picar amb força a la porta.

El cop va ressonar dins la casa amb una contundència que va fer que tots es miressin en silenci.

El segon cop va arribar encara més fort.

La Lia es va acostar a la porta amb pas decidit i la va obrir només una mica.

A l'altra banda hi havia l'Eulàlia.

L'alcaldessa mantenia aquella expressió serena que utilitzava sempre que parlava en públic, com si cada paraula hagués estat escollida amb antelació.

—Bona tarda, doctora —va dir amb una cordialitat calculada—. Em temo que al poble hi ha força preocupació.

La Lia la va mirar sense somriure. L'horda havia fet un pas endavant i s'amuntegava darrere l'Eulàlia. No es volien perdre ni una coma de la conversa.

—No sé de què em parla.

—La gent està nerviosa —va continuar l'Eulàlia—. Ja sap com funciona això. Quan corren rumors, el millor és aclarir-los.

La doctora va sentir com una forta cremor li pujava de l'estómac.

—No és assumpte vostre —va respondre amb serenor—. Aquí està tot controlat.

L'expressió de l'alcaldessa es va endurir. La gent va començar a cridar: Fora! No volem gent com ell aquí! És un assassí!

Durant uns instants les dues dones es van mirar en silenci, cadascuna sostenint la mirada de l'altra sense cedir.

—Quan es tracta de la seguretat del poble, tot ens concerneix. I en aquests moments crec que hi ha un perill evident —va dir l'Eulàlia.

I llavors va arribar el discurs polític.

—Com alcaldessa exigeixo que aquest pertorbat marxi del nostre poble!

La gent aclamava al seu darrere.

—No puc permetre que es posi en perill la vida de la nostra gent! I resi, doctora, resi perquè no passi res, perquè pot comptar que la faré responsable i llavors...

Finalment, la Lia va tancar-li la porta als nassos.

A fora, les protestes van augmentar immediatament.

Per això, quan de nou van picar la porta, la doctora la va obrir amb tanta força que gairebé arrenca es frontisses.

—No ha quedat prou clar? —va cridar, amb veu dura.

Però allà no hi havia l'Eulàlia. Hi havia un home.

—Bon dia —tenia veu ruda i no parava d'apujar-se els pantalons—. Veig que els ànims estan encesos, oi?

—Qui coi és vostè? —va preguntar la Lia.

—Em dic Valentí Badosa i soc el vicepresident segon del Consell Comarcal d'Osona. M'han fet cinc cèntims d'aquest enrenou i he volgut venir a veure si podia donar un cop de mà.

—L'Arnau no marxarà de casa seva —va sentenciar en Lluc des de sota el llindar de la porta del saló.

—Ep, no vinc a jutjar a ningú. Només vull parlar un moment i prou.

L'Ona no les tenia totes, tanmateix, el va deixar passar.

—Vol prendre res?

Va fer que no amb el cap mentre observava l'Arnau, estirat al sofà.

L'Ona s'hi va acostar i va acariciar el braç del seu fill amb una delicadesa infinita, com si aquell gest pogués protegir-lo de tot el que estava passant.

—Està descansant —va dir la doctora—. Ha tingut un dia mogut.

—Els ha dit res? Ha recordat alguna cosa? S'ha posat agressiu?

Tanta pregunta d'aquell home va posar nerviosa l'Ona.

—Què és el que vol realment? Que li digui que és un pertorbat?

—Li asseguro que no —va somriure en Badosa. Llavors es va sincerar—: mirin, no he vingut aquí per casualitat. M'han enviat per a constatar que tot estigui en ordre. Hi ha molta gent darrere aquest tema. En pocs minuts arribarà una ordre de detenció contra el noi i...

—Una ordre de qui? —va deixar anar la sergent—. A mi no se m'ha notificat.

—Com ja he dit, hi ha molta gent preocupada pel que està passant aquí. No volen que la situació es descontroli i que l'Arnau en faci alguna.

—Però qui coi s'ha pensat que és —es va enfurismar l'Ona—. L'Arnau és a casa seva i d'aquí no marxarà. Ho té clar?

—Ara hi ha poca gent aquí fora, en menys d'una hora en vindran més. Tot això no és cosa només del poble, també la comarca hi té a dir.

Fins al moment en Lluc s'ho havia mirat tot des d'una certa distància, però aquí ja no va poder aguantar més.

—Ens està amenaçant? —va cridar, a la vegada que li va donar una empenta a l'home—. No sé a què coi ha vingut, senyor Badosa, però ja pot marxar!

—Eh, tranquil·litat—va dir la sergent Trull, ficant-se pel mig.

—El seu fill no pot quedar-se aquí i ho saben!—va exclamar en Badosa.

—L'Arnau és a casa seva i no en marxarà! —va insistir l'Ona.

Aquell enrenou va fer despertar l'Arnau.

Ho va fer lentament. Primer amb petites contraccions, gairebé imperceptibles. Després amb una lenta aixecada de les parpelles.

Estava desorientat. Es tocava el cap mentre observava el voltant.

—Què... què ha passat? Què hi faig aquí? Mama?

—Tranquil, a poc a poc.

Els ulls de l'Arnau es van aturar a l'alçada d'en Badosa.

—Vostè... vostè hi era —va murmurar.

—Jo? A on?

—A la tele... estava allà, però diferent. Més cabells i... la mirada que tenia...

—Respira Arnau. No hi ha pressa —va dir en Lluc, passant-li suaument la mà pels cabells—. Ets a casa.

—Era de nit... i ell —seguia l'Arnau, assenyalant en Badosa. Un munt d'imatges li estaven afusellant el cervell—. Feia olor de fum...

—Tens un enrenou de collons, nano! —va deixar anar l'home—. Doctora, de debò creu que no és perillós? Però si no sap ni on és!

Llavors l'Arnau va començar a convulsionar.

Els ulls se li van tornar blanc.

I va caure a terra, de genolls.

L'Ona i en Lluc es van espantar. Van cridar.

Per sort els dos mossos d'esquadra van reaccionar a temps i el van agafar abans que caigués a terra.

Altre cop s'havia desmaiat.

19

L'interior de la casa havia quedat en silenci.

Per a no molestar l'Arnau, s'havien traslladat a la cuina i ara prenien una tassa de cafè.

—Quan es desperti... —va dir finalment en Lluc, amb una veu molt baixa—, què passarà?

La doctora Sagarra no va respondre de seguida. Havia observat l'Arnau durant uns segons, analitzant la seva respiració i els petits moviments involuntaris que li recorrien els dits.

Coneixia prou bé aquells senyals per saber que, dins el seu cap, alguna cosa s'estava movent.

—Crec fermament —va dir finalment— que el seu cervell està intentant reconstruir records que fins ara havia mantingut bloquejats.

En Lluc va alçar el cap amb una expressió carregada d'angoixa.

—Vols dir... aquella nit?

La doctora va assentir amb lentitud.

—De debò creu que podrà recordar res? —va intervenir en Badosa—. Ja s'ha vist que tenia un merder de collons al cap.

La doctora Lia Sagarra es va recolzar lleugerament al respatller de la cadira abans de respondre.

A través de la finestra es podia veure com el sol ja començava a desaparèixer darrere de les muntanyes.

—N'estic convençuda —va dir finalment—. No només crec que ha recordat, sinó que penso que ho ha fet amb total claredat. Si no m'equivoco, quan es desperti sabrà perfectament què va passar aquella nit.

Malgrat la seguretat de les seves paraules, un pensament incòmode li va travessar la ment en aquell mateix instant. Les informacions que li havia donat el detectiu Nil Tubert continuaven rebotant dins el seu cap amb una persistència que li resultava difícil d'ignorar. Ella mateixa es repetia una vegada i una altra que allò no podia ser cert, que no tenia cap sentit i que probablement es tractava d'una interpretació equivocada. Tot i així, una petita escletxa de dubte s'havia instal·lat en algun racó de la seva consciència.

I si hi havia alguna cosa de veritat en tot allò?

I si l'Arnau, en despertar-se, reaccionava de manera imprevisible?

I si tot el que ella havia cregut entendre durant aquells anys no era tan clar com pensava?

—... Lia?

La veu de l'Ona la va fer tornar a la realitat.

—Però això són bones notícies, oi? —va insistir la dona, que continuava agafant amb força la mà del seu marit—. Si ha recordat, vol dir que finalment podrem saber què va passar.

La doctora va trigar un moment a respondre, com si necessités ordenar els seus pensaments abans de pronunciar-se.

—Sí... és clar —va dir finalment, tot desviant la mirada cap al menjador.

Des d'allà podia veure la figura immòbil de l'Arnau estirat al sofà, amb la sergent Trull asseguda a prop de la porta. L'agent observava el jove amb una expressió seriosa, concentrada, com si intentés anticipar qualsevol moviment abans que es produís.

La seva presència aportava una sensació d'ordre, però també deixava clar que ningú no descartava cap escenari.

—N'estan segurs que ho volen saber? —va dir de sobte en Badosa—. I si quan es desperta diu que sí, que va ser ell?

La pregunta va caure a la cuina com una pedra dins un estany.

—No! —va esclatar en Lluc, posant-se dret d'un salt—. Però què coi us passa en aquest poble? Mai li vau donar l'oportunitat de defensar-se!

En Badosa va arronsar lleugerament les espatlles.

—Fins on jo sé, les proves el van assenyalar clarament. I ell mai va...

—Mai va què? —va replicar en Lluc amb una ràbia que li tremolava a la veu—. Estava traumatitzat! No té ni la més remota idea de tot el que ha passat al llarg d'aquests anys!

L'Ona es va aixecar immediatament i li va agafar el braç amb suavitat.

—Tranquil —li va dir amb veu tremolosa—. No t'excitis tant, que ja saps que no et va gens bé. I abaixeu la veu, si us plau... l'Arnau necessita descansar.

En Lluc va deixar anar un sospir llarg, com si tota aquella tensió li pesés massa.

—Sí, tens raó —va murmurar finalment—. Però és que només tinc ganes que tot això s'acabi d'una vegada. Fa massa anys que dura i n'estic fins...

Va callar abans d'acabar la frase, però tots van entendre perfectament què volia dir.

En Valentí Badosa es va aixecar de la cadira amb una certa solemnitat i es va acostar fins a situar-se al costat d'en Lluc.

—Mireu, família —va començar amb una veu que pretenia ser conciliadora—. Sé que tot això ha estat una autèntica putada, i creieu-me quan us dic que l'últim que voldria és faltar-vos al respecte. Però també hem de ser realistes. Jo seria el primer a alegrar-me si el noi es despertés i digués que és innocent, que ell no va fer res... però no podem ignorar tot el que ha passat.

Va fer una pausa abans de continuar.

—Lluc, sou grans. De debò creieu que podreu aguantar tot el que vindrà si això torna a esclatar? Digui'ls-ho vostè, doctora —va afegir girant-se cap a la Lia—. Digui'ls que han de tocar de peus a terra.

La doctora va inspirar profundament abans de parlar.

—Em sap greu dir-ho —va dir finalment—, però el senyor Badosa té raó en una cosa. Lluc, Ona... alguna vegada us heu plantejat què passaria si un dia l'Arnau confessés?

L'Ona va negar amb el cap immediatament.

—No. Això és impossible. Ell és innocent.

—Així no anirem enlloc —va murmurar Badosa.

El silenci que va seguir es va allargar més del que ningú no hauria volgut. A fora, els crits dels veïns continuaven arribant fins a la casa, convertits en una remor hostil que semblava vibrar a través de les parets.

Cap d'ells no es mirava als ulls.

I així seguien quan, de sobte, una pedra va travessar el vidre de la finestra de la cuina amb un soroll sec que va fer saltar milers de fragments de vidre per tota l'habitació.

El projectil va passar a pocs centímetres del cap de l'Ona abans d'estavellar-se contra el terra.

Enganxat a la pedra hi havia un paper.

En Lluc el va agafar amb les mans tremoloses i el va llegir en veu alta.

—«No volem violadors ni assassins en aquest poble. O aquest cabró marxa per voluntat pròpia o el farem marxar nosaltres.»

La ràbia li va pujar de cop al pit.

Sense pensar-s'ho dues vegades, ell i en Badosa van córrer cap a la porta d'entrada i la van obrir amb un cop sec.

La multitud continuava allà fora.

—Esteu bojos o què? —va cridar en Valentí—. Gairebé li heu obert el cap a l'Ona!

—Qui ha sigut el covard? —va afegir en Lluc.

La gent es mirava de reüll, però ningú no deia res.

Una mica més enrere, gairebé amagada entre la multitud, l'Eulàlia observava l'escena amb un somriure discret abans de girar cua i allunyar-se. Aquell tipus de situacions sempre se li havien donat molt bé: encendre el foc i deixar que fossin els altres qui alimentessin les flames.

—Aquest cabró no es pot quedar aquí! —va cridar algú.

—Assassí!

—Aneu a la merda! —va respondre en Lluc amb una veu cansada però ferma—. Vosaltres no sou ningú per decidir-ho. És el meu fill, i sé que no va fer res. Es quedarà aquí i prou.

—Doncs aleshores la culpa del que passi serà teva!

—Això és una amenaça?

—Preneu-vos-ho com vulgueu —va cridar una dona que en Lluc havia considerat amiga durant molts anys—. Si me'l trobo pel carrer no responc de mi mateixa.

En Lluc va fer un pas endavant.

—Toca un pèl a l'Arnau i...

—Prou! —va intervenir en Badosa amb un gest enèrgic—. Esteu perdent els papers! Entenc que esteu nerviosos, però aquest merder no arregla res. L'Arnau està controlat, i també hi ha la seva doctora. No són l'enemic, collons.

Va mirar la multitud amb una expressió severa.

—Au, marxeu cap a casa. Aneu a sentir el pregó i deixeu que els professionals s'encarreguin de tot. I una cosa més: si algú torna a agredir aquesta família, us asseguro que el culpable acabarà a la garjola.

Les seves paraules, combinades amb la presència dels mossos, van acabar refredant els ànims.

Quan l'Eulàlia va marxar, gran part de la gent la va seguir. Els pocs que encara volien quedar-se van acabar sent dispersats pels agents, que van establir un perímetre de seguretat a més de mig quilòmetre de la casa.

La nit va anar caient a poc a poc sobre el poble.

Amb el pas de les hores, el silenci es va anar imposant finalment.

El vicepresident comarcal també va marxar, i tant els pares de l'Arnau com la doctora Lia van decidir intentar descansar una mica. El noi va quedar estirat al sofà del menjador, sota la vigilància de la sergent Trull, que continuava asseguda a la porta amb l'atenció posada en qualsevol possible moviment.

La Lia, però, no aconseguia relaxar-se.

Estirada al llit de l'habitació de convidats, escoltava el silenci de la casa mentre els pensaments li giraven dins el cap sense parar.

Les paraules del detectiu Nil Tubert continuaven tornant una vegada i una altra.

I si era veritat?

I si realment l'Arnau l'havia enganyada durant tots aquells anys?

I si, d'alguna manera que encara no comprenia, ell era responsable de les desaparicions?

I si tot el que estava passant no era una fugida desesperada, sinó l'inici d'una venjança llargament esperada?

Va tancar els ulls amb força, intentant apartar aquelles idees.

Però els dubtes ja s'havien instal·lat dins la seva ment.

I sabia que, quan l'Arnau es despertés, potser descobririen una veritat molt diferent de la que tots havien estat esperant.

20

La doctora Lia dormia inquieta. El mateix somni es repetia una vegada i una altra, com si alguna cosa dins la seva ment s'entossudís a retenir-la en aquell paisatge estrany del qual no aconseguia escapar. Un eixam de papallones negres amb taques vermelles voletejava per damunt seu mentre ella es trobava dreta al bell mig d'una prada silenciosa, un lloc que semblava existir fora del temps, envoltat d'una boira grisa que ho desdibuixava tot. Els crits dels corbs trencaven el silenci amb una insistència gairebé dolorosa, i sota els seus peus s'estenia una catifa de flors que tenyia el paisatge d'un to violaci inquietant. No hi havia sol, ni lluna, ni cap font de llum clara; tan sols aquella penombra permanent que convertia el lloc en una mena d'espai suspès.

Enmig d'aquell remolí d'ales fosques, però, apareixia sempre una papallona diferent. Blanca. Elegant. Les seves ales estaven travessades per unes ratlles negres que recordaven la pell d'una zebra, i volava d'una manera nerviosa, gairebé desesperada, com si intentés escapar d'alguna cosa. Durant uns instants sobrevolava el núvol de papallones negres, però de seguida aquestes s'hi llançaven al damunt i l'engolien. I aleshores tot tornava a començar.

Sempre igual.

Sempre des del principi.

En algun moment, però, un xiuxiueig molt suau es filtrava dins el somni. Era una veu dolça, gairebé tendra, i malgrat que no distingia les paraules amb claredat, la Lia tenia la sensació que algú intentava advertir-la d'alguna cosa.

Es va despertar de cop.

Durant uns segons va romandre immòbil al llit, amb els ulls oberts en la foscor de l'habitació, intentant entendre per què el seu cos s'havia despertat amb aquella sensació tan desagradable a l'estómac. La casa estava en silenci, però aquell silenci no la tranquil·litzava; al contrari, li provocava una inquietud cada cop més intensa.

Finalment es va incorporar amb rapidesa i va sortir al passadís.

Quan va arribar al menjador, el primer que va veure la va deixar glaçada. La sergent Trull jeia estesa a terra, immòbil. Durant un instant la Lia va témer el pitjor, però en acostar-se va comprovar que respirava, encara que amb dificultat.

La doctora va dirigir immediatament la mirada cap a la porta del despatx, on l'Arnau havia quedat descansant. Va provar d'obrir-la, però la porta no es movia. Alguna cosa la bloquejava des de dins.

—Arnau! —va cridar mentre colpejava la fusta amb el puny—. Arnau, obre!

A l'altra banda se sentien sorolls. Moviments precipitats.

—Arnau, obre la porta!

Els cops i els crits van despertar en Lluc i l'Ona, que van aparèixer al passadís amb la cara desencaixada.

—Què passa? —va preguntar l'Ona, encara mig desorientada.

—No ho sé —va respondre la Lia sense deixar de colpejar la porta—, però alguna cosa no va bé. L'Arnau ha tancat des de dins i fa estona que sento sorolls. Em temo que hagi recordat... i que pugui fer alguna bestiesa.

—Arnau! —va cridar en Lluc amb la veu trencada—. Obre la porta!

Darrere seu, la sergent Trull començava a reaccionar. El cop que havia rebut al cap encara la mantenia atordida, però l'instint professional va

acabar imposant-se. Es va aixecar lentament, va observar la situació i, sense perdre temps, es va situar davant la porta.

—Apartin-se.

Va aixecar la cama i va descarregar un cop de peu sec que va rebentar el pany.

La porta es va obrir de cop.

Durant uns segons, cap dels presents no va entendre què estava veient.

Va ser la sergent Trull la primera a reaccionar. En Valentí Badosa intentava escapar per la porta que donava al jardí, però l'agent es va llançar damunt seu i el va immobilitzar abans que pogués fugir. L'home es removia i cridava, amenaçant i insultant, mentre ella li torçava els braços amb una força implacable.

Mentrestant, la resta havia quedat paralitzada davant l'escena que hi havia al centre de l'habitació.

L'Arnau era a terra.

No es movia.

No respirava.

Al costat del seu cap hi havia un coixí amb un cercle humit que no deixava cap dubte del que havia passat.

—No... —va murmurar l'Ona.

La Lia ja s'havia agenollat al costat del noi i començava les maniobres de reanimació amb una concentració absoluta. En Lluc, encegat per la ràbia, s'havia abraonat contra en Badosa i li descarregava cops amb una fúria que semblava sortir de molts anys de dolor acumulat, mentre la sergent intentava mantenir el control de la situació.

Entre plors i súpliques, l'Ona sostenia el cap del seu fill i li parlava a cau d'orella, demanant-li una vegada i una altra que es despertés.

Els segons passaven amb una lentitud desesperant.

Però finalment el cos de l'Arnau es va estremir.

Va inspirar aire de cop, com si tornés d'un lloc molt llunyà.

Poc després va obrir els ulls.

El cap li feia un mal terrible.

L'Ona i en Lluc se li van llençar al damunt sense poder contenir les llàgrimes.

—Què ha passat, mama? —va murmurar ell amb veu feble.

—Estàs bé, Arnau?

Va intentar aixecar-se, però el van obligar a quedar-se assegut a terra, recolzant l'esquena contra el sofà mentre intentava recuperar-se.

—Espera una mica —li va dir en Lluc amb la veu tremolosa—. Recupera't... què ha passat?

L'Arnau va recórrer l'habitació amb la mirada. Durant uns instants semblava tranquil, gairebé somrient. Però quan els seus ulls es van aturar en Badosa, la seva expressió va canviar de cop.

—Tu... —va dir amb una veu plena d'odi—. Tu, fill de puta... vas ser tu.

—Però què coi dius, nano! —va protestar l'home.

—Tu vas matar l'Àgata!

La ràbia el va fer aixecar-se de cop. Encara marejat, va agafar un gerro i el va llançar contra ell, però Badosa el va esquivar.

—De debò em voleu fer creure que aquest noi és un sant? —va riure.

—Arnau, què fas? —va exclamar l'Ona.

El noi es va llançar damunt seu, però la sergent Trull el va retenir abans que pogués arribar-hi.

—No val la pena —li va dir en veu baixa—. Deixa'm a mi.

Però l'Arnau ja tremolava d'una altra manera.

Els records havien tornat.

I aquesta vegada amb una claredat absoluta.

—Jo no vaig matar l'Àgata —va dir amb la veu trencada. Plorava—. Ara ho recordo tot. Mama, papa, no vaig matar l'Àgata.

—Aquest noi cada cop està pitjor —insistia en Badosa—. Ara em vol culpar a mi! Però si he vingut per parlar amb ell i se m'ha llençat al damunt com una fera! M'he hagut de defensar com he pogut!

—Mentida! —va cridar l'Arnau—. He obert els ulls i m'he trobat que no podia respirar.

—Has intentant matar-lo?! —pregunta i crida alhora en Lluc.

La situació s'estava descontrolant i tant la sergent Trull com la doctora Lia ho sabien, per això la primera es va endur en Badosa a la sala del costat.

Llavors, amb l'ambient més calmant, l'Arnau va començar a explicar el que havia passat aquella nit. Com havien sortit a passejar, com havia arrencat unes flors liles per fer-ne un ram, com l'Àgata havia volgut quedar-se esperant mentre ell tornava a casa a buscar aigua fresca.

Quan va tornar, però, ella ja no hi era.

Només va trobar el ram destrossat a l'inici del camí del bosc.

Va endinsar-s'hi buscant-la.

I aleshores va sentir uns gemecs.

—Quan m'hi vaig acostar... —va dir amb la veu cada cop més feble— el vaig veure.

Va assenyalar cap a la sala on la sergent retenia en Badosa.

—Era damunt d'ella. L'Àgata no es movia. Va agafar una barra de ferro que hi havia a terra... i li va donar amb totes les seves forces al cap.

Explicava amb els llavis tremolosos.

—Quan vaig cridar es va girar. Tenia els ulls... feien por. Em vaig enfrontar a ell i va fugir. Però quan vaig tornar cap a l'Àgata... ja no respirava. Jo... no vaig poder ajudar-la. No vaig fer res...

L'Ona va esclatar a plorar mentre l'abraçava.

—Ho sabia... sempre ho he sabut... No va ser culpa teva, capità. No podies haver fet res. No n'ets responsable.

En Lluc reia i plorava alhora.

—Ho veus? Ho veus, doctora?

La Lia el mirava amb un somriure ple d'emoció.

Però al mateix temps sabia que allò no resolia res.

—Arnau —va dir finalment amb suavitat—, el que expliques pot ser veritat... però sense proves ningú no t'escoltarà. Tot continuarà apuntant cap a tu.

L'Ona es va eixugar les llàgrimes amb determinació.

—Ha d'haver-hi alguna prova en algun lloc.

En Lluc va assentir amb el rostre endurit.

—Aquest cabró no pot sortir-se'n.

A l'altra habitació, en Valentí Badosa ja no cridava.

I per primera vegada des que havia començat tot allò, semblava realment espantat.

21

El cop sec que va interrompre la conversa va ressonar per tota la casa. La porta de la sala del costat s'havia estampat contra la paret. Durant un instant ningú no va entendre què passava, però segons després, davant la sorpresa general, va aparèixer la sergent Trull. Trontollava mentre avançava cap a l'interior del saló, agafant-se el cap amb una mà, i un fil de sang li baixava pel rostre fins a la mandíbula, dibuixant un rastre vermell.

—Ha fugit... —va aconseguir dir amb veu trencada—. No sé com ha anat... ho sento... jo...

En Lluc i la Lia van reaccionar de seguida. Tots dos es van acostar per ajudar-la a mantenir-se dreta mentre l'acompanyaven fins a una cadira, on la van fer seure amb molta cura. L'Ona, sense perdre temps, va córrer cap a la cuina per buscar alguna cosa amb què pressionar la ferida, mentre l'Arnau s'ho mirava tot en silenci, immòbil al costat del sofà.

De sobte havia sentit una por profunda.

Coneixia aquell home. Coneixia la seva mirada, l'odi que havia vist als seus ulls aquella nit al bosc, i sabia perfectament de què era capaç. Si havia fugit... potser no era per escapar de la policia, sinó per acabar allò que havia començat.

I si tornava per matar-lo?

—Eh, sergent, es troba bé? —va preguntar en Lluc amb preocupació—. Què ha passat exactament?

La dona va fer una ganyota mentre intentava aclarir-se.

—Sí... només una mica marejada —va respondre finalment—. Ha anat tot molt de pressa. Li he donat un segon l'esquena... només un segon... i el molt cabró m'ha fotut un gerro pel cap. Quan he reaccionat ja corria cap al jardí. Ha sortit per la porta del darrere.

Va escopir les paraules amb ràbia.

—Però ja van dos cops... i quan l'enxampi...

En Lluc es va acostar a la finestra que donava al carrer i va apartar lleugerament la cortina. La foscor del vespre s'havia instal·lat sobre el poble, i els fanals projectaven cercles de llum groguenca sobre una calçada completament buida.

—Càgum tot... —va murmurar—. No hi ha ningú.

Va girar-se cap als altres amb el rostre tens.

—I ara què fem?

L'Arnau es va posar dret gairebé sense adonar-se'n.

—Vindrà a matar-me —va dir amb veu baixa—. Estic segur que ho farà. El vaig veure. Puc identificar-lo.

L'Ona va negar immediatament amb el cap mentre li agafava les mans.

—No, fill, no diguis bestieses. No és tan ximple. Sap perfectament que no podria arribar fins a tu sense que l'aturin.

La sergent Trull, tot i el mal de cap que encara li bategava dins el crani, va esbossar un somriure tranquil·litzador.

—La teva mare té raó, Arnau. No t'has de preocupar de res. Ja he avisat els mossos i han tancat els accessos al poble. No anirà gaire lluny.

Després el va mirar amb una curiositat que ja no intentava dissimular.

—I, a més —va afegir—, el fet que hagi fugit d'aquesta manera no el deixa precisament en bon lloc. T'he de dir que començo a tenir molta curiositat per la teva història, nano.

—No m'estranya —va intervenir la Lia mentre pressionava amb fermesa la ferida del cap de la sergent—. Tal com ha actuat i com ha fugit, és molt difícil no pensar que és culpable. Aguanti així, sergent, i pressioni amb força fins que arribin els sanitaris. Segurament li hauran de posar algun punt.

En Lluc va negar lentament amb el cap.

—Sí, estem tots d'acord que és culpable. Però això no ens serveix de gaire si no podem demostrar-ho. Al final tot es reduirà a la paraula de l'Arnau contra la d'en Badosa... i tots sabem perfectament qui guanyaria un judici així.

Aquella realitat va pesar sobre l'habitació com una llosa.

—Proves —va murmurar l'Ona amb determinació—. Necessitem proves. Alguna cosa que obligui la gent a escoltar-nos.

De sobte, l'Arnau es va aixecar d'un bot.

—La caixa... —va dir amb un fil de veu—. La vaig amagar al camí dels esbarzers.

Tots el van mirar.

—De què parles? —va preguntar en Lluc.

—Quan vaig veure en Badosa aquella nit —va continuar el noi amb la respiració accelerada— el vaig seguir fins a casa seva.

—Casa seva? —va repetir l'Ona—. Vols dir que vivia al poble?

—Sí... bé... no exactament.

L'Arnau es va quedar uns segons en silenci, intentant ordenar els records que li tornaven amb una força inesperada.

—Va entrar a casa dels... —va començar.

De sobte es va quedar quiet.

Els seus ulls es van obrir de bat a bat.

—És clar... com no ho hem vist abans?

Va mirar directament a la seva mare.

Estava pàl·lid.

—Mama... ja sé qui és.

—Arnau, què passa?

—Ara ho entenc tot. En Valentí Badosa és aquell nen... el nen que van acusar de l'incendi.

L'Ona i en Lluc es van mirar sense dir res.

—Això és impossible —va murmurar finalment en Lluc—. Aquell nen es deia Vidal, no Valentí. Ho recordo perfectament.

La Lia els observava amb una atenció cada cop més intensa. Alguns fragments d'aquella conversa li despertaven una sensació estranya, com si ja hagués sentit aquella història abans, però explicada des d'un altre punt de vista.

—Arnau —va dir finalment—, n'estàs segur del que dius? Perquè si és així... tot aquest assumpte és molt més complicat del que sembla.

Va mirar la sergent de reüll.

—Ja sap què li diré, oi? Crec que hauria de trucar-lo. Em temo que, veient el nostre escepticisme, no ens va explicar tot el que sabia.

L'Ona i en Lluc se la van mirar desconcertats.

—De què parleu?

La Lia va esbossar un somriure tranquil.

—Tranquils. Quan arribi el moment ho sabreu.

La sergent Trull va treure una targeta de la butxaca de la jaqueta, va buscar el número amb els dits tacats de sang i va marcar.

—Senyor Tubert?

Mentrestant, l'Ona havia començat a caminar amunt i avall pel menjador amb una inquietud que no podia dissimular. Es mossegava les ungles sense adonar-se'n, un gest que feia anys que havia aconseguit abandonar però que ara li tornava de manera instintiva.

—És ell, mama —va insistir l'Arnau—. Té la mateixa mania d'apujar-se els pantalons amb les travetes.

L'Ona va sospirar amb nerviosisme.

—Sí... però ha canviat tant... —va murmurar—. Recordo que tenia els cabells llargs i arrissats. Era petit, sí, però molt prim. Portava ulleres i ferros a les dents... i tenia una piga sota l'ull.

Va mirar en Lluc amb una expressió cada cop més inquieta.

—Suposo que avui dia amb cirurgia es pot fer qualsevol cosa...

La seva veu es va apagar.

—No m'ho hauria imaginat mai.

Durant uns segons ningú no va parlar.

—Què està passant? —va preguntar finalment, gairebé en un murmuri.

Just en aquell moment, el timbre de la porta va sonar.

El so va ressonar dins la casa amb una nitidesa que va posar en tensió tots els presents.

La família Nogué es va mirar sense moure's.

La Lia, en canvi, va respirar profundament i es va dirigir cap a l'entrada.

—Heu de conèixer algú —va dir mentre allargava la mà cap al pany de la porta—. Té una història força interessant.

Va obrir.

—I crec que us ajudarà a entendre moltes coses.

22

Quan en Nil Tubert va entrar al menjador, les tres persones que hi havia dins el van observar amb una desconfiança que gairebé es podia tocar. El detectiu es va aturar un instant al llindar de la porta, dret i tens, amb aquell posat sever que feia difícil endevinar què li passava pel cap. La sergent li havia trucat feia poca estona, però per telèfon li havia explicat ben poca cosa, i ell encara no acabava d'entendre què hi feia en aquella casa.

La casa de l'home que ell estava convençut que havia assassinat el seu nebot.

El cos no havia aparegut mai, però Tubert no havia necessitat cap prova per saber que alguna cosa terrible li havia passat.

Va fer un pas endavant i va saludar amb una inclinació mínima del cap.

—Hola altra vegada, sergent Trull... doctora.

Va dirigir una mirada breu cap als Nogué, sense esforçar-se gens a dissimular la indiferència.

La sergent li va assenyalar una cadira.

—Gràcies per haver vingut tan de pressa.

Tubert va arronsar lleument les espatlles mentre s'acostava.

—Estava pels voltants —va respondre, i mentre ho deia va clavar els ulls en l'Arnau amb una duresa que no passava desapercebuda—. Buscava algú que m'escoltés.

La sergent va esperar que s'assegués.

—La situació ha canviat —va dir amb calma—. Ha aparegut nova informació que creiem que hauria de saber. Si us plau, segui.

El detectiu es va acomodar a la cadira, encara tens, i va creuar els braços. La sergent va trigar poc més de dos minuts a explicar-li el gir que havia fet la investigació. Mentre parlava, Tubert no va dir res. Només escoltava, amb els ulls clavats en ella. Però a mesura que assimilava el que sentia, la duresa del seu rostre es va anar relaxant imperceptiblement.

Quan la sergent va acabar, ell va deixar anar l'aire molt lentament.

—He fet algunes trucades —va afegir la sergent—. I sí... va ser un tal Vidal Bagot a qui van acusar de l'incendi. No pas l'Arnau. Com vostè va dir, senyor Tubert —va afegir la sergent amb un gest breu—, l'expedient es va amagar... però no es va esborrar.

L'Ona es va incorporar sobtadament a la cadira.

—Què? —va exclamar, sorpresa—. Es pensava que l'Arnau havia provocat el foc? Però per què?

Tubert es va fregar les temples amb dos dits, com si intentés ordenar els pensaments.

—Tot és... —va murmurar—... retorçat. Molt més del que sembla. Si ell és l'assassí de tots aquests joves...

—Eh, eh, de què parla exactament? —va interrompre en Lluc amb el front arrugat—. Què vol dir amb això de joves?

El detectiu va aixecar les celles, sorprès.

—No els han explicat res?

Va mirar la sergent, però en veure que ningú responia va sospirar.

—Bé... ho diré malament i de pressa. Abans que l'Àgata desaparegués, quatre joves més ja havien desaparegut en circumstàncies estranyes. Mai s'han trobat els seus cossos, però tot apunta que van ser assassinats. Investigant el cas vaig descobrir que tots tenien una cosa en comú: estaven relacionats, d'una manera o d'una altra, amb la colla que aquella nit va acusar aquest tal Vidal Bagot d'haver provocat l'incendi.

Va fer una pausa, deixant que les paraules s'assentessin.

—Durant molt de temps vaig pensar que l'Arnau era qui hi estava implicat —va continuar finalment—, però alguna cosa no m'encaixava. I ara... ara tot sembla molt més clar.

La seva mirada es va tornar fosca.

—Em temo que el que estem veient és una venjança.

Les paraules van quedar suspeses a l'aire.

—Una venjança... —va repetir la sergent amb prudència—. A què es refereix?

Tubert es va inclinar lleugerament endavant.

—No ho veuen? Tota persona que aquella nit va acusar en Vidal Bagot formava part de la colla de l'Eulàlia Solell. I, curiosament, totes aquestes persones han patit alguna desaparició al seu entorn. En el cas del meu nebot, per exemple, la seva mare —la meva germana— era sòcia d'en Roger Ferrer.

Va passar el dit per la pantalla de la tauleta que duia amb ell.

—Hi ha, a més, dos noms que encaixen d'una altra manera. Ningú del seu entorn va desaparèixer, però tots dos van morir quinze anys després de l'incendi en circumstàncies... diguem-ne, sospitoses.

La sergent el va mirar amb atenció.

—Qui?

—L'Eloi Codina i la Marta Serra.

L'Arnau va aixecar el cap immediatament.

—Sí... els recordo —va murmurar—. Sortien junts.

—Exacte. Es van casar i se'n van anar a viure a la Cerdanya. No van tenir fills i, pel que sembla, no hi havia ningú del seu entorn que encaixés amb aquest patró. Però quinze anys després... patapam.

Va fer un gest amb la mà, com si deixés caure alguna cosa al buit.

—El seu cotxe cau per un precipici.

A la sala ningú va dir res.

—Tot això —va concloure el detectiu— no són coincidències. És una venjança calculada amb molta paciència.

L'Ona va abaixar la mirada cap al terra.

—...I ara queda el gran final —va murmurar amb veu apagada.

Tubert la va mirar i va assentir lentament.

La sergent Trull es va passar una mà pels cabells.

—És molta informació de cop —va dir finalment—, però si això és cert... estaríem parlant d'un assassí en sèrie a Osona. I l'Arnau seria l'única persona capaç d'identificar-lo.

El silenci que va seguir va ser dens i incòmode.

L'Arnau va sentir un calfred.

Encara estava en perill.

Va empassar saliva abans de parlar.

—Però... la Carla Pons també era una de les víctimes?

Tubert va assentir amb gravetat.

—Sí. Ho sento, noi. Tot indica que va ser la primera a desaparèixer.

Va tornar a mirar la tauleta.

—Un es pot canviar el nom, però no la data de naixement. Valentí Badosa, vicepresident segon del Consell Comarcal d'Osona... segons això va néixer el 1972 a Barcelona.

Va aixecar els ulls.

—Tenia quinze anys l'estiu de l'incendi.

La Lia, que fins aleshores havia escoltat en silenci, va arrufar el front.

—Hi ha una cosa que no entenc —va dir finalment—. Tot això encaixa amb el patró de venjança... però l'Àgata no tenia quinze anys. Si és el mateix assassí, per què la mata? Quin motiu té?

L'Ona va tornar a parlar, gairebé sense aixecar el cap.

—El gran final som nosaltres... és l'Arnau.

La Lia es va inclinar cap a ella, preocupada.

—Ona... què vols dir?

Durant uns segons l'Ona no va respondre. Les mans li tremolaven lleugerament.

Quan finalment va parlar, la seva veu era trencada.

—Quan es va declarar l'incendi... en Vidal no hi era. Va arribar més tard a la festa que havien muntat. De fet... va ser ell qui els va ajudar a controlar el foc mentre esperaven els bombers.

La seva respiració es va accelerar.

—Però es veu que l'Eulàlia... estava espantada. Pensava que si algú descobria que havien encès aquella foguera il·legal podria acabar a la presó. I llavors va decidir fer una cosa horrible.

Va tancar els ulls.

—Va acusar en Vidal.

A la sala ningú es movia.

—La resta de la colla li va fer costat —va continuar—. Ningú volia tenir l'Eulàlia Solell en contra. Tots van mentir. Tots van callar.

La Lia va deixar anar un murmuri esglaiat.

—Mare meva...

L'Ona va abaixar encara més el cap.

—Aquella nit... jo me'l vaig trobar.

Tots la miraven.

—Corria pel poble... només duia els calçotets. Estava plorant. Em va explicar que estaven tots beguts i que l'havien obligat a beure també a ell. Estava marejat... ni tan sols sabia com havia aconseguit arribar fins al poble. El vaig portar a casa.

Els sanglots li van tallar la veu.

Va ser en Lluc qui va continuar.

—Ens va dir que els havia ajudat amb el foc —va explicar—, però que igualment l'havien acorralat. Que li havien començat a pegar. Li havien tret la roba i les sabates perquè no pogués fugir.

El silenci era absolut.

—Estava espantadíssim. Pensava que l'anaven a matar —va dir finalment l'Ona—. I jo...

Va inspirar profundament.

—Jo li vaig dir que callés. Que no podia dir res. Que els Solell ens amargarien la vida.

La vergonya li pesava a la veu.

—L'endemà el van detenir. I nosaltres... vam callar.

L'Arnau la mirava sense dir res.

—Aquells dies tu ho passaves molt malament —va continuar ella, girant-se cap a ell—. L'Eulàlia et mortificava constantment. Havies tingut un brot... fins i tot vam trucar a la Lia. Nosaltres només volíem protegir-te.

Va fer una pausa.

—Però aquella nit l'Eulàlia va venir a veure'ns.

La seva mirada es va tornar dura.

—Em va dir que sabia que jo havia ajudat en Vidal. I que si parlàvem... diria a tothom que t'havia vist a l'incendi.

L'Arnau va sentir una fiblada al pit.

—Vas arribar a casa —va continuar l'Ona—. Feies olor de fum. Si la policia venia, els seria molt fàcil acusar-te.

Va sospirar.

—Vam marxar del poble l'endemà. Els anys van passar...

Quan l'Arnau va tornar a parlar, la seva veu era baixa.

—Ho recordo.

Va treure el quadern de la bossa.

—Aquesta matinada només he pogut escriure tres paraules: foc, testimoni i silenci.

Va alçar la mirada.

—La Sira hi era. Estàvem al roure. Ella estava enfadada... volia que fes mal a la gent. Jo li vaig dir que no.

Va tancar els ulls un instant.

—Llavors vaig veure la resplendor del foc.

El record tornava a poc a poc.

—L'Eulàlia i els altres intentaven apagar una foguera. El vent va escampar les espurnes i el sotabosc es va encendre. Tot va passar molt ràpid.

Va respirar fondo.

—En Vidal va arribar corrents. Va començar a donar ordres... intentava apagar el foc amb una branca.

El seu rostre es va tensar.

—Quan es van sentir les sirenes, la colla el va encerclar.

Va mirar el terra.

—Jo volia ajudar-lo. De debò.

Va empassar saliva.

—Però la Sira em va aturar.

La sergent Trull va parlar amb un to fred.

—Ara s'entenen moltes coses.

L'Ona la va mirar amb una barreja de tristesa i indignació.

—Ja m'agradaria veure-la a vostè en una situació així.

La sergent va baixar la mirada.

—Potser té raó, però li asseguro...

—No, no pot assegurar, perquè no s'hi ha trobat.

Però Tubert no va ser tan conciliador.

—Jo puc entendre la por —va dir—. Però si un adolescent hagués vingut a demanar-me ajuda...

En Lluc es va aixecar de cop.

—Ens està acusant?

—No soc jutge —va respondre el detectiu—. Però hi ha coses que són evidents.

—Doncs per aquí no hi passo —va replicar Lluc, tens—. Ens vam equivocar? Potser sí. Però els seus crims no són responsabilitat nostra.

—De debò creu que la història no haguera canviat si l'hagués ajudat?

La Lia va intervenir abans que la discussió anés més enllà.

—Un trauma adolescent pot marcar molt... però no converteix ningú automàticament en un assassí. Hi ha molts factors.

—M'he penedit moltes vegades —va confessar l'Ona—. Però que ningú s'atreveixi a jutjar-me. No tenen ni idea de què era capaç la família Solell. Abans les coses eren diferents.

El silenci va tornar.

La família Nogué s'abraçava tristament mentre en Tubert contemplava l'exterior a través del finestral.

—Bé, tot això ja és passat —va sospirar la Lia— . Ara hem de mirar endavant i necessitem alguna cosa que acusi en Badosa o Bagot, com es faci dir ara.

—La caixa! —va tornar a cridar l'Arnau.

Tots el van mirar.

—Us ho he dit abans. La vaig amagar al camí dels esbarzers.

I llavors ho va explicar tot.

Quan va veure en Vidal matar l'Àgata, la ràbia l'havia encegat. Va anar fins a casa seva amb la intenció de matar-lo. Amagat darrere els esbarzers, va veure com ell trastejava pel garatge, com es treia la samarreta i s'eixugava la suor amb un mocador.

Duia una cadena al coll.

Amb aquella cadena va obrir una petita caixa.

Llavors es va sentir un telèfon i en Vidal va marxar.

—Em vaig colar al garatge. A la caixa hi havia el penjoll de l'Àgata, unes arracades, una polsera...

Però en sentir que ell tornava va haver de fugir.

— Ho vaig agafar tot. La roba inclosa. I vaig enterrar la caixa al camí dels esbarzers. Excepte el penjoll. Que me'l vaig quedar.

Quan va acabar, la sergent Trull ja estava parlant amb el jutge de guàrdia per autoritzar l'escorcoll de la casa abandonada de Vidal Bagot.

Quan va penjar, va mirar l'Arnau.

—Per què no vas dir res aquella nit?

Ell va trigar uns segons a respondre.

—No ho sé.

Va mirar el terra.

—Quan hi penso... tot és negre.

La Lia es va acostar i li va posar una mà a l'espatlla.

—La por pot bloquejar la ment. El teu cervell es va protegir.

El va abraçar amb afecte.

—Però ara estàs començant a recordar.

Llavors es va inclinar cap a ell i li va xiuxiuejar amb un somriure suau:

—Per cert... hauràs de donar les gràcies a la Sira. Ha estat ella qui m'ha avisat que estaves en perill.

Va apartar-se una mica.

—Cuida-la. Sempre ha cregut en tu.

23

—Se sap res?

La pregunta de l'Ona va trencar el silenci pesant que s'havia instal·lat a la sala. Després de tot el que havien descobert aquella tarda, ningú semblava capaç de relaxar-se del tot. La tensió encara es notava en l'aire, com una corda massa tibada a punt de trencar-se.

La sergent Trull va negar suaument amb el cap.

—No, Ona, encara no —va respondre amb una calma professional que contrastava amb la inquietud dels altres—, però no es preocupi. Apareixerà.

—Ja...

La paraula va quedar suspesa, sense força.

En Lluc es va passar una mà pels cabells, impacient.

—I entretant què fem? Ens quedem de braços plegats?

La sergent el va mirar amb paciència.

—Lluc, hi ha agents escorcollant la casa i hem posat controls a totes les sortides del poble i a les carreteres més properes. Alguna cosa trobarem. Només necessitem una mica de paciència.

L'Ona va abaixar la mirada cap a les mans entrellaçades.

—N'hem tingut molta tots aquests anys —va murmurar amb una veu gairebé apagada—. Molta.

El detectiu Tubert, que fins aleshores havia estat dret al costat de la finestra amb els braços creuats, no va poder evitar intervenir. Era l'únic que encara mostrava obertament la seva duresa amb ella.

—Cadascú ho ha patit a la seva manera —va dir amb una fredor que no deixava lloc a dubtes—. Uns pitjor que uns altres.

L'Ona va alçar el cap immediatament, amb els ulls encesos, disposada a respondre-li. Però en Lluc li va posar una mà al braç i la va aturar abans que pogués dir res. No era el moment de tornar a obrir ferides.

En aquell instant, quatre cops secs a la porta van fer que tots giressin el cap.

Un agent dels mossos va aparèixer al llindar amb una mena de quadern prim a la mà. O potser eren només unes quantes fulles unides amb un clip metàl·lic. Les estava espolsant amb energia, com si haguessin estat molt de temps al terra.

—Hem trobat això al garatge —va dir mentre avançava cap a la sergent—. Estava a terra. Potser ha caigut d'algun prestatge. Crec que serà millor que ho llegeixi vostè. Fa posar els pèls de punta.

La sergent Trull va agafar les fulles i va començar a fullejar-les amb curiositat. Però a mesura que passava pàgina rere pàgina, l'expressió del seu rostre es va anar endurint fins a convertir-se en una màscara de perplexitat.

—Això és... —va murmurar, gairebé sense veu—. Mare meva...

Va dubtar un moment abans de continuar i va mirar la família Nogué.

—És... és un diari. El diari d'un assassí.

El silenci que va seguir va ser espès.

—No sé si... —va començar a dir la sergent.

—Què passa? Què hi diu? —va preguntar en Lluc amb impaciència.

La sergent es va aclarir la gola abans de començar a llegir.

—És massa gros.

Va inspirar profundament i va començar.

Estimada Ona,

T'escric aquesta carta per a no oblidar, perquè el plaer és efímer i, al final, el record desapareix. Potser sí que queden les imatges, però per a mi no són suficients. La seva mirada aterrida quan comprèn que morirà, la seva olor, la suavitat de la pell sota els meus dits, les tremolors del seu cos... no et pots imaginar el plaer que em provoca recordar-ho. Per això escric: per no oblidar.

Creu-me si et dic que encara no entràveu dins l'equació. T'ho juro. Ni ella tampoc, perquè «era massa gran». Però va ser veure-la amb aquell ram de flors i odiar-la. I quan vaig saber qui era —ella mateixa m'ho va dir quan li vaig preguntar què hi feia allà— et vaig recordar a tu aquella nit, fugint de mi quan et vaig demanar ajuda.

Jo era un nen i tu una adulta. M'hauries d'haver ajudat.

Però vas tenir por.

Et vas acovardir quan vas sentir el nom dels Solell, els grans Solell. I després vas callar. Si haguessis donat la cara, si haguessis explicat la veritat... però no. En comptes d'això vau desaparèixer com covards.

La mort de l'Àgata és culpa teva. Només teva.

Aquella nit em van fer menjar vídues bordes mentre se'n reien. Encara recordo el gust amarg a la boca i el soroll de les seves rialles.

Ara us les torno. Una per cada mentida. Una per cada humiliació.

Et diré que no li vaig donar opció, perquè la vaig atacar per darrere. No podia perdre-la. Era el moment. El seu somriure innocent i la seva veu dolça van ser el senyal que havia estat esperant.

I una altra cosa et diré: has de sentir-te orgullosa. Poques són les afortunades que poden gaudir d'ell. Del meu dimoni, vull dir. I ella ha estat una de les més importants.

No entraré en detalls escabrosos perquè és el nostre secret i a ningú més l'incumbeix. El que sí que diré és que va lluitar. Va lluitar amb valentia i això l'honora. Encara em dolen els cops.

Poques víctimes ho fan.

I si t'ho preguntes, sí: per culpa del seu coratge vaig haver de matar-la abans de culminar el ritual. Entono el mea culpa per no haver pogut compartir l'experiència sencera ni endur-me-la a la meva estimada prada. Però ja no hi puc fer res. Només puc millorar per a futurs moments.

Vull acabar demanant perdó al teu fill, l'Arnau.

Ha estat i serà un gran cap de turc.

Callat. Sumís. Boig.

El millor de tots.

A ell li demano perdó. Però a tu et dono les gràcies per regalar-me la seva vida.

Potser algun dia sabrà que ell no és culpable de res.

Mentrestant, estimada Ona, continuaràs patint.

La vídua borda, 1995

Quan la sergent va acabar de llegir, el silenci que va caure sobre la sala era gairebé irrespirable.

Ningú gosava mirar ningú.

—Ona... això és... —va començar la Lia amb veu baixa.

—Mama...

La veu de l'Arnau es va trencar abans de poder acabar la frase. Va girar-se cap a ella amb els ulls plens de llàgrimes.

—Ho veieu? Ho veieu com sí? L'Àgata... va morir per culpa nostra!

Durant un instant va apartar la mirada, com si el dolor fos massa intens per sostenir-lo. Quan va tornar a mirar-la, les llàgrimes ja li corrien galtes avall.

—Ho veieu?

—No, Arnau —va respondre l'Ona desesperada—. No és així. Nosaltres no sabíem que passaria això. No ho podíem saber!

—Faves comptades... —va murmurar en Tubert.

—Calli d'una vegada! —va esclatar l'Ona.

Però l'Arnau ja no escoltava.

—Ho sé —va dir amb veu trencada—. Però és així. Vam ser uns covards. I per això aquell cabró la va matar. Tots aquests anys... tots aquests anys pensant que jo era el culpable... Em mereixo haver estat tancat. Entre tots la vam matar!

En aquell moment va donar una puntada de peu a una cadira que va rodolar pel terra amb un soroll sec.

—Arnau! —va exclamar en Lluc mentre intentava agafar-lo pels braços.

—Eh, eh, tranquil —intervenia la Lia posant-se entre pare i fill—. Això no és així i ho saps.

Però el noi continuava tremolant.

En Lluc finalment va aconseguir fer-lo seure al sofà al costat de l'Ona. Ella estava completament desfeta. Amb mans tremoloses va agafar la del seu fill.

El silenci que va seguir els va donar un respir que tots necessitaven.

Finalment, la sergent Trull va tornar a parlar.

—Hi ha més cartes —va dir amb veu greu mentre passava el quadern a Tubert—. Totes són semblants.

Quan el detectiu va veure el nom del seu nebot en una de les pàgines, els ulls se li van omplir immediatament de llàgrimes.

—Ho sento —va dir la sergent amb sinceritat.

Tubert va intentar recompondre's mentre llegia.

—Gràcies —va murmurar finalment—. Saber què va passar... en el fons és tranquil·litzador. Ara la meva germana podrà descansar.

Va deixar escapar un sospir profund.

—Bé... n'hi ha una per cada desaparició —va continuar la sergent mentre revisava les pàgines—. I algunes altres que no tenen res a veure amb la colla. Hi ha noms que no reconec.

La Lia fullejava les cartes amb interès clínic.

—Podrien ser assajos —va dir finalment—. Assajos dels crims reals. O potser una necessitat de sang. No soc experta en assassins en sèrie, però he llegit que, de vegades, tot i tenir un pla, necessiten descàrregues d'adrenalina i acaben cometent crims que no tenien previstos.

L'Arnau va mirar una de les pàgines amb repulsió.

—El molt psicòpata ho signa tot amb un dibuix d'una flor lila.

—Segurament és la seva marca —va respondre la sergent amb un gest de disgust—. Quin horror.

De sobte, Tubert es va aturar en una pàgina.

—Un moment —va dir—. Aquesta última carta és diferent. I no està ni arrugada ni bruta per la terra, sembla nova.

Va aixecar la mirada abans de començar a llegir.

Estimada Eulàlia, aniré de pressa perquè no tinc temps.

Sé que esperaves el moment i, per fi, ha arribat.

Quan lentament ha crescut l'Adriana, semblava que no arribaria mai als quinze, però, ja hi és.

A ella li tinc preparada una gran sorpresa, tenint en compte que TOT VA SER CULPA TEVA. Tu em vau encolomar un delicte que no havia comés. Jo us vaig ajudar aquella nit. Per què? Per què em vau esguerrar la vida?

Vaig ser jutjat injustament. El teu pare es va encarregar que tot fos ràpid i silenciós. Sempre he sospitat que ell sabia la veritat: que vosaltres vau provocar l'incendi que va cremar la cabana i que gairebé s'endú per davant el Roure de la Senyora i el poble. És el que passa quan uns nens juguen a incendiar ampolles plenes d'alcohol.

L'Adriana no tindrà l'honor de conèixer el meu particular cementiri ple de vídues bordes —aquella prada lilosa que s'estenia darrere la cabana—, perquè vull que la trobis tu.

Ho espero.

Ho desitjo.

I has de saber que aquesta no serà la darrera entrega. Durant aquests anys he polit cada matís de la mort, experimentant un clímax que és

impossible de reproduir de cap altra manera. No hi ha marxa enrere; és una dependència absoluta. Tot el que soc, Eulàlia, i tot el que he après a sentir, t'ho dec exclusivament a tu.

Gràcies.

La vídua borda, 13 d'agost de l'any 2010

Quan va acabar, tots es miraven sense entendre.

—Està escrita a mà —va dir la Lia finalment mentre observava el paper—. A correcuita.

Va buscar la data amb el dit.

—És d'avui.

La sergent va arrufar el front.

—Què vol dir això?

La Lia va aixecar el cap de cop.

—Vol dir que aquest assassinat encara no s'ha comès.

Tots es van quedar immòbils.

—De pressa —va dir ella amb urgència—. On viu l'Eulàlia?

—Per què? —va preguntar en Lluc desconcertat.

La Lia va assenyalar la carta.

—Perquè això és improvisat. Segurament l'ha escrit quan ha sabut que l'havíem descobert. Vosaltres no sou el gran final.

Va mirar-los un per un.

—És l'Eulàlia.

—Què?

—L'Adriana! —va cridar en Lluc de sobte—. A la carta diu que té quinze anys!

L'Ona es va posar dreta, pàl·lida.

—Sí... sí, els va fer fa unes dues setmanes.

La sergent va obrir molt els ulls.

—És clar... com no ho hem vist abans?

—On viu? —va insistir la Lia.

—A l'entrada del poble —va respondre l'Ona—. La casa blava.

La sergent Trull ja s'estava movent cap a la porta.

—Som-hi!

Va sortir corrents cap al carrer i els agents la van seguir immediatament. La caça encara no havia acabat.

Hola, Arnau,

Ostres, nano, les últimes notícies que m'han arribat són que ja t'han donat l'alta de l'hospital. Felicitats!

Sembla mentida, pensar que ja fa dos anys de la teva fugida. Com ha canviat tot. És una autèntica bogeria.

Fa uns dies es va aixecar el secret de sumari del cas de l'assassí de la vídua borda, en Vidal Bagot, i ja s'ha fet pública la sentència. T'he de confessar que, personalment, m'ha semblat una condemna una mica curta si tenim en compte la quantitat de delictes que se li imputaven. Al final, no sé si ja t'ho han explicat, es va confirmar que van ser onze les víctimes d'aquest animal. I, si no hagués estat per tu, hauríem hagut de sumar-ne una més, perquè el van enxampar just en el moment que estava atacant la filla de l'Eulàlia.

Per sort vam arribar a temps. La noia només ha hagut de superar el trauma psicològic de l'atac, que ja és prou dur, però almenys no ha patit cap mal físic.

Quan va saber que et donarien permisos es va tornar boig. Es va atabalar i va perdre el seny que tant el caracteritza. El molt cínic va escriure's amb l'Eulàlia i la va convèncer que no era bona idea. Ell la va posar en contra teu. Increïble, oi? Tenia por que recordessis alguna cosa o que diguessis res abans que pogués culminar la venjança. I, sense voler, va cavar la seva pròpia fosa.

Com a policia, et puc dir que ha estat especialment dolorós descobrir que durant més de vint anys un assassí en sèrie ha estat movent-se amb tanta llibertat per la comarca d'Osona i pel Lluçanès. Les denúncies de desaparicions hi eren, és clar, però no hi havia cossos. Sense proves clares, tot quedava dispers. A més, encara que sempre segrestava les víctimes un tretze d'agost, ho feia en pobles diferents i deixava passar prou temps entre un cas i l'altre perquè ningú pogués relacionar-los amb facilitat.

Era un cabró molt llest, això no se li pot negar.

I déu-n'hi-do amb el diari que escrivia. Quan el vam llegir tot sencer, ens va posar la pell de gallina. Durant el judici va declarar que escrivia aquelles cartes per preservar els seus crims, perquè tornar-les a llegir li permetia reviure el moment i sentir-se viu. Tot i així, els experts que han analitzat el cas creuen que hi havia un motiu encara més fosc darrere d'aquells escrits. Segons ells, la seva intenció real era enviar totes les cartes a les famílies quan hagués completat la seva venjança amb la mort de la filla de l'Eulàlia.

Com ja havia intuït la doctora Lia, tres dels crims no encaixaven amb el patró principal. El d'en Pau Bel, a Manlleu, l'any 1999; el de la Sofia Prunera, a Borgonya, el 2003; i el del Jaume Conreu, a Prats de Lluçanès, el 2007. Durant molt de temps no vam saber què fer-ne, perquè no tenien relació amb la colla ni amb el que havia passat aquella nit de l'incendi. Tampoc coincidien amb l'edat de quinze anys ni amb la data del tretze d'agost.

Finalment, va ser ell mateix qui ho va explicar amb un cinisme que encara em posa els nervis de punta. Segons les seves pròpies paraules: «van ser sols placebos. Em van servir per a calmar el meu desig de venjança. Els predadors som pacients, però de tant en tant també necessitem menjar».

Et pots creure el nivell de fredor d'aquest paio?

Com he dit, relacionar tots els casos no va ser gens fàcil. Si ho vam aconseguir va ser gràcies al mapa de Sant Boi del Lluçanès que vam trobar a la seva casa. Allà hi havia marcada una zona concreta i, quan hi vam anar a investigar, vam descobrir els cossos dels desapareguts; tots enterrats amb un ram fet de les flors liloses. Els terrenys eren els mateixos que s'havien cremat la nit de l'incendi. En Vidal els havia comprat i havia convertit aquella zona en una prada plena de vídues bordes.

Segons va explicar durant l'interrogatori, abans de l'incendi aquella planta creixia de manera natural en aquell indret.

En fi, que aquella falsa acusació el va marcar per sempre. No m'estranya, perquè el que li van fer va ser molt fort. Però el problema és que va convertir aquella humiliació en una obsessió que el va consumir durant anys. Volia venjança i sabia que fer mal directament als culpables no seria suficient. Necessitava provocar un dolor més profund.

Per això va començar a atacar els seus fills, nebots o qualsevol persona relacionada amb ells.

En aquest sentit, tenia raó quan es definia a si mateix com un predador. Durant anys va saber esperar, amagant-se darrere la màscara d'un home aparentment dedicat al benestar de la gent. Però durant el judici aquella façana es va trencar completament. No va mostrar ni el més mínim penediment. Al contrari, de vegades fins i tot somreia mentre escoltava els detalls dels seus crims.

Et puc assegurar que feia esgarrifar.

També es va saber que aquell estiu els seus pares el van enviar al poble perquè, segons ells, estava tenint un comportament cada vegada més estrany i algú els havia recomanat que un canvi d'ambient potser li aniria bé. Durant el judici van sortir a la llum altres episodis del seu passat: petites detencions per faltes lleus, problemes constants a l'institut, una expulsió per mal comportament i, sobretot, una incapacitat absoluta per sentir remordiments.

Alguns experts van suggerir que tot plegat podia indicar un cas de psicopatia, però van preferir ser prudents i van dir que caldria estudiar-ho amb més profunditat.

Pel que fa a la investigació, les proves de la caixa enterrada van ser decisives. Al principi teníem por que el pas del temps hagués malmès el material o que les restes s'haguessin degradat, però per sort ho vas guardar tot molt bé.

Durant els interrogatoris també ens va explicar què va passar aquella nit al garatge, quan va descobrir que la caixa i la roba havien desaparegut. De seguida va sospitar que havies estat tu i per això va tornar al lloc on havia deixat el cos. Quan hi va arribar, ja no hi eres i tampoc hi havia cap policia.

Allà va veure la barra de ferro i va recordar que l'havies agafat amb les mans nues. Les teves empremtes hi havien de ser. També va veure el vòmit i va entendre que totes les proves jugaven a favor seu.

Tal com va escriure en una de les cartes, vas ser el cap de turc perfecte.

Va recollir totes les evidències, inclòs el ram trencat que havies agafat del terra, i va portar el cos fins a un clot que coneixia. Allà el va enterrar i va deixar les proves al costat abans de tapar-ho tot amb branques, convençut que així trigarien molt a trobar-lo, però que ho farien. Després va anar a buscar-te.

Recordava que ja t'havien volgut fer responsable de la desaparició de la Carla i va pensar que erets com una mena de regal.

Quan et va veure caminant pel carrer estaves completament perdut, i ho va aprofitar. Tot això encara no ho has pogut recordar i, segons la Lia, potser mai ho faràs. El que sí que sabem és que et va amenaçar. Et va dir que si explicaves res faria el mateix a la teva mare. Fins i tot va aconseguir que dubtessis de la teva pròpia innocència.

Va acabar d'enfonsar-te.

I aquí és on entra la Sira.

T'he de confessar que somric mentre escric això. Parlant amb la Lia, després que li donessis permís per explicar-me algunes coses del teu cas, vaig entendre que la teva amiga imaginària va sortir al rescat aquella nit. Va ser ella qui va aixecar una muralla al teu voltant per protegir-te, tal com havia fet sempre.

És increïble fins a quin punt el cervell humà pot arribar a defensar-se del dolor.

Gràcies a les converses amb la Lia també he pogut entendre millor moltes coses que abans no acabava de veure clares. Ara entenc per què no volies enfrontar-te a la realitat i perquè el teu món es va aturar aquella nit del tretze d'agost.

No puc ni imaginar-me com et vas sentir quan vas descobrir el cos de l'Àgata. I encara menys quan vas entendre la veritat: que la Sira no era real. Que no vas poder salvar la papallona. Que tot havia estat una creació de la teva pròpia ment.

Em sap molt greu que ho descobrissis d'una manera tan cruel.

La Lia creu que el teu cervell va patir una mena de curtcircuit, barrejant records reals amb la fantasia que t'havia protegit durant anys. Moltes vegades li havies explicat que aquella nit vas somiar que l'habitació cremava i que t'ofegaves. Segons ella, aquell somni va ser la manera que va trobar la teva ment de reconstruir el trauma.

D'alguna manera, vas decidir renéixer dins del teu propi món.

No volies recordar.

No volies patir.

I és perfectament comprensible.

Eres un nen tímid, Arnau. La Sira era la força que et faltava, la veu que et permetia fer coses que tu sol no t'atrevies a fer. Amb ella reies, jugaves, cridaves i cantaves sense vergonya.

No et pensis: de vegades a mi també m'hauria agradat tenir la meva pròpia Sira.

I llavors va arribar l'Àgata.

Ella va ocupar el lloc que abans tenia la Sira.

Sé que és difícil d'acceptar, però m'han arribat veus que et sents culpable de la mort de l'Àgata i també de la resta de víctimes.

No ho ets.

L'únic responsable de tot això té un nom: Vidal Bagot.

Suposo que tot això ja ho saps, però escriure-ho és la meva manera d'entendre-ho. Posar les coses sobre el paper em permet ordenar els pensaments, perquè són fets que encara avui em costa assimilar.

Ah, també m'he assabentat que tant la parella dels ocells com els propietaris dels cotxes van retirar les denúncies després que els expliquessin el teu cas.

Encara queda gent bona al món.

Bé, Arnau, et desitjo tota la sort del món en aquesta nova etapa. Te la mereixes de debò. I si algun dia necessites res, ja saps que només has de trucar-me.

Cuida't molt.

Una forta abraçada i records al pare i a la mare.

Sotsinspectora Txell Trull

—De qui és la carta? —li va preguntar l'Ona.

—De la sergent Trull. Bé, ara veig que ha ascendit... bé per ella. Diu que tot s'ha acabat i que en Vidal ha estat declarat culpable.

L'Ona va deixar anar un sospir llarg, com si aquella frase tan simple tanqués una porta que feia massa temps que havia quedat oberta.

—Ja era hora, capità. Per fi podràs descansar.

L'Arnau va somriure lleument mentre plegava el paper amb cura.

—Sí... d'alguna manera suposo que sí.

Durant aquells dos anys, a més d'haver hagut de declarar a distància en el judici de l'assassí de la vídua borda, l'Arnau havia afrontat molts altres canvis. El substitut de la doctora Lia al capdavant de la clínica, convençut que el noi ja s'havia recuperat completament i amb el consentiment d'un jutge, havia decidit donar-li l'alta. Considerava que ja estava preparat per tornar a viure en el món real.

Havia recuperat el seny.

Encara havia de continuar amb les sessions de teràpia, és clar, però ara ja era un home lliure.

Amb quaranta anys i tota una vida al davant, l'Arnau començava a gaudir d'aquella llibertat amb una barreja d'il·lusió i prudència. Ho feia al costat dels seus pares, a Sant Boi de Lluçanès, on per primera vegada en molts anys havia tornat a sentir l'escalf del poble. Fins i tot havia rebut algunes disculpes, tímides i amb la boca petita, per part de l'Eulàlia.

I aquesta vegada sí.

Aquesta vegada havia començat la universitat.

El seu somni continuava intacte: volia ser entomòleg. Volia estudiar de prop el món de les papallones, aquells insectes bells i fràgils que encara avui el fascinaven com quan era un nen.

EPÍLEG

Dos anys havien passat.

Dos anys des del dia que havia canviat la seva vida per sempre.

I ara tornava a ser allà, assegut a l'ombra del seu estimat roure.

—Us heu pogut perdonar? —va preguntar ella finalment.

—Sí i no —va respondre l'Arnau, després d'un moment de silenci—. No ens faig culpables de la mort de l'Àgata ni de la resta, però sí responsables. No sabíem que tot allò acabaria així, però... no sé. És difícil. De vegades encara hi penso i...

—És molt normal —va dir ella, amb suavitat—. Però no us heu de castigar per sempre. Carregar amb això tota la vida... no sé si jo ho podria aguantar.

L'Arnau va assentir lentament.

—Ho sé. Ha estat dur per a tots. Els de la colla ja en van patir prou amb les morts dels seus, i després, quan van haver de declarar... han hagut d'aguantar una tempesta mediàtica que no ha estat precisament amable. Com a mínim els delictes que se'ls podien imputar ja han prescrit, tot i que a molts la vida els ha canviat completament.

Va sospirar abans de continuar.

—Van fer molt de mal, sí... però ells no van matar ningú. Crec que en Vidal va ser terriblement cruel castigant innocents pels pecats dels altres.

—Sí —va murmurar l'Arnau—. Molt cruel.

—No et torturis més, Arnau. No podem fer-hi res. Almenys ara les famílies poden descansar.

—T'ho creus?

—Han pogut enterrar els cossos. Això ja és molt. Ja no els han de buscar més.

L'Arnau va quedar-se pensatiu.

—De vegades penso en la ironia de tot plegat, saps? Si aquella nit al centre no hagués reconegut en Vidal quan va sortir a les notícies... si no hagués vist aquella mirada d'odi...

Va callar un moment.

—Ara, pensant-ho amb el cap fred, crec que va ser això el que em va posar tan nerviós. Aquella mirada... era la mirada d'un assassí. Ho sé segur. Mirava com si expliqués al món que volia continuar amb la seva obra, com si encara volgués ampliar la seva col·lecció.

Va deixar escapar una petita rialla sense alegria.

—La vitrina de trofeus de l'assassí de la vídua borda.

—Però tu ho vas evitar —va dir la veu suau—. Així que, si m'ho preguntes, ets una mena d'heroi.

L'Arnau va riure.

—Ei, per cert... encara no t'he donat les gràcies.

—Les gràcies? Per què?

—Per haver-me salvat la vida. Si no haguera estat per tu, la Lia no s'hauria despertat i...

—Au, calla! —va interrompre ella amb un somriure—. No vull recordar aquella nit. Jo no vaig fer res. Només vaig complir el teu desig... el recordes?

L'Arnau va tancar els ulls i va sospirar profundament.

—Com oblidar-ho. Ho recordo perfectament... vaig desitjar que sempre estiguessis amb mi, Sira.

—I aquí estic.

El vent va sacsejar suaument les branques del roure.

I l'Arnau va somriure.

Amb el cap recolzat al tronc del vell arbre, l'Arnau es va deixar endur una vegada més pels seus pensaments. El vent feia murmurar les branques del roure i el camp s'omplia de petites papallones que voletejaven entre les flors.

Al cap de pocs instants es va imaginar corrent entre les vídues bordes, perseguint aquells insectes delicats que dansaven a la llum del sol.

I va comprendre que, finalment, era lliure.

Ni un instant de soledat pel Roure de la Senyora.

ALTRES PUBLICACIONS

MÉS CONTINGUT A:

WWW.LECTURAENCATALÀ.CAT